

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК CXII

П'ЯТНИЦЯ, 7 СІЧНЯ 2005 РОКУ

ЧИСЛО 1

VOL. CXII

FRIDAY, JANUARY 7, 2005

No. 1

Нову Україну Віктор Ющенко привітав з Новим роком

Зліва: Олександр Мороз, Юлія Тимошенко, Віктор Ющенко і Катерина Ющенко поздоровлюють киян і гостей столиці з Новим роком на Майдані Незалежності в Києві 1 січня 2005 року. Фото: УНІАН

КИЇВ. – В ніч на 1 січня 2005 року новообраний Президент України Віктор Ющенко привітав на Майдані Незалежності український народ з Новим роком. „Від імені своєї родини, я бажаю, щоб у кожному оселю прийшло добро і щастя. Я хочу, щоб у новому році

ми з гордістю говорили: так, я українець, я гордий жити на українській землі. Хай вам щастить у всіх добрих справах“, – сказав він у своїй короткій промові. Окрему шану В. Ющенко висловив учасни-

(Закінчення на стор. 3)

Світ бореться з наслідками цунамі

ВАШІНГТОН. – Світова спільнота вже виділила 2 млрд. дол. країнам Південно-східної Азії, що постраждали від смертоносного цунамі. Згідно з даними ООН на 4 січня, число жертв стихії перевищило 150 тис. Організації охорони здоров'я передбачають, що спалахи епідемії можуть забрати життя ще десятків тисяч людей. Вже другий тиждень після землетрусу потужністю 9,0 бала за шкалою Ріхтера, що стався біля берегів Суматри і спричинив низку цунамі, військові літаки і кораблі з різних країн світу поспішають з допомогою для постраждалих.

2 січня гелікоптери ВМС США доставили гуманітарну допомогу жителям Індонезії, де хвилями змило цілі міста на узбережжі Індійського океану. З настанням нового року США збільшили фінансову допомогу до 350 млн. дол., а Японія пообіцяла виділити півмільярда доларів. Катастрофа торкнулася всіх куточків світу: 40 країн втратили своїх громадян внаслідок стихії – на додаток до 13 держав, по чиїх берегах пролетіли цунамі.

Генеральний секретар ООН Кофі Анан назвав катаклізм „найбільшим лихом, з яким нам доводилося мати справу“. За його словами, на усунення наслідків стихії знадобиться від 5 до 10 років.

Втім, не всі наслідки можна подолати. Наприклад, Мальдивські острови можуть зникнути під водою, оскільки гігантські цунамі, з неймовірною силою вдарившись об береги цих островів, пошкодили кораловий бар'єр, який захищав їх від океану. Тому ця маленька держава може втратити велику частину своєї території, попереджають вчені. Один острів, населення якого до стихійного лиха складало 3,500 осіб, вже став безлюдним. Стихія зробила його непридатним для життя людей. Протягом тривалого часу жителі Мальдивських островів вимагали негайних заходів проти глобального потепління, оскільки середня висота їхніх островів над рівнем моря – лише один метр.

Потепління, вважають учені, спричиняє підвищення рівня Світового океану. „Наша країна в небезпеці. Якщо Таїланд, Індія або Шрі-Ланка – великі країни, у яких є земля, де можна врятуватися, то в нас зробити це нелегко“, – сказав в інтерв'ю для американського телеканалу „CNN“ прес-секретар уряду Мальдивських островів Ахмед Шахид. За його оцінками, економічний збиток, заподіяний маленькій державі в Індійському океані, оцінюється в 660 млн. доларів.

(Закінчення на стор. 4)

Павло Лазаренко: „Я готовий повернутися в Україну“

28 грудня інтерв'ю Павла Лазаренка з'явилися в усіх засобах масової інформації, які можуть собі дозволити надати слово каліфорнійському в'язневі. Не так просто взяти інтерв'ю в людини, яка чекає на рішення судді після вже винесеного вердикту присяжних. П. Лазаренко живе в окремій квартирі, за кожним його кроком слідкують охоронці, йому дозволено телефонувати тільки за номерами, затвердженими суддею. Але П. Лазаренко завжди знаходив шляхи спілкування з тими, хто на волі. „Українська правда“ подає його відповіді на окремі запитання засобів масової інформації.

– Як нині просувається ваш судовий процес у США?

– На початку жовтня суд прийняв до розгляду клопотання моїх адвокатів про початок нового процесу. Слухання у моїй справі призначено на середину січня 2005 року. Однак, нині я хотів би зосередити увагу на тому, що присяжні, не заглиблюючись у сам зміст висунутих проти мене звинувачень, піддалися впливові так званої „магії цифр“, коли людина аналізує не відповідність тієї чи іншої дії вимогам закону, а намагається для себе вибудувати ступінь провини, нанизуючи на одну нитку суми, рахунки, дати... Чому так сталося? По-перше, матеріали звинувачення у американському суді ґрунтувалися на доказах, зфабрикованих колишнім керівництвом української Генпрокуратури за безпосередньою вказівкою Л. Кучми,

по-друге, суд і присяжні з вини тієї ж Генеральної прокуратури України були позбавлені можливості ознайомитися з усіма наявними доказами у моїй справі. Ще на етапі підготування до слухання моєї справи суддя Мартін Дженкінс відкинув більшу частину висунутих проти мене звинувачень, залишивши лише ті, що стосувалися свідчень Петра Кириченка та діяльності агрофірми „Наукова“.

Голослівні заяви П. Кириченка у суді були спростовані 42-ма свідками, тому повертатися до їх змісту немає жодного сенсу. А що стосується діяльності агрофірми „Наукова“, то тут виникла ціла низка запитань. І перш за все – через вперте небажання української сторони надати для американського суду усю документацію, що стосувалася діяльності моїх колишніх партнерів. Нині ж адво-

катам вдалося отримати неспростовні докази, що вся діяльність колишнього керівництва „Наукової“ була абсолютно законною, а тому у документах цієї агрофірми не може бути жодного доказу моєї причетності до протиправних дій. Якщо детально простежити історію мого конфлікту з президентом Л. Кучмою та його найближчим оточенням, то помітите, що суперечки між нами виникли не напередодні парламентських виборів 1998 року, і навіть не після моєї відставки з поста прем'єр-міністра України улітку 1997-го. Це тривала історія протистояння людей з різними поглядами на розвиток держави, її економіки, функціонування та взаємодію інститутів влади. Вона почалася ще у 1992 році, коли директор оборонного заводу „Південмаш“ Л. Кучма спробував запо-

бігти призначенню мене на посаду представника президента України Л. Кравчука у Дніпропетровській області. Нині у мене є серйозні підстави стверджувати, що вибух під автом прем'єра на Рибальському острові 16 липня 1996 року теж був санкціонований особами, наближеними до Л. Кучми.

Відразу після провалу в організації повторного замаху на моє життя оточення Л. Кучми посилено взялося за опрацювання методів дискредитації П. Лазаренка у засобах масової інформації. Ініціатива у цьому процесі належала особисто Л. Кучмі.

Після ухвалення парламентом повноважень Кабінету міністрів Л. Кучма побачив загрозу власній монополії на владу, зокрема на кадрову політику. Сталося усунення у 1997 році Олександра Мороза з поста голови Верховної Ради України. Після цього моя відставка з посади прем'єр-міністра стала лише питанням часу.

В указі президента про мою відставку від 2 липня 1997 року чітко вказано статтю Кодексу законів про працю. Але у цій статті йдеться

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

В. Янукович подав у відставку

КИЇВ. – Президент Л. Кучма прийняв відставку прем'єр-міністра В. Януковича, виконуючим обов'язки прем'єра призначено Миколу Азарова, першого віце-прем'єра. Кабінет міністрів України проведе перше в новому році засідання в середу, 5 січня, о 15-й год. (саме в часі передавання „Свободи“ до друку). Віктор Янукович 31 грудня подав у відставку з посади прем'єр-міністра України. Він пояснив це тим, що не бачить „смыслу“ працювати далі на своїй посаді з тими людьми, які приходять до влади, і заявив, що влада на чолі з В. Ющенком „це ті самі люди при владі, які були до цього часу, але з іншим обличчям“. „Я залишаюся в політиці і діятиму як незалежний політик по праву переможця легітимних виборів 21 листопада“, – сказав він.

ОБСЕ називає успіхом демократичний процес в Україні

КИЇВ. – Голова ОБСЕ, міністер закордонних справ Словенії Дімітрій Рупель, заявив 5 січня, що демократичний процес в Україні відбувається успішно. На спільній прес-конференції з українським міністром Костянтином Грищенком Д. Рупель зазначив, що стабільність в Україні важлива для стабільності цілої Європи. На запитання Бі-Бі-Сі, чи останні події в Україні наблизили її до Європи, голова ОБСЕ відповів: „Коли мова про поступ до Європи, то Україна – це Європа. Поступ може означати лише зближення з Європейським Союзом. Можуть бути певні проблеми чи труднощі, але я маю з цього приводу великі надії. Україна – чудове місце для прогресу європейських стандартів“. Д. Рупель, який перебрав головування в ОБСЕ від болгарського міністра закордонних справ Соломона Пасі, сказав, що радий почати свою кар'єру в якості голови ОБСЕ з візиту в Україну. Д. Рупель зустрівся 5 січня також з головою Верховної Ради України В. Литвином і Ю. Тимошенко.

ЦВК готується повідомити офіційні результати виборів

КИЇВ. – Голова Центральної виборчої комісії (ЦВК) Ярослав Давидович заявив 3 січня, що оприлюднить офіційні результати президентських виборів найближчими днями. За його словами, розбіжності між протоколами територіальних виборчих комісій і даними електронного опрацювання бюлетенів несуттєві і свідчать, що порушень, які могли вплинути на результатів виборів, не було. Офіційні результати практично не відрізнятимуться від попередніх, згідно з якими В. Ющенко переміг на виборах з відривом від опонента у майже 8 відс. Згідно з законодавством, ЦВК має 15 днів від дня голосування на оголошення офіційних результатів.

2005-ий – Рік півня

Киянка вийшла на Майдан незалежності з півнем – символом 2005 року. Фото: УНІАН

Відхилено скаргу В. Януковича

КИЇВ. – Центральна виборча комісія відмовилася на своєму засіданні 30 грудня задовольнити скаргу кандидата в президенти В. Януковича щодо визнання неправомірними результатів виборів у всіх 225 виборчих округах України. Скарга надійшла в комісію 28 грудня. У своїй скарзі В. Янукович заявляв, що порушені права громадян ставлять під сумнів підсумки повторного голосування. При розгляді скарги ЦВК дійшла думки, що В. Янукович не виклав конкретні обставини порушення законодавства і не надав докази відповідних порушень.

Тарас Чорновіл: заява В. Януковича до суду майже готова

КИЇВ. – У день оголошення офіційних результатів виборів штаб кандидата в президенти В. Януковича подасть скаргу до Верховного суду України щодо визнання недейсними цих результатів, повідомив 4 січня керівник штабу Тарас Чорновіл. За його словами, доказова база скарги вже сформована і залишилося лише довести її юридично. Т. Чорновіл відзначив, що аргументація скарги буде на порядок вищою за аргументацію скарг, поданих до Верховного суду стосовно порушень під час переголосування другої тури виборів 26 грудня. Прогнозуючи подальший розвиток ситуації, Т. Чорновіл припустив, що Верховний суд відмовить В. Януковичеві в розгляді і цієї скарги. Він висловив упевненість, що команда В. Ющенка звернеться до В. Януковича по допомогу після того, як у нового уряду виникнуть проблеми з економікою.

В. Ющенко закликав Генпрокуратуру зайнятися урядом В. Януковича

КИЇВ. – Віктор Ющенко 30 грудня закликав Генеральну прокуратуру розслідувати діяльність Кабінету міністрів на чолі з В. Януковичем для попередження незаконних дій нелегітимного уряду В. Януковича, які чиняться останнім часом, і перевірити інформацію про його зловживання бюджетними ресурсами. Мова йде про взаємозаліки на енергетичному ринку, повернення податку на додану вартість (ПДВ) структурам, наближеним до оточення Л. Кучми і В. Януковича, роздання їм ліцензій, створення фіктивних спільних підприємств для проведення сумнівних фінансових операцій. Генеральна прокуратура за зверненням В. Ющенка розпочала перевірку використання міністерствами та держкомітетами бюджетних коштів, під час яких встановлено суттєві порушення законодавства. Вже за попередніми перевітками встановлено, що суб'єктам господарювання Донецької області у 2004 році було відшкодовано понад 3.2 млрд. грн., що складає майже третину відшкодування ПДВ в цілому по державі. Міністерству аграрної політики виділено понад 1 млн. грн. для закупівлі квартир у фінансової компанії „Житло-інвест“ та понад 4 млн. грн. для проведення ремонтних робіт підприємству „Хрещатик“. Міністерство освіти і науки 1 млн. грн. які призначались на проведення ремонтних робіт, витратило на інші цілі. Перевірки Генеральної прокуратури України тривають.

Кілька чиновників втекли з України

КИЇВ. – Британський журнал „Сенді Таймс“ повідомив 4 січня, що кілька українських високопосадових осіб, які одержали великі капітали завдяки близьким стосункам з Адміністрацією Президента, уже втекли з України, боячись судового переслідування. Знищено багато документів. Автор статті Аскольд Крушельницький припускає, що голова Адміністрації Президента Віктор Медведчук може стати одним з тих, стосовно кого можуть розпочати судові розслідування. Капітал В. Медведчука, який оцінюється у мільйони доларів, створено завдяки партнерству з щістьма підприємцями, яких називають „чудовою сімкою“. Серед них були Юрій Лях і Григорій Суркіс. В. Медведчук забезпечував прагнення української влади зробити президентом Віктора Януковича, був ключовою ланкою між Києвом і В. Путіним.

Світові провідники вітають В. Ющенка

КИЇВ. – Президенти Чехії, Словаччини, Молдови, Чеської республіки, а також прем'єр-міністр Канади 3 січня привітали Віктора Ющенка з перемогою під час переголосування другої тури виборів. Президент Чеської республіки Вацлав Клаус від імені громадян своєї країни побажав В. Ющенкові міцного здоров'я та успіхів на відповідальній і нелегкій посаді. Президент Словацької республіки Іван Гашпарович пообіцяв, що з боку Словацької республіки В. Ющенко може розраховувати на максимальну підтримку і зустрічне прагнення до добросусідських взаємин. Президент Республіки Молдова Володимир Воронін у своєму привітанні підкреслив, що обрання В. Ющенка відкриває новий етап у взаєминах між Україною і Молдовою. Прем'єр-міністр Канади Пол Мартін у своєму привітанні відзначив, що сьогодні канадці впевнені в майбутньому демократичної України. Раніше В. Ющенка привітали провідники ряду інших країн.

Президент Л. Кучма привітав українців

КИЇВ. – У телезверненні до народу 31 грудня провідник держави побажав співгромадянам щастя, здоров'я й добробуту, щоб в усіх українських родинах панували любов і згода, тепло і затишок в оселі, добрий настрій і приємне відчуття свята. Л. Кучма закликав підтримати новообраного президента: „У наступному, 2005 році, в Україні буде вже новий президент і уся Україна, кожен її регіон і окремі громадяни мають прийняти цей демократичний вибір як свій власний. Адже ця людина буде потребувати вашої підтримки“, – підкреслив він. Він впевнений, що саме шляхом постійного подолання протиріч Україні вдалося досягти демократичного прогресу. В цьому – запорака подальшого розвитку.

Туркменістан відновлює постачання

АШГАБАТ. – Туркменістан після триденної перерви 3 січня поновив постачання газу до України – після того, як в Ашгабаді було підписано угоду про обсяги й умови поставок туркменського газу в Україну на 2005 рік. Україна купуватиме туркменський газ на 30 відс. дорожче, ніж минулого року (58 дол. за тисячу кубометрів газу, а не 44, як раніше). 1 січня Туркменістан припинив і досі не поновив постачання природного газу до Росії. Переговори з Росією тривають. Україна половину вартості газу сплачуватиме грошима, а іншу половину товарами (труби, метал, продукція машинобудування).

Володимир Литвин закликає США скасувати поправки Джексона-Веніка

КИЇВ. – Голова Верховної Ради Володимир Литвин 4 січня закликав Конгрес США скасувати запобіжні заходи часів „холодної“ війни, спрямовані проти радянських обмежень на еміграцію євреїв. Україна вважає цю норму архаїзмом, яка заважає міжнародним взаєминам. „Я сподіваюся, що ми зможемо перегорнути цю сторінку і встановити добрі взаємини зі США“, – зауважив В. Литвин.

В. Ющенко має внука Віктора

КИЇВ. – 3 січня в одному з київських пологових будинків старша донька Віктора Ющенка – Віталіна народила хлопчика, якого назвали на честь діда Віктором. Вага новонародженого – 3,340 кг, зріст – 52 см. Віталіна і її син почуваються добре.

17 українських громадян зникли безвісти

КИЇВ. – Про долю 17 українських громадян, які відпочивали на курортах Південно-східної Азії, досі нічого не відомо. Вони вважаються зниклими безвісти. Всього ж під час удару стихії в регіоні було 49 українців. 8 осіб вже повернулися додому, п'ятеро проходять лікування в лікарнях Таїланду. До цієї країни прибула група українських медиків з вантажем ліків, одягу і питної води.

За повідомленнями інформаційних агентств

3 якої причини помер Г. Кирпа?

КИЇВ. – Як уже повідомлялося, у Бортничках, поблизу Києва, 27 грудня було знайдено мертвим міністра транспорту і зв'язку Георгія Кирпу. За попередніми даними, причина смерті – вогнепальне поранення в голову. Цього дня Г. Кирпа мав тривалу розмову з невідомим по телефону. Є інформація, що в цей час до Г. Кирпи завітав якийсь високопосадовець. Генеральна прокуратура порушила кримінальну справу за фактом доведення до самогубства, але телевізійний „5-ий канал“ повідомляє, що в Г. Кирпи може бути кілька вогнепальних поранень, і це не самогубство. Як повідомила кореспондент телеканалу з місця події, з будинку, де перебувало тіло Г. Кирпи, вийшов священик, а згідно з церковними канонами, служби за самогубцями церква не відправляє. В день смерті Г. Кирпа відмовився від послуг охорони, що не може не викликати підозри. Якщо припустити, що Г. Кирпа застрелився, то що його до цього спонукало: політичні інтриги, фінансові проблеми чи морально-психологічна травма?

Ще рік тому його називали одним з найбільш імовірних наступників Л. Кучми на посаді президента України.

Г. Кирпа був представником того покоління управлінців, яке зформувалося ще за радянських часів, він пройшов крізь радянську парт-номенклатурну школу і за своїм стилем керівництва дуже нагадував самого Л. Кучму, відрізнявся інтуїцією, жорстокістю, прагматичністю, амбіційністю.

Г. Кирпа завжди мав гарні взаємини з Л. Кучмою, часто розділяв з ним відзначання головних свят. Г. Кирпа вмів легально обмежити можливості політичних та економічних суперників, посварився навіть з В. Януковичем, коли прем'єрові не сподобалася заміна людей на Донецькій залізниці.

Їхні взаємини прийняли характер мовчазної ворожнечі, але

Л. Кучма особисто змусив обох помиритися. Г. Кирпа підтримував В. Януковича єдиним кандидатом на виборах, навіть агітував за нього, незважаючи на заборону з боку закону. Г. Кирпа провів на транспорті 24 роки життя, починаючи з чергового по станції Чоп. На його рахунок були численні реконструкції вокзалів, пільги для проїзду дітей та студентів, введені в дію додаткові поїзди чи експresi, чого не могли не помітити люди і не поставити це в заслугу Г. Кирпі.

Водночас у декого виникало бажання перевірити законність дій Г. Кирпи. У 1997 проти Г. Кирпи було влаштовано теракт – під вікнами його бюро вибухнуло авто. Начальник залізниці купив цукор по 70 копійок за кілограм, а потім примусово продав своїм співробітникам по 90 копійок. Начальник залізниці закрив половину відомчих дитячих садків, а в найпрестижнішому, в будинку-пам'ятці архітектури в центрі Львова, влаштував шість квартир для апарату управління.

В останні роки життя Г. Кирпа запам'ятався лобіюванням каналу Дунай-Чорне море, лише на очищенні якого від мулу можна було б „відмивати“ мільйонні кошти.

Його міністерство було повністю втягнуте у фальсифікацію виборів. Дві тури „Укразалізниця“ возила по всій Україні мільйони „відкріпників“, „спостерігачів“ і просто молодих людей, які голосували за кандидата влади. Проте навіть така заповзятливість міністра не отримала подяки від прем'єра.

Після першої тури внаслідок зустрічі з В. Януковичем Г. Кирпа опинився у львівській лікарні з інфарктом. Він втратив також два зуби після „спілкування“ з прем'єром.

Перед переголосуванням керівник штабу Януковича заявив, що „Укразалізниця“ відмовилася давати окремі вагони для доставки прихильників В. Януковича, а по смерті Г. Кирпи виявилася, що він допомагав поїздами „помаранчевій революції“. Після смерті Г. Кирпи його заступник Іван Салій висловив припущення, що причиною смерті були масштабні зловживання на користь провладних кланів в підконтрольному йому міністерстві. За два дні до загибелі Г. Кирпа перерахував 700 млн. грн. як аванс за будівництво майбутнього київського мосту через Дніпро, передав 10,000 вагонів рухомого складу „Укразалізниці“ приватним фірмам, що їх контролюють Янукович, Пінчук та син Кирпи. Г. Кирпа був свідком злочинів, які відбувалися під час голосувань у першій і другій турі. Так само, як і Юрій Лях, через банк якого проходили кошти виборчої кампанії Януковича і якого кілька тижнів тому знайшли мертвим в його бюро.

Кому це могло бути вигідне? В Україні є особи, для яких спалено мости до компромісу з новою владою. Їх прізвища відомі.

Тетяна Ніколаско,
„Українська правда“

До спостерігачів - наших потенційних авторів

В історичні дні „помаранчевої революції“ в Україні українські громади в США, Канаді і Західній Європі не лише думками і серцями єдналися з київським Майданом Незалежності, але й виявили свою активну підтримку боротьбі народу за демократію в той важливий спосіб, що послали на третю туру президентських виборів сотні спостерігачів. Всі подробиці, пов'язані з виконанням цього доручення, заслуговують на найдокладніше відзеркалення в нашій пресі. Тому запрошуємо усіх спостерігачів, україномовних і англomовних, поділитися своїми враженнями з читачами „Свободи“ і „Українського Тижденика“.

Редакція

Павло Лазаренко...

(Закінчення зі стор. 1)

ся про звільнення з роботи за власним бажанням, згідно з поданою заявою. І все. Вже на початку 1997 року Л. Кучма почав активно працювати над фінансовим забезпеченням своєї майбутньої президентської кампанії. Провідна роль була відведена урядові. Можна почути від американських адвокатів, що я залишився винен Л. Кучмі 50 мільйонів доларів. Це кошти, які я відмовився збирати з підприємців на фінансування виборчої кампанії Л. Кучми, тому що не хотів перетворюватися на ланку у ланцюгу його кримінальної системи. Це закінчилося жорстким переслідуванням мене і усіх, хто наважився на відкриту політичну підтримку „Громади“ та її провідника.

– Чи можна нині вести мову про вас, як про багату людину?

– Багато років офіційна пропаганда ліпила з мене образ найбагатшого олігарха України, нав'язуючи людям сентенцію: мовляв, відберемо в Лазаренка його майно й уся держава нараз розбагатіє. Л. Кучма давно зруйнував підприємство усіх, хто мене підтримував, а те, що залишалося, забрав його зять Пінчук. І життя українських громадян кращим від того не стало! Навпаки, воно значно погіршилося на тлі стрімкого зростання в Україні багатств трьох родин, одна з яких президентська!

– Як ви сприйняли „помаранчеву“ революцію?

– Найбільшим відкриттям для мене стало те, що в Україні з'явилася справжня політична нація, що є громадянське суспільство, є мільйони людей, здатних стати на захист правди, свободи і свого вибору. „Помаранчева“ революція змінила ставлення провідних держав світу до України. Навіть тут, у Каліфорнії, київський Майдан змусив аполітичних американців взятися за вивчення політичної географії, котру на Заході називають геополітикою. Люди в США зрозуміли, що у Старому світі є потужна нація, яка вже стукає у двері європейського співтовариства. Щасливий я й від того, що українська революція отримала

масову підтримку у всіх регіональних організаціях партії „Громада“. Мої однопартійці були на майданах Києва і Дніпропетровська, надавали матеріальну підтримку учасникам акцій протесту.

– Які надії ви пов'язуєте з новою владою?

– Я не вів, не веду і не маю наміру вести будь-яких переговорів з новою владою. Я готовий якнайшвидше повернутися у вільну демократичну Україну, не очікуючи лояльності від нової влади, щоб свою невинуватість перед державою і законом довести у незалежному, об'єктивному та неупередженому суді. Впевнений, що В. Ющенко за жодних обставин не стане повторювати хибних кроків свого попередника, який звик бачити у політиках або інструмент зміцнення свого авторитарного правління, або ж ворогів. У 1991 – 1994 роках ми з діловими партнерами заснували не одне підприємство як у сфері торгівлі, так і матеріального виробництва. Все започатковане мною підприємництво був легальним, прозорим, відкритим, у межах чинних на той час економічних законів. Може, у чомусь воно і не відповідає вимогам чинного нині законодавства, але ж у жодній країні світу закон не має зворотної дії. Не можна судити про події десятирічної давнини мірками дня сьогоднішнього!

– Як ви ставитеся до Ю. Тимошенка?

– Моє ставлення до Юлії Тимошенко залишилося виключно позитивним. Я ще з Дніпропетровська знав її як прекрасного професіонала, здатного справлятися з найскладнішими завданнями. Режим Л. Кучми руками генпрокурора Михайла Потебенька та вірного виконавця політичних замовлень Миколи Обіхова спочатку кинув за ґрати всю родину Юлії Володимирівни, її друзів та соратників, а потім і саму Ю. Тимошенко! Нині М. Потебенько каже, що „справа Тимошенко“ має політичний характер. Люди добрі! А хіба чотири роки тому не видно було, що „справа Тимошенко“, „справа Лазаренка“ – це політичні проєкти режиму Л. Кучми? Хіба нині не видно, що цей режим переступив усі межі й повинен понести відповідальність перед українським народом як того вимагає кримінальний кодекс?

– Де ви проживаєте, як проходить ваш день?

– У червні минулого року суд звільнив мене з-під варті і надав можливість вибрати відповідне помешкання. Найприйнятнішою виявилася невелика квартира у Сан-Франциско неподалік від окружного суду. Нині я проживаю у цій квартирі, активно готуюся до судового процесу. Почав працювати над книгою, в котрій описую події 1995-1997 років. Я б з радістю зустрів Новий 2005 рік та Різдво в Україні, однак до завершення судового процесу це неможливо. Я дуже сподіваюся, що після приходу в Україні нової влади припиниться тиск на американський уряд з боку нашої Генеральної прокуратури, суд нарешті отримає усі необхідні матеріали, що стосуються моєї справи, й зможе ухвалити об'єктивне рішення. Я впевнений у своїй кінцевій перемозі, скільки б зусиль вона не потребувала.

У новорічну...

(Закінчення зі стор. 1)

кам вічів на майданах по всій Україні, подякував киянам за гостинність щодо приїжджих під час „помаранчевої революції“.

З коротким вітанням виступив також Президент Грузії Михайл Саакашвілі. Він говорив українською мовою і зізнався, що, як у студентські роки, знову відчув себе киянином. „Зрештою, – сказав він, – кожна вільна людина під час вашої революції була киянином“. На ці слова Майдан відгукнувся приязними вигуками. З вітаннями виступили також дружини обох президентів – Катерина Ющенко і Сандра Ролофс. Вітали присутніх Юлія Тимошенко, Олександр Омельченко та Олександр Мороз. З початком Нового року присутні заспівали державний гімн України.

АМЕРИКА І СВІТ

Загинув губернатор Багдаду

БАДАД. – 4 січня іракські бойовики вбили губернатора Багдаду Алі аль-Гайдарі, коли він їхав в авті в північній частині столиці. Незадовго до цього внаслідок вибуху перед будинком іракської Національної гвардії у Багдаді загинуло десятеро осіб і 60 зазнали поранень. День перед тим, у понеділок, начиненими вибухівкою автами бойовики вбили щонайменше 30 осіб. Переважна кількість жертв були службовцями іракських сил безпеки. Британець і американець загинули внаслідок вибуху бомби на перепускному пункті в центрі Багдаду. Ще одна бомба вибухнула поблизу штаб-квартири партії Іяда Аллаві, який очолює перехідний уряд Іраку. Наприкінці січня в Іраку мають відбутись вибори, однак, як виглядає, ескалація насильства може перешкодити їх нормальному перебігові. Низка суннітських партій погрожує бойкотом виборів. Базований в Лондоні представник Ісламської партії Іраку Фарід Сабрі сказав з цього приводу: „Якщо вибори й відбудуться, вони не будуть легітимними, оскільки принаймні 40 відсотків населення не братиме в них участі, поза процесом залишиться 50 відсотків території. Американці ведуть бойові дії в семи провінціях Іраку. Як можна забезпечити в таких умовах легітимні вибори?“.

В столиці Савдійської Арабії пролунали нові вибухи

ЕР-РІЯД, Савдійська Арабія. – У середу, 29 грудня, у будівлі служб безпеки в столиці Саудійської Арабії злетіли в повітря два заміновані автомобілі. Внаслідок вибухів поранення отримали, щонайменше, 18 осіб. Про це повідомляється в заяві міністерства внутрішніх справ королівства. Інформації про загиблих через вибухи поки не надходило. Невдовзі після терактів сили безпеки Савдійської Арабії знищили сімох бойовиків, причетних до цих терактів. Бойовиків убито під час поліцейської перевірки одного з житлових будинків у столиці, де також знайдено вибухівку і зброю. Крім того, савдійська служба безпеки протягом тижня доби ліквідувала в Ер-Ріяді і Джиді двох бойовиків і заарештувала ще двох. У савдійській столиці посилено заходи безпеки. Поліцейські оточили всі під'їзди до кварталу Аль-Мазар, де розташований будинок МВС і готель „Інтерконтиненталь“. Над районом вибухів вартують три гелікоптери. Причина вибухів поки невідома, однак характер цих двох останніх вибухів подібний до всіх попередніх, відповідальність за які взяло на себе савдівське крило терористичної організації „Аль-Кайда“, відзначають аналітики. Савдійська Арабія, найбільший світовий експортер нафти, зазнає постійних на-

падів з боку терористів „Аль-Кайда“. Нагадаємо, 6 грудня збройні бойовики здійснили напад на Генеральне консульство США в Джидді. Тоді загинули 12 осіб. Від травня 2003 року через теракти у Савдійській Арабії загинуло понад сто осіб.

На світових ринках знову ростуть ціни на нафту

ВАШІНГТОН. – У понеділок, 3 січня, ціни на нафту впали на 1,33 дол. за барель – на тлі повідомлень про незвичайно теплу погоду в північно-східних районах США, які є найбільшими в світі споживачами паливного мазуту. Згідно з метеорологічними прогнозами, тепла погода збережеться в цьому районі щонайменше до четверга, 6 січня. Однак на світових ринках вже у вівторок, 4 січня, поновилося зростання цін на нафту. Ціна на нафту, що видобувається в США, зросла на 1,18 дол. – до 43,30 дол. за барель. В цілому ж ціни на нафту тепер приблизно на 12 дол. нижчі за рекорд високих показників жовтня минулого року, коли вони досягли позначки в 55,67 дол. за барель. Провідний виробник ОПЕК – Савдійська Арабія вже виконала свою обіцянку зменшити видобуток на 500 тисяч, тобто до дев'яти мільйонів барелів за день. Крім того, з 19 грудня минулого року через диверсію не діє нафтопровід, яким нафта з родовищ Кіркуку на півночі Іраку до-

ставлялася в турецький порт Джейхан. Його пропускна спроможність також становить 500 тисяч барелів за день. У США після минулорічного гурагану „Іван“, що стався у вересні, досі не відновлено видобуток приблизно 145 тисяч барелів нафти в день з родовищ у Мексиканській затоці. Через витік газу з листопада минулого року припинилася також подання, приблизно 205 тисяч барелів нафти в день з двох норвезьких родовищ у Північному морі.

Провідника опозиції заборонено до тюрми

МІНСЬК. – П'ять років позбавлення волі, з конфіскацією майна, – такий вирок виніс в четвер, 30 грудня, суд у столиці Білорусі білоруському політв'язневі Михайлові Мариничу. Увесь час, доки тривав судовий процес, будинок суду пікетували десятки членів молодіжного руху опору „Зубр“, політики, представники громадськості. Вони зустріли вирок криками „Ганьба!“. М. Маринича звинувачували за двома статтями кримінального кодексу Республіки Білорусь – частина 2-га статті 295 (незаконні дії стосовно вогнепальної зброї, боєприпасів і вибухових речовин) і частина 4-та статті 210 (розкрадання шляхом зловживання службовими повноваженнями, скоєне організованою групою або в особливо великому розмірі). Захистові вдалося надати докази того, що до знайденого в садибі М. Маринича револьвера він не має жодного стосунку, бо зброю йому підкинули. У суд також було передано листи посла США в Білорусі Джорджа Крола і спеціальну заяву Державного департаменту США про те, що вони не мають до М. Маринича жодних претензій з приводу взятого в оренду комп'ютерного обладнання. Однак, суд цю інформацію проігнорував, оскільки виконував політичне замовлення. „Цей процес – переслідування за демократичні погляди, за активну діяльність в громадянському суспільстві, за бачення європейського шляху розвитку для Білорусі, за висунування кандидатом на президентських виборах“, – заявив М. Маринич у своєму заключному слові 30 грудня.

У Білорусі держава регулюватиме ціни на м'ясо

МІНСЬК, Білорусь. – В середу, 5 січня, білоруська преса оприлюднила постанову уряду про те, що ціни на деякі соціально значимі товари, праці і послуги відтепер регулюватимуться органами державного управління. Зокрема до цього списку включено м'ясо. Однією з причин внесення м'яса в список соціально значимих продуктів стало зростання цін на цей товар після торішнього листопадового підвищення заробітних платень в Білорусі. Особливо підскочили ціни в передноворічні дні, коли, наприклад, на деяких місцевих ринках м'ясо подорожчало на 30–70 відсотків. Тепер торговцям доведеться знижувати ціни до рівня, який визначить Міністерство економіки. До згаданого списку також включені деякі види ліків, групи продовольчих товарів першої необхідності і товарів для дітей.

За матеріалами ЗМІ

Світ бореться...

(Закінчення зі стор. 1)

Газета „Файненшл Таймс“ у вівторок, 3 січня, у статті під заголовком „Як система попередження могла врятувати життя“ зокрема пише: „Попри те, що сам землетрус неможливо передбачати, система попередження цунамі безперечно могла б врятувати життя багатьом. Влада в Шрі Ланці, Індії і на Мальдівах мала б дві-три години для того, щоб організувати принаймні часткову евакуацію в прибережних районах. На жаль, Індійський океан не має системи попередження цунамі на зразок тієї, що діє в Тихому океані від 1968 року“. Посилаючись на експертів ООН, газета повідомляє, що така високотехнологічна система могла б коштувати від 5 до 10 мільйонів доларів.

Водночас багато британських газет приєднались до недільних телепрограм в країні, які аналізували релігійний аспект землетрусу та смерті тисяч людей після велетенського цунамі. Наприклад, „Гардіан“ у статті „Де у всьому цьому Бог? Проблема для релігії“ пише: „Опинившись перед викликом найбільшої природної катастрофи за півстоліття, релігійним провідникам вчора було важко знайти теологічний сенс в існуванні цунамі та втішати вірних, які могли б запитати, чому Бог дозволив тектонічним плитам під Індійським океаном здійснити такий катастрофічний рух наступного дня після Різдва“. Християни наполягали на присутності Бога через страждання, індуїзм примирився з усім через долю, головний ра-

бин склав молитву. А газета „Таймс“, розмірковуючи на цю ж тему, свою статтю друкує під заголовком „Катастрофа випробує віру планети, яка об'єднана в молитві“, в якій підкреслює, що британці можуть зібрати значно більше грошей на допомогу для постраждалих від землетрусу, ніж майже 160 мільйонів доларів, зібраних під час акцій допомоги африканським країнам, які потерпали від голоду.

Дитячий фонд ООН ЮНІСЕФ підкреслює, що не можна недооцінювати травму, якої зазнали діти в районах постраждалих від землетрусу в Індійському океані і велетенського цунамі. Серед 150 тисяч загиблих третина були дітьми, в той час як багато інших дітей зазнали поранень або втратили батьків. ЮНІСЕФ звернувся до міжнародного співтовариства з закликом зробити пріоритетним питання дітей, які в результаті стихійного лиха стали сиротами, а тепер їм загрожують голод, хвороби і небезпека потрапити до рабства. Саме тому індонезійський уряд заборонив дітям полишати провінцію Аче – по тому як Дитячий фонд попередив, що торговці дітьми можуть скористатись ситуацією.

Працівник гуманітарного фонду „Безпека дітей“ в індійському штаті Андхра Прадеш розповів журналістам, що дітей з центрів допомоги забирають невідомі люди. Шведська поліція вже розслідує в Таїланді повідомлення про викрадення з лікарні 12-річного шведського підлітка Кристіана Вокера, який вижив під час стихії, потрапив до тайського шпиталю, про що встигли повідомити його батькам і сестрам, яким теж пощастило вижити. Однак потім дитина була ви-

крадена з лікарні. Про все це йде мова на Міжнародній конференції з координації допомоги жертвам цунамі, яка вчора, 6 січня, відкрилася в столиці Індонезії Джакарті.

В середу, 5 січня, секретар Державного департаменту США Колін Павел і губернатор штату Флорида Джеб Буш відвідали постраждалі від жорстокої стихії прибережні райони Індонезії. Протягом пів години вони пролетіли на гелікоптері над західним берегом острова Суматра. „Я багато чого бачив у своєму житті, – сказав після цього К. Павел в розмові з журналістами, – я також знаю, що таке гурагани, однак подібного цього не бачив ніколи. Лише на місці біди можна зрозуміти, що пережили ці люди. І тепер я краще розумію, яка допомога тут потрібна“.

К. Павел і Д. Буш мали телефонічну розмову з Президентом Дж. Бушем, поіформувавши його, що в Індії, Таїланді і Шрі Ланці, котрі також дуже постраждали від цунамі, ще є потреба у відбудовних зусиллях, проте наймасштабнішої допомоги потребує саме Індонезія. К. Павел також висловив сподівання, що міжнародна допомога для постраждалих країн сприятиме у війні з тероризмом, яку ведуть США у взаємодії з багатьма країнами.

Вчора, 6 січня, К. Павел і Д. Буш взяли участь в Міжнародній конференції у Джакарті, де обговорюється довготривала стратегія відбудови постраждалих країн. Тим часом уряд Австралії заявив, що виділяє для Індонезії, у формі безвідплатної допомоги, 750 мільйонів доларів. Ще раніше про збільшення допомоги на 655 мільйонів доларів оголосила Німеччина.

„Наш народ зрозумів...“

...Наш народ зрозумів, ким він є в очах Божих, ким він має бути в очах світової спільноти...

(З Різдвяного послання Блаженнішого Любомира)

Здивований і захоплений світ захопив про Україну, пильно дивлячись в її привабливе політичне і моральне обличчя, так раптово і так переконливо відкрите „помаранчевою революцією“. Часи, коли про нас не знали чи знали з неохотою, залишилися в минулому. Однак, нашою моральною сатисфакцією це загальне визнання стане тільки тоді, коли ми самі себе краще, глибше пізнаємо. Згадати гори коментарів, аналіз і передбачень протягом кучмівського десятиріччя, то просто соромно стає, як багато було в них порожньої балаканини, сумнівів, зневіри, і як мало – пророчого проникнення в українську політичну і духовну реальність.

А може, це взагалі немислиме – зводити всю її неохопну внутрішню складність до спільного знаменника? Може, земно-фізичний вимір буття невідомим для нас чином переплітається з метафізичним – і саме в цей момент в суспільстві стається зрушення, якого ніхто не міг передбачити, й тому ми його вважаємо спонтанним? А насправді це було високоточне з'єднання думки і дії, хоч годі збагнути, де це з'єднання відбулося – на землі чи на небі.

В серпні 91-го запрограмовану на небі „спонтанність“ втілювала полі-

тична думка, тим часом народна дія чекала своєї хвилини – 1 грудня того ж року. Відтак почався, якщо брати зовнішній плин українського буття, довгий спад в усьому, що лише могло впасти – довгий період всезагального розчарування, який насправді, в невидимому для нас вимірі, був періодом визрівання „критичної маси“: в листопаді-грудні 2004 року думка і дія, народ і еліта, зішлись в одностайному революційному піднесенні, хоч для світу й воно здається спонтанним.

Що ж означає Україна сьогодні? Що і в якій мірі змінилося в ній? Які можливості відкрилися? В чому полягає її вибір? Хто цей вибір далі здійснюватиме – спонтанна воля народу чи свідомо воля політичної еліти? Чи Україна має міцні ноги, аби рівно пройти між Сциллою східної деспотії і Харібдою західної ліберальної демократії, і вже ступила на цей свій неповторний, справді український шлях?

До „помаранчевої революції“ було нелегко все це зрозуміти, але не легше й після неї. Знову на наші голови падають потоки різнобічної і суперечливої інформації, в якій тяжко вирозумітися. Тут ще багато залежить від нас самих – яким саме джерелам інформації, яким агентствам чи конкретним аналітикам ми найбільше довіряємо. І все ж можна говорити про єдиний критерій цієї довіри: ним є доброзичливість до України, яка „помаранчевою революцією“ заявила про себе світові. І

як же приємно зустрічати цю доброзичливість в середовищі багатьох-багатьох народів! В тому числі й російського, що „Свобода“ вже не один раз підкреслювала.

Дозволю собі сказати більше – як пораду для шукачів за якісною політичною аналізою: в Москві живе політолог Андрій Окара, якого справді варто читати. Такі спокійні і ясні голови просто безцінні в революційні часи, коли збурені емоції заважають мислити чесно, неупереджено. Чесність і неупередженість щодо України потрібна росіянам як повітря. Пошли їм, Боже, більше таких Андріїв! Проте його погляд корисний і для нас, бо допомагає уникати самовивіщення, самообману.

Ось декілька його думок, висловлених за день до третьої тури виборів. Щодо значення „помаранчевої революції“ для України:

„Перш за все, вона дозволила народові усвідомити себе суб'єктом серйозних політичних і навіть історичних процесів. Я б не стверджував, що в Україні вже зформувалося громадянське суспільство – адже ж ця концепція чисто західня і чисто ліберальна за своєю генезою, вона передбачає співтовариство атомарних індивідумів, які протиставляють себе державі. В Україні – багато цікавіша ситуація: у висліді останніх подій там виникає інша, відмінна від звичайного громадянського суспільства спільність. При цьому глибинні основи для її формування – це радикалізація її типу поведінки, тому поділ на „помаранчевих“ і „біло-синіх“ – річ другорядна. Відбудуться вибори,

обернуть президента, і цей поділ за кольорами стане неактуальним. Але в масовій свідомості вже не доминуватиме попередній український „мінімалістський“ стереотип поведінки – стереотип хуторян, котрі мешкають в „хаті скраю...“.

Щодо вигадок в російських ЗМІ, ніби „помаранчеву революцію“ фінансував Захід, а керували нею американці: „Революцію, як і любов, неможливо купити ні за які гроші. Янукович і його донецька „братва“ мали грошей набагато більше – і хіба їм допомогло це?“.

Щодо деструктивної ролі російських політехнологів в українських виборах: „...Фактично Павловський в Україні розпалював громадянську війну, а не займався передвиборним „піаром“.

Щодо того, чи під час цих виборів був реальним розпад України:

„Розпад України взагалі нереальний. Це якась дивовижна мрія, котра застрягла в підсвідомості наших політологів і котру вони видають за „аналізу ситуації“... Україною проходять два цивілізаційні розломи – по Збручеві і Кримських горах. Проте, недивлячись на ці розломи, за останнє десятиріччя в українському суспільстві з усіх важливих питань склався консенсус – люди зрозуміли, що навіть за всієї різноманітності цих регіонів є більше такого, що їхніх мешканців пов'язує, ніж роз'єднує...“.

Щодо можливості розколу України на „помаранчевих“ і „біло-синіх“:

„Такий розкол спостерігається, але пояснити його слід тим, що Ющенко не пустили в інформаційний простір східних областей, а його образ демонізували, затавровуючи „націоналістом“, „ворогом російської мови“, „ворогом православія“ або „американським шпигуном“... Москві тяжко зрозуміти, що сепаратистські і навіть федералістські ідеї в Україні не актуальні ні на рівні регіональних еліт, ні на рівні масових настроїв. Головні теоретики федеративної України мешкають в Москві... Федеративне управління перетворило б Україну в некероване соціальне місиво...“.

Про те, яке значення в цих виборах мала релігія, Церква:

„УПЦ Московського патріархату виявилася втягнутою в передвиборну гризню – адміністративний ресурс тиснув на неї так, ніби це частина державної машини. Чимало священників і навіть єпископів займалися тим, що називається „чорним піаром“... Януковича позиціонували як щиро православного кандидата, Ющенко – як розкольника. Але чомусь так сталося, що Янукович був оточений греко-католиками (Тарас Чорновіл, Анна Герман-Стеців, Лариса Скорик, Степан Гавриш, Василь Базів), тим часом найближчі помічники Ющенко – вірні УПЦ Московського патріархату (Тимошенко, Зінченко, Кінах, Луценко, Андрій Деркач)... Ретельно розповсюджувана думка, нібито прихильники православ'я – за Януковича, а греко-католики і православні Київського патріархату – за Ющенко є нічим іншим, як пропагандистським штампом...“.

Мабуть, зарано ще сподіватися, що погляди Андрія Окари і небагатьох інших його однодумців в російських ЗМІ змінять ставлення Москви до України, але матеріяли чесних російських авторів принаймні допоможуть нам краще зрозуміти, куди веде свою країну Путін.

17 днів, що сколихнули світ!

Висловом, що винесений у заголовок, **Й. Сірка** з Канади висловив своє ставлення до подій „помаранчевої революції“ в Україні. Він, зокрема пише: „1919 року появилася книжка американського публіциста Джона Ріда „10 днів, що потрясли світом“, який був захоплений кризавою червоною революцією в Росії. Розпад червоної імперії 1991 року не приніс Україні очікуваної волі. Людей обдурювали впродовж 13 років. Як діяльний українець, я вперше був гордий за народ, який зумів піднести свій голос проти брехні і свавілля. „Помаранчева революція“ в Україні відбулася з пісню, народ показав себе перед світом як миролюбний, співучий, терпимий до інших щодо мови, конфесії, раси, національності. Потрібно віддати належне і президентові України Л. Кучмі, який не піддався порадам піти зброєю проти мирних демонстрантів і тим самим не закривавив своїх рук кров'ю людей, які його обирали президентом. Мирна українська „помаранчева революція“ вселяє у громадян України і світу надію, що в державі запанує закон, перед яким будуть всі рівні, а брехні настане кінець“.

Листи подібного змісту надійшли до редакції від багатьох читачів „Свободи“. Священик **о. Леонід Мальков** з католицької церкви Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж., пише: „Цього року Господь напередодні Нового року зробив особливий дарунок: українці в мирний та здисциплінований „помаранчевий“ спосіб показали світові, що „нас багато, нас не подолати“... Відродилася надія, що можна подолати брехню, зловживання і злочинність. Люди запалилися мрією, що побачать початок нової ери, а більшість народів світу виявила солідарність з ними“.

Голова УАКРад **Ігор Гавдяк** і секретар **д-р Роман Барановський** у

звертанні до В. Ющенка, копію якого вони надіслали до „Свободи“, пишуть: „Нарешті в Україні перемогли правда і демократія. Народ пробудився і став в обороні своїх прав. Заіснувала нова доба в історії України і нові обрії її світлого майбутнього“.

Народний депутат **Василь Червоний** з Рівного пише до „Свободи“: „Вперше ми будемо колядувати, віддаючи шану Господеві, з особливим почуттям. Ми разом здобули велику перемогу – обрали на найвищу державну посаду всенародного президента Віктора Ющенка. Це перемога всього українського народу. Вона дає нам усім велику надію на європейське майбутнє, розвій нашої духовності, збереження рідної мови, примноження наших національних та християнських традицій“.

Голова Товариства української мови ім. Шевченка проф. **Віра Боднарук** з Чикаго повідомляє про допомогу товариства учасникам „помаранчевої революції“ і звертається до обласних організацій товариства „Просвіта“: „Тримайтеся міцно – за вами правда і воля народу“.

Оксана Маковець з Вирджинії у вірші „Щаслива новина“ пише: Нарешті – у світі вже не новина, Є нація нова, є сильна країна! Вона в Європі була віками, Але про неї всі мало знали. Не випадковий це збіг обставин, Торжество Божої правди над нами. Щасливу новину маємо нині – Нову Державу на Україні!

Михайло Семенець з Гемліну, Н. Й., вітаючи В. Ющенка з перемогою, закликає „очистити рідну землю від залишків старої антидержавної, антинародної системи, накиненої з півночі“. **Анатолій Дамаскін** з Дніпропетровська вітає усіх закордонних виборців з перемогою народу в боротьбі за демократію.

Останні події в Україні, крім усього, викликали хвилю народної творчості, про що свідчить вміщена в Інтернеті ця нова „колядка“:

Нова радість стала
Яка небувала
Україна президентом
Ющенко обрала.
Вже не буде Кучма
Наш народ дурити
І не буде Україну
На клани ділити.
Чи ви чули люди –
Путін готов вмерти
Що не може Україну
В союзі заперти.
Народ український
Від Сяну до Дону
Не дозволить Україну
Ділити нікому.
Просим Тебе, Царю,
Небесний Владарю
Даруй літа щасливі
Нашій славній Україні

Серед листів є й подяки „Свободі“ за висвітлення „помаранчевої революції“. Згаданий вже М. Семенець в листі пише про репортажі з Майдану незалежності: „Знаменито!“ **Роман Ричок**, голова Комітету допомоги Україні Північного Нью-Джерсі, пише: „Висловлюю признання і вдячність редакції за цікаві повідомлення про історичні події „помаранчевої революції“ в Києві, зокрема репортажі Фелікса Хмельковського з Майдану незалежності. Це об'єктивний звіт без ненависті до противників демократії, без поділу на „ми і вони“. Такий підхід дає більше надії, що сьогоднішні збаламучені українці прозріють. Останні числа „Свободи“ – це джерело для майбутнього історика, який писатиме про „помаранчеву революцію“ в зв'язку з виборами Президента України“.

Дякуємо за листи і бажаємо новому президенту успіху у здійсненні його програми!

Редакція

Петро Часто

Перші кроки нового президента

Хоча новообраний Президент України В. Ющенко ще не приступив до своєї діяльності і відпочиває в Карпатах, світ вже придивляється до його перших кроків, аналізує висловлювання. Щоб визначити курс його зовнішньої і внутрішньої політики. Британська газета „Сандей Таймс“ пише, що В. Ющенко контролюватиме незаконні оборудки з грошима, тим більше, що нещодавно відбулися підозрілі перекази грошей, здійснені українським урядом. Віктор Ющенко звернувся до правоохоронних органів з закликом відстежувати подібні випадки і попередити, що проти порушників у майбутньому відкриватимуть судові справи.

В інтерв'ю телевізійному „5 каналів“ В. Ющенко пояснив засади формування уряду і майбутнє опозиції. Майбутній уряд формуватиметься на принципах квот політичних сил, що його підтримують. Чверть посад при формуванні міністерств, відомств, адміністрацій та інших органів влади отримає блок Юлії Тимошенко, а іншу чверть – партія соціалістів. Якщо Юлію Тимошенко висунуть на посаду прем'єра, то блок „Наша Україна“ підтримає її кандидатуру. Кандидатами на цю посаду на сьогодні є Петро Порошенко, Юлія Тимошенко, Анатолій Кінах і Олександр Мороз. Але не виключено, що будуть й інші кандидатури.

В. Ющенко сказав, що має кадрову можливість замінити всіх губернаторів, коли стане президентом. Регіональних губернаторів слід обирати безпосередньо в областях. В. Ющенко згадав також потребу реформи судової системи, яка б передбачала посилення ролі суддів, оскільки надмірна вага прокуратури є абсурдною.

До майбутньої парламентської більшості, окрім „Нашої України“, БЮТ, Партії промисловців та підприємців, соціалістів, можуть також увійти центристи, аграрії і позафракційні депутати.

Держава не робитиме ревізії підприємництва та перегляду приватизацій 90-их років, але гра вестиметься за новими правилами. „Починаючи від 26 грудня, всі будуть зобов'язані платити податки, чорний ринок має припинити своє існування“, – наголосив В. Ющенко.

Євроінтеграція є стратегічною, проте взаємини з сусідами повинні бути добрими. В інтерв'ю німецькому журналові „Шпігель“ В. Ющенко сказав, що Україна матиме нормальні відносини з Росією, однак В. Путін не повинен перешкоджати рухові України до Європейського союзу. Президент В. Путін в інтерв'ю західним журналістам заявив, що Росія не має жодних заперечень щодо прагнень України вступити до ЕС, але Москва і далі не схвалює розширення НАТО і можливе приєднання України до цієї організації. Щодо виведення українських військ з Іраку В. Ющенко сказав, що все залежить від майбутнього уряду Іраку, і від того, чи він і далі потребуватиме українських підрозділів. „Ми також обговоримо це питання з нашими союзниками“, – додав він.

Провідні російські політтехнологи висловили розчарування результатами виборів в Україні, а дехто веде мову про можливість „помаранчевої революції“ в Росії.

Відомий політтехнолог Гліб Павловський, який брав найактивнішу участь у кампанії В. Януковича, в поразці цього кандидата звинувачує Л. Кучму і власне штаб кандидата, який займався дрібною крадіжкою і приписками.

Усі експерти сходяться в тому, що характер російсько-українських взаємин зміниться, але формат цих нових стосунків ще неясний, оскільки невідомо, як далеко готовий піти В. Ющенко, проводячи проєвропейську політику.

Радник президента Росії Андрій Ілاریонов, відомий незалежними поглядами, назвав перемогу В. Ющенка „наукою року“ і висловив припущення, що це допоможе Росії позбутися імперського комплексу. У Москві з'явилася ціла черга тих, хто прагне влаштувати чергову російську революцію. Відомий політолог Станіслав Белковський вважає, що у Росії справді можлива „помаранчева революція“: росіяни в більшій мірі, ніж українці, схильні до бунту за ідеали, і якщо не відбудеться модернізація російської влади, їй доведеться засвоювати українську науку.

Світ зауважив роль України в міжнародній спільноті, і зокрема її вплив на розвиток події в системі СНД, де в більшості країн правлять посткомуністичні диктатори.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про Багдад і Джерзі-Сіті

Не сумніваюся, що такий заголюнок здивує багато читачів, але, може, і спонукає їх до перечитання цього фейлетону. А це і потрібне, з уваги на його зміст, що колись стане, може, історичним! Бо ж тут ідеться про порівняння оцих двох таких різних міст, а радше про помітно зменшене значення так добре нам, членам „Свободи“ та УНСоюзу, відомого міста – Джерзі-Сіті, що довго було осідком УНСоюзу, а з тим і його органів, „Свободи“ та „Українського Тижневика“.

Сьогодні, однак, характеристику Джерзі-Сіті дає його довголітня мешканка, а тепер член дипломатичної американської місії у Багдаді, довголітня пластунка Ярина Ференцевич. „Я отримала найкращий вишкіл на дипломата, виростаючи в окрузі Гадсону (а конкретно – в Джерзі-Сіті). Я нічого не боюся і я радо познайомлюся з новими людьми, – сказала вона в інтерв'ю для журналістки Молі Блум із щоденника „Джерзі Журнал“, з датою 29 грудня ц. р. – Саме в Джерзі-Сіті ви насправді вчитеся, як поступати та бути дуже незалежною самостійною жінкою“, – переконана Ярина, – а М. Блум подає на підтвердження цього історію „дипломатичної кар'єри“ Ярини та усіх небезпек, що чекають на молоду українку – здається, чи не єдину з нашої спільноти на пості в американській амбасаді в Багдаді.

Але, либонь, вона психічно була приготована на усі несподіванки та дивні обставини, що зустрічаються там, у цій небезпечній зоні життя усіх, кому доводиться там перебувати. Про це дивне життя, з увагою на кожну деталь та на кожну можливість, що може трапитися, розповідає американській журналістці наша Ярина. А у цій розповіді багато безжурної відваги, спо-

лученої з гумором, які Ярина Ференцевич напевно здобула у своєму довгому пластуванні та які залишилися з нею на оці такі небезпечні та відповідальні місяці дипломатичної служби в Іраку. Саме про цей час, який кожного дня, ба – кожної години, як бачимо з опису американської журналістки, роїться від небезпек, Ярина розповідає без страху, зовсім спокійно. Страх, щоправда, залишає своїм батькам, що, самозрозуміло, кожного дня, кожної години тремтять перед усіми небезпеками, що чигають з кожної сторони та раз-у-раз описані в американських засобах інформації. Вони не соромляться їх існування перед американською журналісткою, хоча жити постійно, здаючи собі справу із цих усіх небезпек, що чигають на їхню дочку, не є легко.

У ці дні, як довідуємося з репортажу Молі Блум, Ярина не терпляче, як і її батьки чекає на відвідини у Джерзі Сіті, де думає в родинному колі перебути українське Різдво, а з цим святочні дні. На тому, однак, заздання Ярини у Багдаді не кінчаються, і вона повертається туди саме на вибори. Як довго її цікава, але небезпечна служба в Багдаді буде ще тривати – не знаємо.

Але ми певні, що інтерв'ю в „Джерзі Джорнал“ з Яриною викличе багато зацікавлення як серед українських читачів, так і американських, а з цим принесе багато теплих і щирих побажань від чужих, але в першу чергу друзів-пластунів та усіх, що знають Ярину Ференцевич з української спільноти. А ці побажання будуть берегти її від усіх небезпек, аж до щасливого повного повернення додому та до пластового і родинного гурту. Ми у це глибоко віримо! Щастя Боже, Ярино!

О-КА

Приятелі „Свободи“ шлють вітання

З нагоди Різдва Христового і Нового року до редакції надійшли численні вітання і найкращі побажання усім читачам тижневика. Їх, зокрема, надіслали Посол України в США Михайло Резнік, Постійний представник України при ООН, посол Валерій Кучинський, Генеральний консул України в Нью-Йорку Сергій Погорельцев, пресовий секретаріят Глави УГКЦ, Митрополит УПЦ в США Константин і архієпископи Антоній і Всеволод, Сокальський єпископ УГКЦ Михайл Колтун, Вашінгтонська група „TWG“, агенція „Асошіейтед Прес“, голова УАКРаді Ігор Гавдяк і секретар д-р Роман Барановський, голова СУА Ірина Куровицька і секретар Марта Данилюк, редакція „Енциклопедії української діаспори“, видавництво „Свічадо“ зі Львова, редакція газети „Nowy Dziennik“ з Нью-Йорку, Український університет Москви, провідники ряду українських організацій Росії, Алла Атаманенко з Острозької академії, президент Товариства ім. Г. Сковороди Григорій Приймак, Зенон Когут з КІУСу, директор видавництва „Смолоскип“ Осип Зінкевич з Кисва (він

прислав також щойно видано картку з новим будинком видавництва), державна адміністрація з Івано-Франківська, журналісти Леся Кравчук з „Телекритики“ (Київ), Андрій Лубенський з агенції „Контекст“, Управа Українського музею в Нью-Йорку, голова станиці Пласту Зіна Беланюк з Севастополя, Павло Дорожинський з Києва, 125-ий Відділ УНСоюзу (президент Уляна Баранська-Бендік-сон), Мирон і Леся Куропасі, Андрій Білик, Осип Мороз, Олександр і Таїса Панченки з Віскансину, Оріся і Павло Пундії зі штату Іліной, Петро Одарченко з Вашингтону, Максим Височанський з Каліфорнії, редактор журналу „Однострій“ Віталій Манзуренко зі Львова, товариство „Підліток“ з Луганська, ряд інших організацій і осіб.

Любомир Михайлів з Івано-Франківської області у віршованому вітанні пише:
*Будьте дужі неодмінно,
 Благодійні – сотню літ!
 Хай же славиться Україна
 І вкраїні на весь світ!*
 Дякуємо за вітання і побажання!

Редакція „Свободи“

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$55.00, на півроку - \$35.00. Для членів УНСоюзу
\$45.00 річно, на півроку - \$30.00. За кожну зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda"

Головний редактор — Ірена Ярославич
 Редактори: Ольга Кузьмівич, Христина Ференцевич,
 Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи“
 Адміністратор Володимир Гончарик
 Керівник відділу оголошень
 Марійка Осціславська
 Передплата - Марійка Пенджола

(973) 292-9800 (дод. 3041)

(973) 292-9800 (дод. 3040)

(973) 292-9800 (дод. 3042)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Листи на теми „Помаранчевої революції“

В Україні майже всі – друзі

Про нашу молодь говорили – лінива, п'є, гуляє, а насправді наша молодь – золота. Вже під час виборів визначилась, що їй робити. У мене поламався телевізор, і я не бачила теперішнього В. Ющенка, а пам'ятала його як гарного молодого чоловіка. Коли ж тепер його побачила, то заплакала. Що з нього зробили! Ніяка хвороба так не скалічить людину, як отрута! Я це знаю, як хемік. На нього важко дивитися. Та він зумів зібрати молодь (і не тільки молодь) з усієї України.

Боялись, що буде велика бійка, а В. Ющенко зробив велике свято. Люди раділи, що зібрались разом в одній справі. Майдан співав, танцював, місто ніби огорнула якась тепла хмара. Всі були доброзичливі, один до одного скрізь, навіть на базарах. Було холодно, мороз, були і п'яні, але всі до них посміхались, скрізь – прапори, живі квіти, надувні кульки, помаранчевий колір. Весь Майдан був щасливий. На трибунах виступали і

політики, і артисти. Було майже мільйон людей різного віку.

Прибула міліція, а з натовпу вибігли дівчата і стали дарувати міліції живі квіти. А коли на другий день прибув спецпідрозділ в шоломах, то між ними і натовпом простелили гірлянди з квітів і надувними кульками. Без сліз не можна на це дивитись.

Було холодно і кияни забирали людей до себе. У мене вже два тижні живуть 5 хлопців і одна дівчина з Рівного. Я навіть не знаю їх імен. Я змогла постелити тільки шість постелів. Привела їх до себе, віддала ключі. Один раз з ними зустрілась, прийшла подивитись, що робиться у мене вдома. Вони говорили, що кожен день приходять на Майдан літні жінки з часм, пиріжками, цукерками і домашньою консервацією, приносять теплий одяг, ліки. Я не впізнаю людей. Виходить, що майже вся Україна – друзі.

В. Соловей,
Київ

Такого Україна ще не переживала

Таких емоцій, які вирували на Майдані, Україна ще не переживала ніколи. Ще ніколи люди в Києві не були настільки привітними, вихованими і радісними. Ще ніколи натовп не був настільки миролюбним і абсолютно безпечним. Ще ніколи така кількість людей одразу не перебувала на вулицях.

Державні і приватні підприємства надали своїм працівникам відпустки і оплатили їхні поїздки в Київ. Ми на роботі збрали гроші, хто скільки міг, і здали на їжу для тих людей, що жили на Майдані. Я якраз отримала 40 дол. від дідуся з Америки, тож здала їх до цієї загальної суми.

На Майдані було постійно присутнє відчуття свята. В перші дні „помаранчевої революції“ весь час розпускали чутки про небезпеку бути на Майдані, про те, що війська, спочатку українські, потім російські, збиралися розганяти людей, але цього не сталося. Говорили, що бідні голодні шахтарі з Донбасу будуть нападати на мирних демонстрантів, але більшість з них перейшла на бік „помаранче-

Оксана Бабич

вих“, бо ті поставилися до них дуже людяно і дуже привітно.

Ніхто не злякався чуток, і люди продовжували приходити, приїздити, ночувати на Майдані. Хто злякався – так це влада. Ще Україна не бачила такого єднання, як зараз. Дай Бог нам ще трохи сил. Якраз збираюся йти на Майдан зі своїми співробітниками.

Оксана Бабич,
Київ

В листах – підтримка України

Останні дні 2004 року принесли до редакції чимало листів, звернень і відозв, присвячених подіям в Україні. Більшість з них вміщено у тижневику.

З Чикаго фінансовий комітет допомоги Україні, до якого увійшли Лев Боднар, Богдан Ватраль, Юрій Мельник та ряд інших, інформує про акції громади і кредитівки „Самопоміч“ на підтримку „Помаранчевої революції“.

Голова СФУЖО Марія Шкамбара та секретар Іванна Кушпета з Торонто надіслали заяву СФУЖО, в якій висловлено підтримку українському народові в його боротьбі за демократію.

Канадське товариство приятелів

України надіслало пресове повідомлення про кампанію помаранчевих стрічок, проведену в парламенті цієї країни.

Микола Голінатий з Манчестеру, Н. Дж., дякує за вміщення допису про його сина Франка, який викликав щире зацікавлення в громаді і серед парафіян церкви Св. Стефана в Томс Рівері.

Ольга Кушнір з Колумбія Гайтс, Мін., написала про „Свободу“: „Газета знаменита, особливо в цей час, коли вирішується доля нашої батьківщини“. Дякуємо!

Радість з приводу обрання В. Ющенка висловила Валентина Манойленко з Фльоріди.

Неправди не витримав терплячий народ

В другій турі виборів було багато порушень. В списках пропускали цілі будинки, вписали якусь військову частину, котра вже 2 роки не квартирується в цій місцевості, видавали по кілька відкріпних талонів і людей з ними перевозили автобусами з однієї дільниці на іншу. Спостерігачів від В. Ющенка били нещадно і на дільниці не пускали. Замінювали бюлетні, заливали фарбою, підпалювали скриньки і т. п. Зфальсифіковані результати першого туру голосування оголосили на десятий день.

І тут не витримав терплячий народ. Вирушила молодь з усіх усюд до столиці. Низький їй уклін! Першою розгорнула наметове містечко на Хрещатику організація „Пора“. Далі покотилася хвиля. Які всі чемні, усміхнені, бадьорі і налаштовані на добро! На Майдані Незалежності влаштовували трибуну, звідки повідомляли, де харчуватись, обігрівались, заряджати мобільні телефони і

шукати того, хто загубився. Щодня В. Ющенко з командою інформували про те, як відбувається засідання Верховної Ради, переговори з Президентом, який сховався на дачі в Кончі-Заспі. Співали актори, підхоплював Майдан. Відчуття не можу передати, бо енергетика – потужна. Головна настанова – підтримувати один одного, посміхатися і триматися.

Не стояла осторонь і промисловість. Негайно з'явилися помаранчеві шарфи, косинки, стрічки, прапорці, плашки.

Були й тривожні повідомлення про те, де саме приземлились літаки (і які саме) з Росії. Показували зняті вночі прихованою камерою броньовані машини біля приміщення Центрвиборчкому. Один з каналів (п'ятий) працював цілодобово. Звісно, що й ми дивилися майже до ранку.

Галина Щітківська,
Київ

Постала свідомо українська нація

Помаранчевий колір миттю охопив всі закутки України: від Карпат до Криму, хоч найбільш видимим він у західних областях України. Коби всі перестали врешті говорити про західню та східню Україну! Як на мене, слід говорити виключно лише про західні та східні області, що дають образ цілісності. Фізичним виявом протесту „помаранчевих“ виборців була громадянська непокоря, між іншим, дуже мирна, що проводилася у формі масових вічів по всій Україні, з котрих найбільшим був на Майдані Незалежності, куди з кожним днем прибували українці з усіх регіонів.

Усе відбувалось мирно. Приємно було бачити, як дівчата клали на щити спецвідділів квіти, а потім подавали їм теплого чаю. Титул героїв належить студентам. Без них не було б „помаранчевої революції“. Я мав можливість почати свою участь в протестних акціях у Львові від університету Івана Франка. На лицях студентів виднілась одчайдушна рішучість. Зрештою, студентство, молодість – це майбутнє країни, і всі молоді яких я чув, хочуть для всіх кращого майбуття. Вони хочуть жити, не в корумпованій, але в чесній Україні.

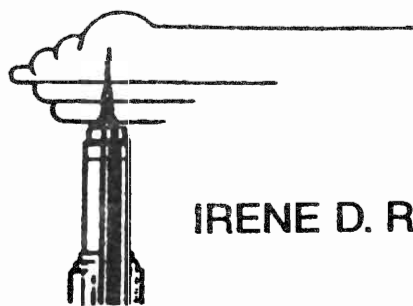
Абсолютним позитивним наслідком цієї історичної події, яка розгортається перед очима всього світу, є виникнення свідомої української нації. Вже можна назвати український народ нацією. Україна проросла в націю, тобто в суцільний колектив, який свідомий своєї ідентичності як нація. Така свідомість видніється в

українських індивідах, україномовних та російськомовних, по всій Україні. Всі вони пересвідчилися в тому, що вони належать до однієї нації, у якій для них і для їх сімей та дітей існує майбутнє на рівні з іншими цивілізованими та насправді демократичними країнами, в основі котрих лежать принципи громадянського суспільства, побудованого на чесності та взаємній пошані до всього, чим характеризується гідність людини. Українець хоче стати повністю свободною людиною на рівні людей інших свободних країн. Свою солідарність з поняттям та бажанням мати націю поволі виявили міські обласні ради, військові сили, Служба безпеки, Генеральна прокуратура, податкова адміністрація... Віктор Ющенко зумів втілити у своїй особі прагнення всіх українців жити у демократичному суспільстві.

Досить неприємне враження на мене справив Леонід Кравчук, перший президент України та голова партії СДПУ(о), який не схвалював мирної громадянської непокори. Я сподівався набагато позитивнішого ставлення його до народу.

Вкрай негативним персонажем виявився президент Росії В. Путін, який безлічно встрявав у внутрішні справи України. Та відколи йому „втерли носа“ під час засідань ЄС та досить гострих докорів від США, він, видно, зрозумів, де його місце в усій цій справі. Його престиж на міжнародному форумі дуже принизився.

о. Євген Небесняк,
Львів

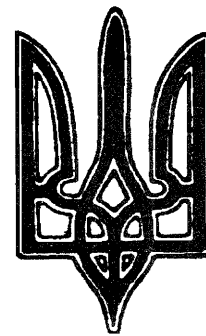

IRENE D. ROGUTSKY, D.D.S.

The Empire State Bldg.
350 Fifth Avenue, Suite 5222
New York, N.Y. 10118
(212) 947-1665

Достойному Вікторові Ющенкові Президентові України

Дорогий Пане Президенте!

Український Народний Союз, який начисляє 50,000 членів – українців в Америці та Канаді, разом з народом України радіє з Вашої перемоги у виборах Президента України, землі наших предків. Від самого свого заснування в 1894 році, УНСоюз був активним учасником боротьби за волю і демократію в Україні. Наші видання „Свобода“ і „The Ukrainian Weekly“ сміливо виступали проти несправедливості, яку терпіли люди в Україні, повідомляли про їхні героїчні зусилля на шляху до волі і незалежності.

У 1991 році думками і почуттями ми були з Україною, яка здобула свою державну незалежність. Сьогодні ми є свідками ще в більшій мірі вражаючої історичної події – перемоги демократії і волі.

Український Народний Союз гордий, що може внести пожертву, хоча невелику, до цього героїчного чину. Не тільки президент УНСоюзу їздив в Україну, щоб взяти участь у виборах, як спостерігач, але також багато членів нашої установи пішли цим самим шляхом. Ми також фінансово допомогли нашим молодим українцям-американцям, які взяли участь як спостерігачі у виборах. І врешті, світ почув Україну, її свободолюбний народ, який з непереможною силою став на захист демократії і справедливих виборів. І переміг!

Ми єднаємося з народом України і вітаємо Вас з Вашим тріумфом. Ми вдячні за Ваш провід, Вашу мужність і схвалюємо Вашу спокійну непохитність.

В історії України настала нова доба. Наступних декілька років будуть пов'язані з новими викликами, але ми віримо, що під Вашим проводом і з Божим благословенням Україна стане сильною і демократичною державою.

Просимо прийняти наші найщиріші побажання кріпкого здоров'я, сили та великих успіхів у всіх Ваших починаннях для добра України.

СЛАВА УКРАЇНІ!

Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу
Стефан Качарай, президент

5 січня 2005 р.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Ганна Черінь

Щедрик

За морями, за горами
Зорі колядують.
І ми тут, і рідні з нами
Колядки всесвітні чують...
За морями, за горами
Вечір світить зорі.
Місяць грається з зірками
В безмежнім просторі.
То вигляне, а то зникне
В хмарній заволоці –
Заглядає в наші вікна,
Плаває в затоці.
Чути здалеку колядку,
З дитинства відому.
Прокладає пісня кладку
До рідного дому.
Заплітає місяць в сіті
Нитки з срібного клубочка,
І лунає в цілм світі
Щедрик, щедрик, щедрівочка...

Мій спомин з Різдвяної ночі в Карпатах

„Дивная новина” у наших Карпатах! Дзвонять дзвони і звідусіль лине ця чарівна колядка. Там, у засніжених Карпатах, під вікном, мерехтливим морозом, чути колядників, які гарними голосами співають „Слава во вишніх Богу”. В кого ж тоді не здригнулося серце? В кого душа не сповнилася почуттями радості? Ніч, котра обдарувала увесь світ Дитятком Божим.

Різдвяна ніч, горять на небі ясні зорі, земля в сніговій пелені, повно в ній таємниць і мрій. Красна то була ніч в селі Синевидську Вишнім. Проминуло багато літ, коли я з родиною в селі святкувала там Різдво Христове, але мелодія Різдвяної ночі не забулася, і тепер душевна сила тягне мене до минулого. Думки мої летять у рідне село, в батьківську хату, у школу, в церкву, яка споконвіку не знала, що таке центральне опалення. В

тій же церкві на високому горбі різдвяні співи розніжували мою душу. Я вдивлялася в світло висячого „павука”, що іскрився чудовими кольорами, або на хори, на співаків-хористів, на оркестру і на диригентів, що розмахували руками. Все таке для мене рідне, незабуте, але вже таке далеке в часі і просторі. На тихий сад мого тата падав сніг і білим килимом застеляв город, подвір'я, стежки, а лапате гілля з дерев лізло у вікна і творило зелено-прозорі візерунки. В той чудовий різдвяний час безнастанно ввижається мені батьківський дім, місто Стрий, мої професори і товаришки з гімназії в Стрию, все пригадується і оживає в моїй душі і пам'яті, на схилі моїх літ.

Катерина Росола,
Фінікс, Арізона

Живемо з надією

Я зраділа, немов дитина, побачивши адресований мені пакет зі „Свободою”. Мені дуже подобається ваше видання. Перш за все – об'ємне, порушує різні проблеми, інформує читача про життя в різних регіонах, вислуховує біль душі.

Я в Італії лише два місяці, а біль охоплює серце. Лише материнське серце може це все витримати і пережити. Я маю троє прекрасних дітей. Двоє з них вже дорослі, але є ще 13-річна „русалочка”, якій потрібна мама, а не розлука. Проїшов лише маленький відрізок часу, а вже питання: „Коли прийдеш, мамо”? – вразило серце, немов стріла. Як пояснити дитині, що, не маючи дозволу на проживання в Італії, я зможу приїхати до неї лише через півтора-два роки, з великим страхом і ризиком щодо повернення.

Закінчилися президентські вибори. Чого чекаємо? На що надіємось? Це питання хвилює всіх. Шкода, що велика кількість громадян України залишилась обіч – хто тут нелегально – не має права голосу. Але й з тих, хто має дозвіл на проживання, багато залишилось в стороні. Шкода... Усі ми в Італії живемо з надією на краще. Тепер, разом з італійськими жінками, готуємо Різдвяні подарунки дітям Африки. Шисмо платтячка для маленьких дівчат. Мені приємно, що і моя рука простягнулась на допомогу комусь, хоча ті дітки і не знатимуть ніколи, хто пошив для них плаття.

Шлю всім Різдвяне вітання:

Маленький Ісусик
Не спить, не дрімає
Своїми рученятами
Весь світ обнімає
І вашу хатину,
І вашу родину,
По цілому світі,
Христос ся рождає.

Любов Іваночко,
Італія

Про діяльність УАКРади

На порозі Нового року хочемо подякувати закордонній українській громаді за моральну та щедрі фінансову підтримку УАКРади. Завдяки цьому ми могли допомагати різним громадським та культурним організаціям в Україні, захистити інтереси нашої громади в США та народу України перед Конгресом та урядом США. Разом з Українською Федерацією Америки, Фондацією „США-Україна” та іншими українськими організаціями Вашингтону, за останній рік ми невпинно працювали, щоб переконати Конгрес США та адміністрацію Президента Дж. Буша у важливості прийняття резолюції

Конгресу щодо Голодомору 1932–33 років в Україні.

Ми вели кампанію в нашій громаді за підтримку резолюції Конгресу щодо вільних, демократичних та прозорих виборів в Україні, а також були ініціаторами кампанії, щоб переконати Конгрес США прийняти резолюцію про заборону видання віз для в'їзду в США особам з України, які є винними у вчиненні політичних та економічних злочинів, в тому числі порушень виборчого процесу. Це призвело до недавньої відмови у візі Вікторові Медведчукові.

Сьогодні ми, як ніколи, потребуємо підтримки для посилення на-

шої дальшої діяльності. Нам треба буде вжити усіх зусиль, щоб переконати уряд і Конгрес США поставити Україну на одне з перших місць у формуванні своєї закордонної політики, просувати ідею повного членства України в НАТО, як і різко підвищити розміри фінансової допомоги та інвестицій Америки в Україну.

Для ефективної праці в цьому напрямку УАКРада потребує значних грошових ресурсів, тому, будь-ласка, будьте щедрими у своїй підтримці для нас, хоч ми високо цінуємо будь-який внесок.

За Головну управи УАКРади –

Ігор Гавдяк,
голова УАКРади
д-р Роман Барановський,
секретар

Успіх українського лікаря

Д-р Марко Юзич

Нам приємно поділитися інформацією про великі професійні успіхи молодого українського лікаря д-ра Марка Юзича, який щойно був іменований деканом медичної школи Вейнського університету тут, в Мишигені, для студентів-випускників медицини. Він рівночасно був іменований заступником президента Дітройтського

медичного центру для академічних справ. Тепер він працює як професор і заступник голови відділу офтальмології в Інституті Кресге Вейнського. У минулому, після одержання бакалавреату і медичних студій при Вейнському університеті, д-р М. Юзич відбув практику в інституті Кресге та особливі студії глявками в Інституті Вилмар при університеті Джана Гопкінса. У 1995 році він повернувся до інституту Кресге, у якому був директором програм для резидентів та координатором медичних очних студій, як також був на правах голови цього відділу.

У 1998 році він одержав ступінь магістра з ділянки адміністрації охорони здоров'я з Мишигенського університету. Д-р М. Юзич був провідним педагогом для 21 резидента щороку. Він успішно провів фінансову перевірку злуки програми лікування очей інституту Кресге та шпиталю „Сайнай Грейс”. Декан Джон Крисман оцінив його як повного посвяти лікаря – як для пацієнтів, так і для медичного відділу.

У 2000 році д-р М. Юзич був відзначений у журналі „Крейн'с Дітройт Бізнес” як один з найкращих професіоналістів віком до 40 років. Досі він одержав численні признання і нагороди, включно з

почесним признанням у 1996 році від Американської Асоціації офтальмологів.

У 1999 році Вейнський університет відзначив його як визначного педагога медицини. Крім цього, д-р М. Юзич постійно вміщує наукові праці з ділянки медицини та професійно причетний до численних проєктів Мишигену з ділянки очей. Медична програма для випускників Вейнського університету є одною з найбільших в Америці, маючи понад 900 практикантів, які відбувають практику у різних програмах у вісьмох шпиталях та багатьох клініках. У 2004 році д-р М. Юзич одержав нагороду „Palmer Parker Courage to Teach Award”, засновану для найкращих практикантів в Америці. Одним з його пацієнтів є Патріярх Любомир.

Д-р М. Юзич є сином покійного доктора Мар'яна та Христини Юзичів. Він закінчив Середню школу при парафії Непорочного Зачаття, Школу українознавства „Рідної школи” у Дітройті, є пластуном та займається спортом. Одружений з Надею та батько двох синів – Данила і Миколи. Бажаємо нашому молодому висококваліфікованому очному лікареві багато успіхів у його відповідальній праці та Божої опіки на майбутнє.

Зенон Василькевич,
Ворен, Миш.

Підручники –
актуальна справа

Австралійське видавництво „Рідна Мова” добре відоме в українській діаспорі, а останніми роками і в Україні, своєю працею в галузі створення та видання українських підручників та словників для дітей і молоді, які у навчальних закладах вивчають українську мову, як другу. Однак, останніми роками, ми вже не маємо фінансових можливостей продовжувати цю працю, і тому, незважаючи на потік прохань і запитів з місць, змушені припинити безкоштовне надсилання наших видань до східних та південних районів України та до Російської Федерації і Молдови, де вони особливо потрібні.

У зв'язку з цим, сподіваємося на фінансове сприяння нашої діяльності з боку українських меценатів і наших громад в країнах Заходу. Наші координати для зв'язку та отримання переказів такі: „Ridna Mova Publishing”, 10 Savaris Court, Donvale Vic., 3111, Australia. Тел./факс (03) 9873-2085. Електронна пошта: dejko@ridnamova.com. Інтернет: www.ridnamova.com

Володимир Дейко,
Австралія

2004 рік: фотопанорама „Свободи”

Провідники опозиції (зліва) В. Ющенко, Ю. Тимошенко і О. Мороз під час демонстрації проти режиму Л. Кучми в Україні 9 березня в Києві. 12 березня, ч. 11

14–17 травня в Нью-Йорку тривав Український фестиваль, в якому взяли участь тисячі мешканців міста та околиць. Фото: Л. Хм. 21 травня, ч. 21

5 липня в Київ доставлено Олімпійський вогонь. На фото: співачка Руслана Лижичко, одна з 120 смолоскипоносців в Києві, біжить зі смолоскипом в центрі міста. Фото: УНІАН 9 липня, ч. 28

14 серпня на відпочинковій оселі УНСоюзу „Союзівка” відбулись вибори „Міс Союзівки-2005”. На фото: нововибрана „Міс Союзівки-2005” Мая Волошин (третья зліва) і Нестор Паславський – управитель Союзівки, серед учасниць імпрези. 3 вересня, ч. 36

Вперше на Союзівці відбулись дитячі табори „Пригода” і „Відкриття”. На фото: в гори з інструктором. Фото: Володимир Наливайко 10 вересня, ч. 37

На відкритті XIX Конгресу Українців Америки 24 вересня виступає Президент УНСоюзу Стефан Качарай. Зліва, Архієпископ УПЦ в США Всеволод. Фото: Рома Гадзевич 1 жовтня, ч. 40

27 вересня в Українському Інституті Америки було вручено нагороди Міністерства закордонних справ України групі активних громадських діячів української діаспори США. На фото: міністер закордонних справ України К. Грищенко серед нагороджених. Фото: Максим Пизюр 8 жовтня, ч. 41

В Римі з Папою Іваном Павлом II у Ватикані зустрівся у листопаді Патріарх УГКЦ Любомир кардинал Гузар. 26 листопада, ч. 48

Київ, Майдан Незалежності. Обличчя „помаранчевої” революції. 10 грудня, ч. 50, 17 грудня, ч. 51

Фото: Фелікс Хмельковський

26 грудня Президентом України обраний Віктор Ющенко. Фото: УНІАН 31 грудня, ч. 53

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

В НТШ відбувся традиційний Літературний ярмарок

НЮ-ЙОРК. – В суботу, 18 грудня, проведено в приміщеннях НТШ-А традиційний Літературний ярмарок, що відбувається звичайно у передсвяточний час і переносить слухачів на короткі години у літературний світ від турбот святочних закупів. Цим разом перенести слухачів в іншу атмосферу було куди важче, як зви-

чайно, тому що думки та почуття усіх були прив'язані до подій в Україні та „помаранчевої революції”.

Все ж слухачів, як завжди на такі літературні ярмарки, зібралося досить багато, а поети, які читали свої найновіші поезії, старалися розбудити зацікавлення у публіки, яка, як ціла українська громада,

у ці грудневі дні була думками та почуттями у Києві, у наметовому містечку. Незважаючи на це, публіка привітала поетів тепло та уважно слухала їхні поезії давні і нові.

Першою взяла голос найповажніша віком і письменницьким стажем Діма, яка прочитала ряд своїх поезій. Після теплих оплесків слово взяла Марта Тарнавська, яка читала деякі добре відомі слухачам свої поезії, особливо з давніх, пов'язаних споминами з її перебуванням після Другої світової війни у Зальцбургу. Марія Шуль – це молода поетка, що недавно прибула з України і якої поезії публіці ще зовсім не відомі.

Останнім забрав слово Василь Махно, який провадив вечором, але також мав нагоду рецитувати декілька своїх поезій з найновішої збірки „38 віршів про Нью-Йорк і дещо більше”, яка своїм стилем дещо відрізняється від поезій інших трьох авторів цього вечора. Але це не змінило настрою вечора, в якому автори зуміли на короткі години залишити постійний неспокій, чекання на новини з України і наслідки „помаранчевої революції”, яка своєю настановою полонила увагу, думки і почуття нас усіх.

Несподівано ми могли на короткий час полинати з авторами у світ поезії, споминів минулого і цей виїнятковий настрій, що його пробуджує поетичне слово. Тому публіка прийняла усіх поетів теплими оплесками та справжньою прихильністю, яка відтак тривала у щирих розмовах з авторами.

О. К.

Фото: В. Лопух

Марія Шуль

Діма

Гурток Пласт Приятю і Пластова Станиця
в Ньюарку

запрошують Вас з ріднею і приятелями на

ПЛАСТОВИЙ БАЛЬ

в суботу, 5 лютого 2005 р.

Hanover Marriott

1401 Route 10 East, Whippany, New Jersey 07981

Оркестра „Темпо“

Вечірній одяг

Вступ разом з вечерею: 95.00 дол.

Вступ на забаву без вечері –
тільки для молоді до 25 року: 30.00 дол.

Коктейль з перекусом: год. 6:00 веч.
Презентація дебютанток: год. 7:30 веч.
Опісля вечери і забава.

Please make checks payable to: PLAST Inc.
Irene Turynsky
15 Conifer Drive, Warren, NJ 07059

Місця мусять бути заплачені до 22 січня.

Чи Ви знаєте, чому ми є такі щасливі?

Наші батьки, бабусі і дідусі вклали капітал
в наше майбутнє, закупивши
від Українського Народного Союзу
для кожного із нас, поліси життєвого
забезпечення кляси „Endowment” і „Life”.
Вони купили поліси, наперед передплачені
за низькими платними ратами для наших
вікових категорій.

Якщо б Ви хотіли бути такими усміхненими,
як ми, просимо запропонувати
Вашим батькам, або бабусі і дідусеві
зателефонувати до УНСоюзу
на число телефону: 1(800) 253-9862,
де будуть раді Вам допомогти.

Рочестерці п'ять разів їздили на вибори до Нью-Йорку

РОЧЕСТЕР, Н. Й. – Різдвяна ніч заповнила землю своєю святковістю. Срібний місяць осявав зоряне море свічок, що розлилося біля церкви Святого Йосафата у Рочестері. Вони мерехтіли в руках людей, котрі зібралися, щоб провести дорогу громадян України для участі у голосуванні. У ці дні весь світ повернув очі до Кисва з подивом та підтримкою. Українська громада Рочестеру не стояла осторонь, було створено Комітет сприяння розвитку демократії в Україні, до якого ввійшли Богдан Захарчишин, Микола Лилак, Роман Куціль, Наталія Шульга, Олена Ділай, Ольга Дерешук, Володимир Захарків, Іван Мельник та Ярослав Фатяк. Комітет поснавав українців з різних хвиль еміграції, церков та організацій і під його керівництвом з запалом влилися рочестерці в течію подій. За корот-

кий час було зібрано 15 тисяч доларів, які пішли на підтримку людей на Майдані, медичні потреби, підтримку вільної преси та студентської молоді. Члени комітету організували інформативне віче для громади з висвітленням останніх подій. До дій комітету присналися Роман Омецінський, Ганя Бучерка, Володимир Павлюк, Василь Равлик та інші рочестерці.

Окрім матеріальної допомоги, рочестерці надали Україні моральну підтримку. 12 грудня, за ініціативою комітету, було проведено віче солідарності з демократичними силами України. Українці вбрали місто в помаранчеві кольори. Кілька сотень людей прийшли до пам'ятника століттю поселення українців у Рочестері.

О десятій годині вечора, 25 грудня, від'їздив від церковної площі автобус, наповнений виборцями. О

шостій годині ранку, після довгої дороги, рочестерці приєдналися до виборців у Нью-Йорку і були одними з перших, котрі віддали свої голоси за гідного кандидата. Після голосування рочестерська група попростувала до ялинки, що у Роккефелер-центрі. Злетіли синьожовті прапори і розлилися срібним передзвоном українські колядки. Після відвідання ялинки була зупинка у ресторані „Київ”, власник якого мав безкоштовне чагування для виборців, а потім вісім годин довгої дороги додому.

Рочестерці здійснили 5 нелегких поїздок до Нью-Йорку – 2 на рестрацію і 3 на голосування. Україна здійснила свій вибір, який ще недавно був у неї так брутально вкрадений і з виборами нового президента стає на новий шлях розвитку держави.

Оленка Ділай

Учасники віча у Рочестері, Н. Й.

На допомогу студентам

НОРТ-ПОРТ, Флориди. – „Помаранчева революція” в Києві сколихнула українську спільноту Норт-Порту і околиці. Усі вирішили допомогти страйкуючим студентам.

28 листопада на заклик голови громадського комітету Марії Наваринської скликали українське віче околиці. Понад 200 осіб зійшлися до залі української церкви Входу в храм Пресвятої Богородиці Діви Марії – з участю пароха о. Северина Ковалишина, православних священників протопресвітера о. М. Борисенка та пресвітера о. Івана Фатенка, пастора баптистської церкви д-ра М. Якубовича, єпископа церкви п'ятидесятників д-ра М. Мельника. Вирішено зібрати гроші і вислати страйкуючим студентам, як допомогу на харчі та теплий одяг.

Обставини так склалися, що в тиждень, коли проводилась збірка, відійшли у вічність двоє заслужених українських громадян – засновник осередку ім. св. Андрія – В. Різник, в пам'ять котрого дружина Галина передала 1,231 дол. на „Фонд допомоги”, а дружина померлого Степана Спаса додала в його пам'ять 805 дол. Разом зібрано і вислано на Фонд демократії в Україну 25,500 дол. Всім жертводавцям, осередкові св. Андрія, місцевим організаціям, приватним особам громадський комітет висловлює подяку.

Галина Король

UKRAINIAN
SELFRELIANCE
NEW ENGLAND
FEDERAL CREDIT UNION

Самопоміч

Якщо Ви недавно приїхали до Америки, не маєте достатнього досвіду у банківських справах, потребуєте почати кредитну історію,

не хвилюйтеся –
у Вас є куди звернутися!

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
„САМОПОМІЧ” НЬЮ-ІНГЛАНД ЗАПРОШУЄ ДО ЧЛЕНСТВА.

Ми віддано служимо українській громаді від 1959 року:

Виплачуємо добрі відсотки на звичайні ощадності конту та „Money market”.

Надаємо позички та „VISA” кредитові картки на вигідних умовах.

Надаємо „ATM” картки для зручності користування чековим контом.

Утримуємо пенсійні конту „IRA” на високих відсотках.

Видаємо різного роду сертифікати з високими ратами.

Висилаємо гроші в Україну та інші країни.

Надаємо безкоштовне життєве забезпечення до 2,000 дол.

Надаємо нотаріальні послуги.

Чекаємо на Вас у головному офісі за адресою:
21 SILAS DEANE HIGHWAY, WETHERSFIELD, CT 06109
(860)296-4714 • (800)405-4714 • FAX (860) 296-3499

та у філії за адресою:
103 NORTH ELM STREET, WESTFIELD, MA 01085
(413) 568-4948 • FAX (413) 568-4747

Уважні, досвідчені працівники
допоможуть відповісти на всі Ваші питання.

“МОЛИТВА ЗА УКРАЇНУ”
Проща до Люрду
під патронатом
Стемфордської Епархії

May 18 - 29, 2005

Madrid, Barcelona, Andorra,
Lourdes, Logrono

All inclusive escorted tour
Newark departure

800 242-7267 973 378-8998

www.scopetravel.com

e mail: scope@mycomcast.com

Віктор Малярек: „Наші дочки не на продаж”

Учасники авторського вечора Віктора Малярека

ВОРЕН, Миш. – Такий був заголовок доповіді головного промовця Віктора Малярека, автора книжки „The Natashas: Inside the New Global Sex Trade”. Тема: глобальна торгівля жінками для проституції. Імпреза, котру організувала Окружна Управа СУА – Дітройт, відбулася в неділю, 31 жовтня, в Парафіяльному осередку церкви св. Йосафата у Ворені. Стурбована долею жінок-невільниць, ОУ, за ініціативою Р. Дигдало, запросила

на доповідь Віктора Малярека, автора вище згаданої книжки, яка недавно появилася в США. Голова комітету Рома Дигдало відкрила програму та пояснила причину цієї імпрези. Гостей привітала Лідія Казевич, голова ОУ, та передала ведення імпрези Наталії Гевко.

В. Малярек – журналіст-розстежувач (investigative journalist) з Торонто, 4 роки їздив по світі, щоб прослідити цю справу. Жінок розвозять по всіх закутках світу, але

найбільше число потрапляє до Ізраїлю, Німеччини, Голландії і Японії. Жертвами стають ті, які знаходяться в біді, чи ті, яких випускають з сиротинців, коли їм сповниться 16 років, а вони, бажаючи покращити свою долю або допомогти родині, погоджуються виїхати за кордон на обіцяні праці – як няньки, прибиральниці, кельнерки тощо. Насправді це тільки обман. Згаданим жінкам відбирають паспорт, замикають в помешканнях, непокірних

б'ють, тортурують або навіть і вбивають. Їхнє положення безвихідне.

Хто ловить цих жінок і торгує ними? Мафія, а їй допомагають льокальні особи, які заманюють гарних, молодих жінок, навіть 12-річних дівчаток. Торгівля, яка річно начисляє 800 до 900 тисяч жінок, 25 відсотків з яких є з колишнього Советського Союзу – України, Білорусі, Болгарії, Молдавії, Румунії, Росії – приносить заробіток в мільйонах доларів. Після зброї і наркотиків це найбільш прибуткова нелегальна торгівля в світі. Уживають також Інтернет, показуючи знімки гарних жінок, щоб дати зацікавленим „клієнтам” можливість вибрати, кого собі сподобають де-небудь у світі.

Хто ж винен? В першу чергу, держави які не дають своїм громадянам допомоги, коли треба, а ще більше ті країни, які дозволяють привозити до себе невольниць. Хоч є держави, які мають закони проти торгівлі людьми, але дуже часто їх не дотримуються. Щоб протиставитися тим злочинам проти гідності жінок і людства, треба б застосувати дуже суворі кари, а жертви повинні одержати відшкодування і практичну допомогу.

Після головної доповіді В. Малярека виступив Енгус Лов, агент з відділу Прикордонної безпеки США, який говорив про проблеми прикордонної поліції. Є випадки, коли збирають докази, щоб представити в суді, а жертви відмовляються свідчити. Відважним свідкам дають забезпечені помешкання, право залишитися в США, а після 3 років, вони можуть одержати дозвіл на постійне проживання. Подав числа телефонів, де можна дзвонити у разі потреби; там мають перекладачів. Число, яке діє 24 години на добу: (866) 347 - 2123; в справі торгівлі, від понеділка до п'ятниці: (888) 428 - 7581; прямо до агента Е. Лов: (313) 226- 3166, дод. 295.

З Канади також загощила Ірена Солтис, яка звітувала про програми й зусилля в Канаді. Книжка В. Малярека, яка появилася в Канаді, дала поштовх до акції.

Була нагода присутнім ставити питання. Можна було придбати книжку, яку автор підписував. Ввесь дохід з імпрези призначений на переклад книжки українською мовою та її розповсюдження в Україні. Анет Стадник запропонувала гасло програми: „Не забуваймо тих, які призабути”. Також для кожної членки комітету і виконавців приготували китичку незабудок. Комітет (Р. Дигдало – голова) вислав запрошення до американських жіночих організацій, і повідомлення до американської преси. Марта Салій, журналістка „Дітройтської вільної преси” (Detroit Free Press), написала рецензію про книжку В. Малярека й подала дані про імпрезу. Американські жіночі організації „Women's American ORT”, „Safe Haven (Ann Arbor)”, і „Polish American Congress” прислали своїх представників.

Українська ялинка на виставці в музеї

НЮ-БРАНЗВІК, Н. Дж. – Мадярський музей в Нью-Бранзвіку, Н. Дж. традиційно влаштовує „Фестиваль ялинок”, в якому беруть участь різні національні гру-

пи. 65-ий Відділ СУА в Нью-Бранзвіку був запрошений і вже вдруге взяв участь у цьому фестивалі.

Ялинку прибрали голова Відділу Наталія Головінська та членки Оля Городецька та Слава Стойко. Ялинка була прикрашена в релігійно-національному характері. На вершку – ангел у вишиванці та різні вишивані прикраси на ялинці. Під ялинкою на вишиваних серветках стояв козак і дівчинка в народному строї і Вертеп – сцена народження Ісуса Христа у стаєнці. Всі вишивані прикраси виконала Катерина Бащин. Біля ялинки на малому столику, накритому вишиваною скатертю та рушником, стояв різблений свічник зі свічками, котрі ми завітчали помаранчевими стрічками. Колосся пшениці теж перев'язали помаранчевими стрічками. На столику були також ікони Ісуса Христа і Матері Божої, котрі намалювала мисткиня Слава Стойко. Під ялинкою ми залишили летючки про Україну та наші різдвяні звичаї. Офіційне відкриття виставки-фестивалю відбулося 5 грудня 2004 року з участю численних гостей різних національностей.

Членки 65-го Відділу СУА прийшли у вишиванках з помаранчевими стрічками, а всі гості мали теж помаранчеві відзначки.

Неукраїнці звернули на це увагу. Багато з них знали про нашу „Помаранчеву революцію”, а котрі не знали, то їм докладно пояснили. Багато з них співчували нам, а рівночасно подивлялися нашу солідарність з нашим рідним народом в Україні.

У мистецькій частині хор з церкви Різдва Пречистої Діви Марії, заспівав кілька колядок (Богданна Гнатик, Марія Івасишин, Віра Мельник, Мирося Штурмай та Богдан Гавданович). Відтак співав малярський хор церкви св. Станіслава та читали вірші малярською мовою.

Опісля була гостина. Членки СУА принесли різноманітне українське печиво.

Музей видав також малий каталог з дописами про кожну національну групу, котра бере участь у тому фестивалі ялинок. Виставка приватиме до 30 січня 2005 р. Адреса музею: 300 Somerset St. New Brunswick N. J 08903. Тел.: (732) 846-5777.

Ольга Городецька

Марія Лісовська

Українська ялинка на виставці

Грає популярна оркестра

„ВІДЛУННЯ”

Початок 6:30 – коктейль,

- платний бар,
- буфет з української кухні,
- льотерія.

Квитки:
з передплатою – 40 дол.
студенти – 20;
при вході – 45; студенти – 25.

КОМІТЕТ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ, ВІДДІЛ ЦЕНТРАЛЬНОГО НЮ-ДЖЕРЗІ

запрошує на

КАРНАВАЛОВУ ЗАБАВУ-МАЛАНКУ

в суботу, 15 січня 2005 р.

В Українському Культурному Центрі, 135 Davidson Ave., Somerset, NJ

Квитки замовляти:

Д.Геча

(908) 755-8156

о. Іван Лишик

(212) 873-8550 або

(908) 253-0410

Я. Старожитник

(732) 249-1593

М. Шульга

(908) 534-6683

20-ліття „Українського села”

ДІТРОЙТ, Миш. – Майже в усіх українських громадах США відомо, що в Дітройті існує унікальна будівля з 145 мешканнями для старших віком українців під назвою „Українське село”. В основному це була ідея Дітройтської округи США, започаткована покійною Анастасією Вокер та її співчленками в управі. У 1975 році був створений Будівельний комітет, який вона очолила. У 1979 році США скликав громадські збори, на яких було вибрано нову дирекцію. Її очолили Анастасія Вокер – президент, і Зенон Василькевич – голова дирекції. Від цього часу корпорація „Українське село” стала самостійною одиницею з окремими фінансами. Після довгих старань одержано дозвіл на будову та позичку 6 млн. дол. Будова закінчилася у 1984 році, тоді й відбулося урочисте посвячення нової будівлі.

На день посвячення членами дирекції були: президент Анастасія Вокер, голова дирекції Зенон Василькевич, заступники президента Стефан Віхар і Володимир Томин, секретар Рома Дигдало, скарбник Микола Татарин і члени Ольга Адамець, Павлина Будзол, Джан Дадсон, Ірена Гулик, Ліда Колодчин, Микола Прихитко, Богдан Середюк, Роман Татарський і Марія Зубаць. Правним радником був Ярослав Карпінський. У 1985 році президентом корпорації став Стефан Віхар, а Анастасія Вокер – почесною головою. Коли у 1999 році Стефан Віхар вирішив не кандидувати до дирекції, президентом став теперішній президент д-р Микола Палмер. Під цю пору управителем є Ігор Корнецький, колиш-

ній практикуючий лікар з України. Відповідає за належне утримання будівлі Ярослав Величко.

Корпорація „Українське село” підлягає федеральним законам, і її жителі мусять переходити докладну перевірку їхніх фінансів та кваліфікацій. Головна відповідальність за будинок та його обслуговує у руках професійної фірми „Вінгейт”, яку найняла дирекція корпорації „Українське село”.

Відзначення 20-ліття „Українського села” відбулося у неділю, 21 листопада 2004 року, у бенкетовій залі церкви святого Йосафата у Ворені. Перед програмою виступив співочий ансамбль сеньйорів з „Українського села” під назвою „Золоті дзвони”, під проводом і акомпаніментом Ольги Соловій. Програму відкрив д-р Микола Палмер. Молитву провів отець ігумен і парох церкви Непорочного Зачаття о. Даниїл Чайковський, ЧСВВ. Після бенкету Бернард Тобянський висвітлив короткий фільм з історії „Українського села”. Опісля д-р М. Палмер у своєму слові зупинився над теперішнім станом „Українського села” і деякими плямами на майбутнє. Перший заступник президента З. Василькевич подав вичерпні інформації про „Українське село” від його початків до сьогодні. У дальшому були привіти від представників фірми „Вінгейт” та членів уряду США. Розвагову частину провели мистці з Торонто Роман Когут і Ігор Бачинський. Кінцеву молитву провів парох церкви святого Йосафата Пилип Сендрик, ЧСВВ.

З. В.

Життя з любов'ю до України

Летять літа, мов сполохані коні. Не зчувся, як промайнуло майже три роки з того часу, коли газета „Свобода” опублікувала мою статтю „Кажу це від широкого серця...” (22 квітня 2002 р.). Я, сумніваючись, писав: „Не впевнений, що доведеться ще побувати у вашій чудовій країні, але я довго буду згадувати про неї, бо залишаю тут двох близьких мені людей – доньку і приятеля з Сейнт Пол Пилипа Шайду”. Ось знову благодатна земля Каліфорнії зустріла мене осінню, яка ще дихає теплом, як в повітрі так і в душі. Як поживає тепер мій приятель, поет і збирач українського фолкльору, благодійник і жертводавець?

На його життєвому календарі незабаром засвітиться дві однакові цифри – 88, але не вшухає його напружене серце, він повний творчої енергії, наснаги і надхнення. За цей час йому знову довелося перенести складну хірургічну операцію, але переборює цю важку недугу. Наприкінці 2003 року вийшла з друку чергова, вже шоста, збірка його поезій „Любов до України”. Розпочинається збірка віршем „Молитва”, пронизаним болем і невмирущою любов'ю до своєї рідної землі.

Другою домівкою для нього стало місто Сейнт Пол, де знайшов прихисток, як і тисячі вояків УПА на американському континенті. Тут він почав будувати свою маленьку Україну, не пориваючи зв'язків з материнською. За власний рахунок він переслав на рідну землю тисячі книг, брошур, статей і різних документів про діяльність українців в Америці. Тільки крем'янецькій „Просвіті” він надіслав 40 тисяч примірників рідкісних книг і журналів. Книги з його власної бібліотеки читають в Волинському державному університеті ім. Лесі Українки, в Волинській духовній семінарії, вони стали надбанням Волинського історичного державного архіву, національного університету „Києво-Могилянська академія”, Одеської наукової бібліотеки ім. Горького, Національного університету „Острозька академія”. Не перелічити надісланої літератури до бібліотек Франції, Канади, Австралії та Америки. Присвячує він нову збірку ві-

Софія і Пилип Шайди

рній супутниці життя – дружині Софії, яка, на превеликий жаль, прикута до ліжка важкою недугою.

Роздуми і спогади, туга і радість, все пережите й передумане лягло на папір у віршованій формі і складає першу частину збірки. В другій частині автор подає цілий ряд фотодокументів, копій, подяк і грамот, відок і посвідчень, світлин та відгуків на видання його попередніх збірок. А творчий доробок П. Шайди досить багатий. Це і „Віки говорять” (1973 р.), „З народної творчості Волині” (1978 р.), „35 років храму св. Ольги і Володимира” (1985 р.), „Торба сміху і мішок реготу” (1989 рік), „Туга за Батьківщиною” (1997 рік). За благодійницьку роботу він обраний почесним професором Волинського університету ім. Лесі Українки, в державному історичному архіві Волинської обл. відкрито фонд видатного земляка, його обрано почесним головою „Молодої просвіти” Крем'янецького коледжу Тернопільської області.

За бойові заслуги в 1966 році нагороджений орденом президента УНР в екзилі „Воєнний хрест”. Є ким гордитися на Волині і в Україні в цілому. Людина, що має незрадливую любов до рідного краю і до землі Вашингтона, яка дала йому притулок, житиме в пам'яті нащадків, про це свідчать найдорожчі скарби його спраглої до знань вічно юної душі – його книги.

Федір Швець,
Сакраменто, Каліфорнія

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛЮБ (УСК)

та ХОР „ДУМКА”

мають честь запросити своїх членів та гостей

на традиційний

МАЛАНЧИН ВЕЧІР

який відбудеться

в суботу, 15 січня 2005 р.,

о год. 9-й веч.

в залі Українського Народного Дому,
140-142 2-га Аве., Мангеттен

Грає оркестра

„ТЕМПО”

Добірний буфет у заряді вш. пань

За квитками та інформаціями звертатися
до Юрія Штогрини на тел.: (212) 674-0976

Вечірній одяг побажаний

Вступ 30 дол.

Календар подій

8 СІЧНЯ 2005 р.

Різдвяне прийняття працівників
УНСоюзу.

4 – 6 ЛЮТОГО 2005 р.

Church of Annunciation Family
Weekend, Flushing, NY.

11 – 13 ЛЮТОГО 2005 р.

Valentine's Day Weekend

19 – 20 ЛЮТОГО 2005 р.

Family Winter Weekend and Ski Trip.

5 – 6 БЕРЕЗНЯ 2005 р.

Пласт, Курінь „Хмельниченки”,
Річні зимові наради.

To book a room or event call: (845) 626-5641, ext. 141
216 Foordmore Road • P. O. Box 529
Kerhonkson, NY 12446
E-mail: Soyuzivka@aol.com
Website: www.Soyuzivka.com

УКРАЇНА І СВІТ

Туризм в Україні – вчора, сьогодні, завтра

Наприкінці минулого року у Вашингтоні відбувся четвертий Світовий форум з розвитку туризму. У ньому брав участь голова Державної туристичної адміністрації України Валерій Цибух. Нижче вміщуємо його відповіді на запитання Анатолія Гороховського.

– Які проблеми обговорювалися на цьому авторитетному зібранні і які прийнято рішення, спрямовані на розвиток туризму у масштабі всієї планети?

– По-перше, мав нагоду особисто переконаватися, що американці є великими прихильниками подорожей. Мабуть, саме тому четвертий форум зібрався саме в столиці США. В його праці взяли участь представники 152 країн. Обговорювалася низка дуже важливих політичних та економічних проблем, які хвилюють людство. Велику увагу приділили учасники зустрічі питанню боротьби за міцний і тривалий мир. Мені ця проблема близька до серця, адже, крім усього, я ще є членом президії української Ради миру. У своєму виступі я від імені України вніс кілька пропозицій, спрямованих на поліпшення праці Всесвітнього форуму з питань туризму, як однієї з форм народної дипломатії.

– Як же розвивається туризм в постсовєтській Україні?

– Довгий час ця галузь у нас вважалася другорядною справою, хоч Україна має величезний туристичний потенціал. В нашій країні нараховується понад 150 тисяч пам'яток історії, культури, архітектури, 14 відсотків території вкриті лісами, є 70 тисяч річок, 11 національних природних парків, 17 державних природних заповідни-

ків, 80 відсотків пам'яток періоду Київської Русі. Заслуженою популярністю серед туристів користуються вічнозелені Карпати і Прикарпаття, пляжі та бази відпочинку Криму, такі історичні міста, як Кам'янець-Подільський, Хотин та багато інших.

– В чому полягає теперішня діяльність Вашої адміністрації?

– Зокрема ми все більшу увагу приділяємо розвитку оздоровлювального туризму. Сьогодні в Україні діє 3300 санаторно-курортних комплексів, баз відпочинку, які дісталися нам від колишнього Радянського Союзу. Є 1200 готелів, однак їх не вистачає, в Карпатському регіоні споруджено біля 200 приватних готелів. Європейський союз запланував побудувати чотири транспортні коридори, які проходилимуть по території України. Це не тільки першокласні автомагістралі, але й усе, що зробить їх зручними. Йдеться про спорудження готелів, ресторанів, ремонтних майстерень, пунктів пального, зв'язку тощо.

– Власниця однієї туристичної агенції в Нью-Йорку покаржилася мені, що Україна слабо рекламує свої туристичні можливості. Чи це правда?

– Було правдою. Два роки тому на видання рекламної літератури про Україну з державного бюджету виділялось 300 тисяч доларів,

сьогодні асигнування зросли в десять разів. Ми маємо прекрасний фільм про Україну англійською мовою, фільм „Дорогами України” українською мовою.

– Що Ви скажете про подвійні стандарти, встановлені в Україні для місцевих туристів та закордонних? Йдеться про вартість путівок, готелів, харчування.

– Це запитання також уже застаріло. Ще три роки тому я став ініціатором зрівняння цін для всіх туристів. Раніше справді діяли окремі тарифи для місцевих громадян, для туристів з країн СНГ та для людей з Заходу. А тепер ми живемо за новим законом, який визнає однаковими всіх туристів. І якщо порівняти наші ціни, скажімо, з американськими, за користування готелем, за путівку на відпочинок чи за інші послуги, то вони набагато дешевші, доступні людям з середнім заробітком.

– А як справа стоїть щодо дитячого туризму? Чи мають школярі України можливість користуватися вашими послугами під час зимових та літніх канікул?

– Так, ми наполегливо цим займаємося. Слід висловити добре слово на адресу керівників „Укрзалізниці”, які щорічно влаштовують безкоштовні поїздки дітей під час канікул, щоб вони краще пізнали рідну країну, відпочили...

Валерій Цибух

– Що цікавого Ви побачили в Америці? З якими установами Вам вдалося встановити контакти?

– В Америці немає державного закладу, який займається питанням туризму. Я мав бесіди з представниками готельного бізнесу, працівниками міністерства торгівлі. Однак до конкретних угод справа не дійшла, американці хочуть дочекатися нової влади в Україні. Користуючись нагодою, хотів би звернутися до читачів „Свободи” зі словами привіту і запросити їх до України на відпочинок і знайомство з історичними пам'ятками. З нашого боку буде зроблено все, щоб гості з Америки залишилися задоволеними.

Нові лавреати Міжнародної премії Фундації Омеляна і Тетяни Антоновичів

КИЇВ. – 13 жовтня 2004 року названі нові лавреати міжнародної премії Фундації Омеляна та Тетяни Антоновичів: Дмитро Павличко – за поетичну і державну діяльність; Андрій Содомора – за створення бібліотеки перекладів з латинської і грецької мов.

У церемонії нагородження взяв участь голова Фундації, засновник премії Омелян Антонович. Він також представив два томи „Спогадів”, у яких розповідає про свій життєвий шлях галицького інтелігента, який на все життя зберіг любов до України. Враженнями від двотомника поділилися Іван Дзюба, Марта

Богачевська-Хом'як, В'ячеслав Брюховецький, Сергій Гальченко.

Україна знає Омеляна Антоновича як відомого мецената, який постійно підтримує українське слово, книговидання, бібліотечну справу. Цього року Омелян Антонович підтримав проєкт реконструкції будівлі, в якій буде розміщена бакалаврська бібліотека Наукової бібліотеки НАУКМА. Вона носитиме ім'я Тетяни та Омеляна Антоновичів.

В останні роки міжнародною премією Фундації Омеляна та Тетяни Антоновичів нагороджені Василь Барка, Василь Стус, Орест Субтельний, Емма Андіївська, Дейвід Сон-

дерс, Богдан Кравченко, Леонід Плющ, Роберт Конквест, Григорій Костюк, Юрій Шевельов, Ліна Костенко, Марта Богачевська-Хом'як, Валерій Шевчук, Іван Дзюба, Іван Драч, Богдан Гаврилишин, Збігнєв Бжезінський, Володимир Дрозд, Михайло Брайчевський, газета „Літературна Україна”, Микола Вінграновський, Ярослав Дашкевич, Микола Жулинський, Євген Гуцало, Олена

Апанович, Роман Федорів, Михайлина Коцюбинська, Юрій Мушкетик, Григорій Логвин, Богдан Боцюрків, Ігор Калинець, Дмитро Степовик, Юрій Барабаш та інші достойні люди. 1995 року премію Фундації Антоновичів одержав В'ячеслав Брюховецький, президент Національного університету „Києво-Могилянська академія” – за відродження історичного навчального закладу.

Нагорода за службу Україні

ЛУЦЬК. – Голова комітету сприяння і захисту Меморіалу „Козацькі могили” відомий громадський діяч в США Вірослав Лобур в останні дні осені відвідав Національний пантеон „Козацькі могили” на святій землі Берестечка. Саме В. Лобур відіграв провідну роль у виданні монографії про поле Берестецької битви, його героїв. За це з благословення Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета Митрополит Рівненський і Острозький Даниїл нагородив його орденом Св. князя Володимира 3-го ступеня. На фото (зліва): після вручення нагороди – історик-архівіст Володимир Рожко, Вірослав Лобур, Павло Лотоцький на „Козацьких могилах”.

ПЛАСТОВЕ ПЛЕМ'Я
„ПЕРШІ СТЕЖІ”

запрошує українську громаду на

ЗУСТРІЧ

із спостерігачами виборів 3-ої тури в Україні,
які поділяться з присутніми
своїми враженнями та переживаннями.

Зустріч відбудеться

в неділю, 16 січня 2005 р., о год. 2-й по пол.

в будинку НТШ, 63 4-та Авеню, в Нью-Йорку.

Володимир Дармохвал – у гроні „Червоної Калини”

*Ми Загін „Червоної Калини”
Гордий дух Стрілецтва в нас живе.
Ми ростем на славу України,
Кров батьків до чину нас зове.*

Винесена як епіграф строфа з поезії Романа Купчинського віддзеркалює саму сутність буття цього відносно малого, але надзвичайного гурту членів українського Пласту. Серед основоположників Загону „Червона Калина” бачимо непересічні особистості, які залишили по собі яскравий слід у громадському, політичному, економічному, культурному, освітньому житті. Між ними був і Володимир Дармохвал, якого ми певною мірою знали з його діяльності в Америці.

П'ятнадцятирічним юнаком він вступив в ряди стрийської Пластової Сотні Галицької Армії, щоб обороняти права українського народу – так почалась його служба Батьківщині, в товаристві таких, як і він, завзятих пластунів.

Після війни 17-літній ветеран боротьби за Україну повернувся додому, в 1925 році закінчив гімназійні студії, але вже наступного року був арештований і засуджений на три роки в'язниці за належність до УВО. Вийшовши з в'язниці, В. Дармохвал вступив до Загону „Червона Калина” і в цьому гроні „каліняків” працював для економічного розвитку української громади як інспектор кооперації на Болахівщині. В 1941 році, внаслідок воєнної хуртовини, Дармохвал переїхав на Холмщину де працював директором Повітового Кооперативного Союзу. То був період його близького знайомства і співпраці з такими особистостями, як Степан Бандера, Олекса Гасин, Едвард Козак, Степан Охримович, Ярослав Рудницький, Ярослав Падох, які ще за свого життя стали легендарними. Можна б ще згадати Володимира Ерденберґера, Ярослава Бойдуника, Євгена Пеленського, Ярослава Рака, Богдана Чехута та інших членів Загону „Червона Калина”, які впродовж свого життя відзначилися в різних ділянках праці для добра України. Степан Бандера, який прожив тільки

50 років, ставши жертвою кремлівського атентату 1959 року, – це немов прапороносець української самостійницької ідеї. Вороги українства донині ідентифікують вияв національної свідомості з іменем Бандери. Попередником Бандери на посту краєвого провідника ОУН був Степан Охримович – перший організаційний референт Краєвої Екзекутиви ОУН, автор праці „Український націоналізм”. Разом з Охримовичем і Бандерою, трійцю визначних політично-революційних діячів „Червоної Калини” творив Олекса Гасин (псевдо – Лицар), котрий в УПА керував Головним штабом. Він згинув в бою проти НКВД у Львові 31 січня 1949 року. Варто зазначити, що О. Гасин, разом з дружиною і сином, переховувалися деякий час в Дармохвала в Тарногороді. З часу перебування полковника Гасина в Дармохвалів залишилась гарна фотографія його з сином Миколою.

Серед „каліняків” бачимо таких визначних науковців, як Ярослав Рудницький і Ярослав Падох, літературознавця і журналіста Євгена Пеленського, унікального мистця Едварда Козака – Ека. Вони та їхні друзі, без огляду на професії, посвячували свій час для праці в громаді та виховання молоді. Наприклад, Я. Падох був не тільки довголітнім Головним секретарем Українського Народного Союзу, але також головою Наукового Товариства ім. Шевченка в США, а водночас брав активну участь в діяльності ньюйоркської пластової станиці. Володимир Дармохвал заробляв на життя, заснувавши український ресторан „Веселка”, який став популярним місцем зустрічей українців. Про „Веселку” писав навіть Еко в „Лісі Микиті”:

*Куди йдете, діточки,
з отою козою?
У „Веселку” нашу рідну
Йдемо з колядою!*

Талановитий підприємець і невпинний працівник на громадській ниві, В Дармохвал своєю головною метою мав виховання молоді, в якій вбачав запоруку майбутнього розвитку української громади.

Володимир Дармохвал

Читаючи про це мале грона подвижників української національної ідеї, в культурному, політичному та громадському вимірах, хочеться зрозуміти – звідки взяли ці люди? Були вони продуктом обставин чи певного рівня громадського розвитку? Це питання вже історичного порядку, однак життєвий шлях цих незабутніх людей повинен бути дороговказом для майбутніх поколінь.

Закінчуючи, хотів би висловити признання Миколі Дармохвалові, його сестрі Ларисі Дармохвал-Гавц та його дружині Зоряні Гафткович-Дармохвал за якісну працю над збірником „Світ Батька” та „Альбом світлин і спогадів про Володимира Дармохвала”.

Тарас Гунчак

Хочете забезпечити кращий прихід, коли надійде пенсійна пора?

Зверніться до УНСоюзу. У нас

найкращі пенсійні грамати „ANNUITIES”!

Короткотермінова Пенсійна Грамота „Annuity”

2 роки *3.5% APR
3 роки *4.0% APR

* в разі непоновлення або передтермінового відтягнення, грамота автоматично перетворюється у 10-літній контракт з біжучим відсотком.

UKRAINIAN NATIONAL
ASSOCIATION, INC.
2200 Route 10 West
Parsippany, NJ 07054
Phone: 800-253-9862
Fax: 973-292-0900
Email: una@unamember.com

Український Народний Союз...

Служить громаді від 1894 року...

Понад \$63 мільйонів в активах...

- Забезпечений дохід протягом цілого життя
- Високі відсотки
- Знімайте безкоштовно до 10%
- сума вкладу необмежена
- tax-deferred- прибуток не оподатковується, аж поки не почнете знімати гроші
- жодних адміністративних оплат

5.5%

Довготермінова Пенсійна Грамота „Annuity”

- 5 років *4.5% APR
- 10 років *5.5% APR

*1-ий рік гарантований

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Січень 2005 р., ч. 53

Україна зміцнює свою державність

Про цьогорічні вибори президента України та Україну чули, читали, бачили на телеэкранах в усіх кінцях світу. Український народ показав світові, що він хоче жити у вільній, чесній, демократичній, незалежній державі.

В Україну, як спостерігачі, їздило багато осіб українців і не українців з США, Канади та інших країн Західної Європи. В Україну, ще перед виборами вибрався з дружиною голова Фундації Анастолій Лисий, щоб полагодити багато справ Фундації та бути спостерігачами до кінця виборів. На жаль, він був спостерігачем лише в першій турі в Чернігові. А 6 листопада несподівано й раптово занедужав, мав інсульт і опинився в лікарні. 23 листопада повернувся до США, де проходить інтенсивне лікування. Членство Фундації бажає йому одужання.

На другу туру голосування вибрався я з дружиною в Україну 16 листопада. На жаль, літак запізнився з Чикаго до Варшави, а літак до Києва відлетів. Мусіли чекати наступного літака півтора дні у Варшаві. Спостерігачі з Києва вже від'їхали в дальшій частині України, тому нам приємні працівники централі УККА порадили виборчу дільницю в Києві, де мав голосувати Віктор Ющенко. Ту дільницю з самого ранку заповнили журналісти та працівники телевізійних компаній з багатьох країн. В. Ющенко прийшов голосувати з двома малими своїми дітьми по 12-й годині дня. Після голосування він звернувся до преси та відповів на кілька запитань. На цій дільниці ми були з сьомої години ранку, а пізніше я відвідав іншу дільницю на вулиці Грушевського, де зголосився як спостерігач, а повернувшись до першої дільниці, був аж до закінчення підрахунку голосів о першій годині ночі.

Висліді голосування, звіти спостерігачів, яких не допускали на

виборчі дільниці в східних областях України, показали, що влада хотіла, щоб президентом був В. Янукович, незалежно від кількості голосуючих за нього. На Майдані Незалежності ще в неділю було побудовано сцену, поставлено екрани та голосники. Там мали показувати результати виборів. В скорому часі, в понеділок з'явилися тисячі молоді з шкіл, університетів Києва, увітчані помаранчевими стрічками, шалями, куртками, з українськими прапорами. Київ загоровив українською мовою. З дня на день демонстрантів, як на свято, збільшувалося, не дивлячись, що в Києві похолоднішало та падав сніг майже кожного дня.

Президент Л. Кучма не раз говорив, що ми маємо державу, але не маємо нації. Більшість демонстрантів була молоді, яка не боялася ні холоду, ні голоду, ні снігу – день і ніч не залишала Хрещатику та Майдану Незалежності. І ці маси людей показали своєю присутністю, своїм ентузіазмом, що Україна має не лише державу, але має й націю. І вона хоче і може боронити свої права, свою свободу. День і ніч з Майдану чулися скандовані гасла: „Нас багато і нас не подолати!”, „Свободу не спинити!”, „Ю-щен-ко!”, „Народ не здолати!”, „Міліція з народом!”, „Ганьба Кучмі!”, „Кучму й Януковича в зону (тюрму)!” та ін.

Впродовж одного тижня був і я на Майдані Незалежності багато годин кожного дня, з ранку до пізньої ночі. Кільканадцять разів на день на Майдан приходили В. Ющенко, Ю. Тимошенко, А. Кінах, О. Мороз, І. Плющ та інші особи й інформували про дальші пляни дій. На великих екранах було видно доповідачів на сцені, показувано перебіг засідань в Верховній Раді, в Центральній виборчій комісії та демонстрації в інших містах України. Відомі мистці виступали між виступами

політиків, розважаючи публіку. Мелодії відомих пісень увесь час лунали з голосників, і публіка співала, танцювала, тупцювала та скандувала різні гасла. Микола Томенко та Олександр Зінченко представляли доповідачів.

Час від часу залишив я на кілька годин Майдан, щоб зустрітися з керівником видавництва Києво-Могилянської академії, яке щойно видало на кошт Фундації другий том праці о. Юрія Мицика „Український Голокост 1932–33” – свідчення тих, хто вижив, та „З когорти одержимих” Леоніда Бойка про поневірання Б. Антоненка-Давидовича. Осип Зінкевич показав новопроданий й відновлений будинок „Смолюска” на Подолі. Відвідав „Просвіту” та редакцію газети „Слово Просвіти” та мав зустріч з його редактором Л. Голотою та Павлом Мовчаном.

Мав два виступи по радіо. Олександр Дикий, керівник Всесвітньої служби Радіо Україна, провів зі мною інтерв'ю для міжнародного радіо, та ще я мав одногодинний виступ безпосередньо в етер на іншій станції разом з письменником Олегом Черногузом на тему річниці голоду 1933 року, справи виборів та дальшої долі України.

На короткий час завітав 27 листопада на з'їзд Асоціації досліджень Голодоморів України, де привітав делегатів від Фундації Голодомору в США, централі якої в Чикаго, та від Фундації ім. Ів. Багряного, яка видала багато книг про Голод й дала їх до бібліотек України, „Просвіти” учням, що отримали нагороди зі знання української мови та ін. Також передав асоціації 300 жетонів, виданих в Чикаго з нагоди відзначень річниці Голодомору.

Зустрічався з Левком Лук'яненком, Іваном Драчем, Миколою Нестерчуком, Олександром Кравцем, з Святославом Цаликом, одним з авторів книги „Роліт” – про будинок та письменників, що в ньому жили й які були арештовані й заслані в Сибір та на Соловки (на цю

книгу Фундація дала певну суму грошей), з Віктором Жадьком, автором книги „Байковий некрополь” – це історичний фотоілюстрований довідник (тепер він працює над другою книгою поховання відомих осіб в Україні та в діаспорі, з Володимиром Улянничем та Олександром Веселовою з Асоціації Голодоморів та багатьма іншими особами столиці України).

Півторатижневе перебування в Україні нас звеселило, бо ми побачили, що український народ встає з колін і бореться за свої права, за своє краще майбутнє. І він переможе!

Ол. Коновал

Дякуємо!

Від часу появи останнього числа сторінки Фундації прислали пожертви: 3,554 дол. – **Галина і Олексій Воскобійники** з продажу книг „Повість моїх літ” О. Воскобійника українською та англійською мовами та „Український кентавр” Олега Черногуза; 500 дол. – **Олександр Німченко**; 250 дол. – **Віра Канарейська** в першу річницю смерті її чоловіка Олексія Канарейського (вона прислала також вірш, в якому розповідає про його активну працю в українській громаді та його любов до родини та України); 200 дол. – **Іван Головацький**; 137 дол. – **Ярослав Пікулицький** в пам'ять своїх батьків та Олександра Скопа; по 100 дол. – **Ірена Мостович, Іван Гаращук, Іван Даниленко та Федір Гайовий**; по 50 дол. – **Марта Богачевська-Хом'як, Євген Мельниченко та Явдох Ткачук**; 35 дол. – **Тарас Шипилявий**; по 30 дол. – **Іван Кучеренко та Марія Балтарович**; по 25 дол. – **Степан Тимків, Іван Савчук, Степан Олійний, Михайло Марков, Тамара Цісельська та Уляна Антоненко**; 20 дол. – **Павло Макогон**.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям і просить далі підтримувати Фундацію своїми жертвами, щоб вона могла допомагати пресовим органам, університетам, „Просвіті” та іншим організаціям України у виховній та просвітницькій праці патріотичних сил України. Фундація стала членом Ліги українських меценатів, яка дбає за розвиток освіти, науки та культури України та річно влаштовує конкурс учнів знавців української мови. Щоб бути членом Ліги, платимо 5 тисяч доларів річно. В минулому році Фундація видала з каси понад сто тисяч доларів на вище згадані цілі.

В Фундації можна придбати видані Фундацією чи фінансовані нею різні книги, висилаючи чек на адресу сторінки Фундації. Ми маємо спогади Юрка Тютюнника „Революційна стихія. Зимовий похід 1919–20 рр.” (15 дол.) та книгу Григорія Китастого „Вставай народі!” (20 дол.), яка містить пісні багатьох авторів діаспори та України.

Збільшено число представників Фундації в Україні

Нова управа Фундації вирішила збільшити число представників Фундації в Україні, щоб мати їх і в інших містах в цей історичний час. З самих початків незалежності України представниками Фундації в Києві є Олександр Шугай, а в Харкові – Вадим Усань. Новими представниками є Петро Антоненко в Чернігові, Олександр Капітоненко в Симферополі в Криму, Олег Романчук у Львові та Фідель Сухоніс у Дніпропетровську.

Оскільки в Україні ще перед першою турою був Анастолій Лисий – голова Фундації, а Олексій Коновал мав приїхати на другу туру як спостерігач під час виборів, нарада з всіма представниками плянувалася на 19 листопада. На жаль, Анастолій Лисий захворів 6 листопада й опинився в лікарні в Києві. В день наради вже виїшов з лікарні, але не міг брати участі в нараді. Нарату провів Ол. Коновал в Спільні письменників України. Вадим Усань з Харкова не міг прибути на нараду, бо був головою виборчої комісії й мав багато

обов'язків, які мав полагодити перед другою турою виборів.

На першій спільній нараді обговорювалося питання про належне відзначення сотої річниці Івана Багряного в 2006 році, говорилося про каталогування архівів Багрянівських середовищ та зроблення індексації таких видань, як „Українські вісті”, „Український промітей”, „Нові дні”, „Молода Украї-

Нижче містимо короткі біографічні дані частини представників Фундації. Про решту осіб буде подано дані на наступних числах сторінки.

Петро Антоненко народився 24 червня 1948 року в селі Авдіївка на Чернігівщині. Закінчив факультет журналістики Київського університету. Редактор всеукраїнської тижневої газети „Сіверщина” (Чернігів). Лавреат Міжнародної премії журналістики імені Василя Стуса та премій ім. М. Коцюбинського і Б. Грінченка за літературну і громадську діяльність. В 1994 році в Чернігівській „Просвіті” видав книгу прози „Бабине літо”.

Олександр Капітоненко – краєзнавець-літератор, народився 6

липеня 1951 року в місті Буринь на Сумщині. У 1977 році закінчив Сумський інститут за фахом вчителя англійської мови. З 1998 року живе у Криму. Досліджує життя та творчість мистця Давида Бурлюка, працює над створенням довідника „Корінням з Сумщини” – про визначних представників української діаспори, уродженців Сумської області. Він є співголовою Фундації ім. Д. Бурлюка у Симферополі та автором понад сотні публікацій у періодичних виданнях України та діаспори.

Дописи і листи до сторінки Фундації імені І. Багряного просимо слати на адресу:
**Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights,
IL 60005 USA
Сторінку редагує
Олексій Коновал**

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

В Україні видано енциклопедію джазу

Наталія Степаненко-Реймонд

КИЇВ. - Відбулось видання „Української енциклопедії джазу” – першого і поки єдиного вітчизняного видання з цієї теми. Унікальність його в тому, що написана книга однією людиною. Я звернулася до Ольги Голинської – редактора енциклопедії з проханням розповісти про цю подію. Подаю запис нашої розмови.

– Це фундаментальне видання – результат багаторічної пошукової праці видатного діяча української музичної культури, ініціатора створення й першого директора Центру музичної інформації Національної спілки композиторів України, засновника професійної джазової музичної освіти на теренах колишнього СРСР, творця й незмінного директора престижних міжнародних фестивалів і конкурсів, автора численних книжок, нотних збірок, статей, неперевершеного знавця й ентузіаста джазу Володимира Симоненка.

– Я згадую 1996–97 роки, коли працювала у „Центрмузінформі” і не могла повірити, що мій директор – сам легендарний Володимир Симоненко, автор відомої збірки „Мелодії джазу”, яку ми тримали за настільну книгу, як першу джазову ластівку в Україні.

– Так, Володимир Симоненко – перший дослідник джазу в Україні. Відомі його книги „Лексикон джазу”, „Джаз і фортепіанна музика ХХ ст.”. Вінцем його життя стала енциклопедія, працю над якою він розпочав ще за радянських часів. Тепер цим нікого не здивуєш, але прагнення створити такий довідник тоді, та ще й українською мовою, нині усвідомлюється як виявлення високого громадянського патріотизму. У книзі представлено явище українського джазу в загальносвітовому культурному контексті. Український джаз – одна з багатьох повноцінних граней діаманта світового джазу.

– Що було провідною метою автора?

– Я б сказала, зміна суспільного погляду на український джаз, результатом якої стало пробудження відчуття гордості за нього і свідомого бажання примножувати його здобутки і всіляко сприяти подальшому розвитку. Цьому Володимир Симоненко, фактично, й присвятив своє життя. З цим частково була пов'язана і його подвижницька діяльність на посаді директора Центру музичної інформації Національної спілки композиторів України.

– До речі, який сьогодні ви очолюєте...

– Так. На жаль, історія українського джазу в енциклопедії переривається 2 липня 1998 року – датою раптової смерті Володимира Симоненка, який так і не встиг власноручно поставити у своїй праці останньої крапки. Його справу продовжив Олександр Подоляк, директор-розпорядник Національної філармонії України, а у минулому –

учень та колега В. Симоненка. Під час редагування ми прагнули зберегти цілісність, оригінальність, інформативність, стиль авторського тексту.

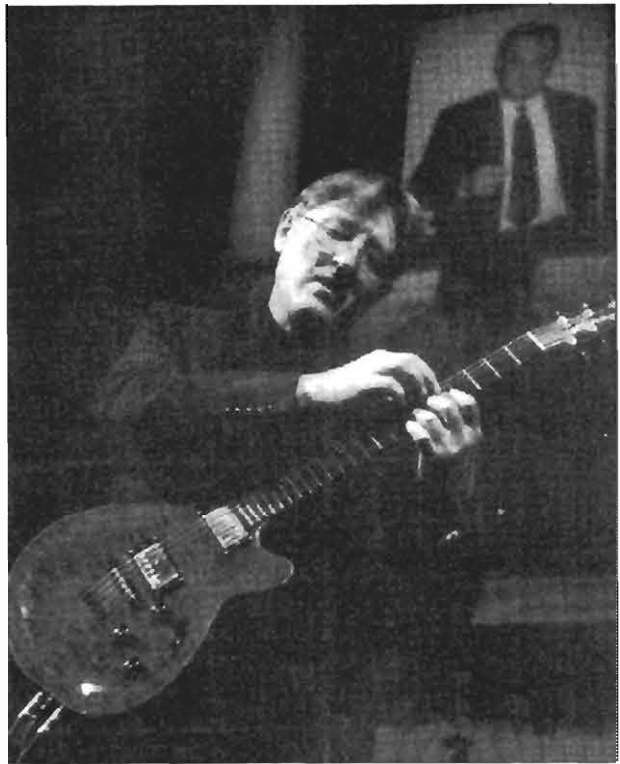
В. Симоненко згадає про багатьох музикантів, які працювали і в галузі академічних жанрів, на пересіченні з джазом. Згадаймо статті про видатних композиторів Ю. Мейтуса, М. Скорика, І. Карабиця, Жанну та Левка Колозубів, О. Канершайна, В. Зубрицького та інших.

Основну частину енциклопедії складають понад 500 статей, видання містить понад 100 фотографій. Переважна більшість фотоматеріалів публікається вперше, деякі з них становлять історичну цінність. Видавати енциклопедію було не так легко. Слід згадати друга і соратника В. Симоненка, видатного українського композитора, музично-громадського діяча Івана Карабиця. Він вважав публікацію книжки справою честі і доклав багато зусиль – влаштував наради, ходив по кабінетах високих посадовців, шукав спонзорів, телефонував музикантам у різні країни світу, і навіть оголосив своєрідну передплату із закликом про збір грошей. І ці старання дали певний результат: відгукнулися друзі В. Симоненка, які свого часу активно працювали на ниві розбудови українського джазу, а нині живуть за кордоном. На жаль, І. Карабиць свої благородні наміри не встиг довести до кінця, бо передчасно пішов з життя у тому ж віці, що й В. Симоненко. Тому пізніше спонсорами стали Національна спілка композиторів України, її київська організація, голова компанії „Джаз-клуб” (офіційний представник „Yamaha” в Україні, директор О. Сидоренко), директор джазового фестивалю „Дніпрогастроль” В. Голубко, Французький культурний центр посольства Франції та США в Україні, Телевізійна програма „35 хвилин джазу” (автор і керівник – Леонід Гольдштейн).

– Допомогли і мої друзі – Тодд А. Вон, Пітер Джордж, Павел Стеценко. Відгукнулись з Америки також друзі та родичі В. Симоненка – Юрій Братолобов, Микола Замороко, Борис Людмер, Сем Тайтл, Юрій та Дмитро Успенські, В. Ільїн з Ізраїлю.

Представлення енциклопедії відбулась в Колонному залі ім. М. Лисенка Національної філармонії України в рамках XV музичного фестивалю „Київ-мюзик-фест-2004”, одним з засновників якого разом з І. Карабицем був Володимир Симоненко.

Своєрідною музичною ілюстрацією до нового видання став концерт, в якому взяли участь зірки джазового мистецтва Мирослав Скорик, Енвер Ізмайлов, Київський квартет саксофоністів філармонії України (керівник Ю. Василевич), дует Вячеслава та Тимура Полянських, Франсуа Жанно, Наталія Гура, О. Коган, джазовий оркестр Київської дитячої академії мистецтв (керівник В. Басюк).

Виступає Енвер Ізмайлов з України

На концерті-представленні енциклопедії грає Франсуа Жанно з Франції.

М. Крушельницький мав власну думку про Л. Курбаса

Валеріян Ревуцький

З'явився в Києві тритомник відомого режисера, перекладача та громадського діяча Леся Танюка, надзвичайно широкий матеріал якого вимагає окремого дослідження. Короткий огляд творів подав у вступі до першого тому академік Микола Жулинський, зазначаючи, що автор відкрив дволітність культурного буття тоталітарної системи, яка писала про постійний розвиток, а насправді продовжувала гальмувати процес набуття національної ідентичності в сфері мови, культури, освіти та релігійної свідомості.

Перший том – „Слово” розгортає діяльність Л. Танюка як автора власних поезій, перекладача з інших мов. Рабіндранат Тагор представлений його „Окружинками” (понад триста) та драмою „Пошта”. На закінчення першого тому подано переклад комедії Шекспіра „Кінець діло хвалить”.

Другий том Л. Танюка – „Театр” складається з його статей на теми сучасного театру, зокрема про Леся Курбаса та Миколу Куліша. Подано статті про драматургів, режисерів, письменників, акторів, літературознавців, громадських діячів.

Третій том – „Життя” складається, головним чином, зі щоденника Л. Танюка від 1956-

го до 1959 року, охоплює спочатку його життя поза Київським театральним інститутом, а потім в класі режисури відомого актора і режисера Мар'яна Крушельницького. Щоденник автора подає цікаві характеристики театрознавців-партійців, викладачів інституту, але найцікавіше окреслена постать Мар'яна Крушельницького як керівника курсу, актора і людини. На цьому варто дещо спинитися...

Багатьом відома його акторська діяльність в „Березолі” за часів Л. Курбаса, але дуже мало ще сказано про нього як режисера. Як відомо, М. Крушельницького було призначено мистецьким керівником „Березоля” після звільнення Леся Курбаса в 1933 році, з новим політичним директором Олексом Лазоришакком. В його біографії таке призначення викликало у багатьох (в тому числі і серед його близьких колег) роздвоєння: М. Крушельницький до цього призначення і після нього. Прихильниками цього були „березільці” Орися Стещенко і Йосип Гіряк. Останній багато раз з іронією повторював слова М. Крушельницького, що „партія допомогла знищити Курбаса”, бо формально мав на це право як захисник Л. Курбаса супроти М. Крушельницького, що обвинувачував його.

В кінці 1970-их років мені пощастило дістати книжку Леся Танюка „Мар'ян Крушельниць-

кий” (Москва, 1974 р., видавництво „Искусство”), в якій я знайшов такі слова М. Крушельницького: „Наша біда саме у тому, що у всіх нас, курбасівських акторах, помер Курбас. Ось якби він не вмер, справи тепер були б зовсім інші”. Ця заввага М. Крушельницького змусила глибоко задуматися. Значить, незважаючи на все, в ньому жив Л. Курбас. У щоденнику Л. Танюка кидає фразу, сказану М. Крушельницьким, що „Курбас знав людям ціню”.

Це говорить про те, що він цілком сприймав основний постулат системи Л. Курбаса, що він найперше цинив у людині індивідуальне, шукав в людині вищі духовні цінності і це утворювало його конфлікт з вимогами влади, що стреміла до колективного. Крушельницький дуже часто звертався з іменем Курбаса до учнів, чи то говорячи про тренаж в системі, який він будував на розвиткові інтуїції, глибоко затаєного акторського пориву, рефлексії, залученої до правдивої мови тіла, говорячи учням, що актор мусить вміти мислити, як режисер. Говорячи загально про театр, що вимагає подвижництва, він зазначив, що „люди за театр голови клали, – ось як Лесь Курбас, наприклад”.

Епоха „відлиги”, зафіксована в щоденникові Танюка, дала можливість Крушельницькому говорити не тільки про Леся Курбаса, але

(Закінчення на стор. 22)

Жовтневе слово

Плеса дніпрові...

В одному з чисел „Свободи” я прочитав про конкурс на літературно-мистецьку нагороду імені видатного українського поета-пісника Дмитра Луценка „Осіннє золото”. Надіслав журі спогади та кілька своїх творів і одержав листа, з якого дізнався, що нагороджений почесним дипломом, а згодом надійшов диплом та стаття з газети „Вісті” від 16 вересня, в якій, зокрема, висловлена велика подяка часописові „Свобода” за інформаційну підтримку конкурсу. Прийміть й мою щиру подяку, бо саме з допомогою часопису „Свобода” в моєму житті відбулась ця неординарна подія і я одержав такий жаданий привіт з далекої Батьківщини.

Леонід Вайсман,
Лос Анжелес, Каліфорнія

Київські гори

Стиха розтали зорі останні,
чи у блакиті хто їх сховав...
Спалах багаття – і на світанні
сонячний промінь все осіяв:
Київські гори, місто на схилах,
обрій безкрайній, закрут ріки...
З доброї казки, ніби на крилах,
ви завітали, давні роки...

Плеса дніпрові, диво зелене,
начебто вперше видно здаля
Київські гори... Знову до мене
ти посміхнулась, юність моя...
Київські гори – юність моя.

І невідомий прашур далекий
бачив з часи прадавні свої,
як навесні вертають лелеки.
як восени сумують гаї,
Київські гори, далі безкрайні,
зоряне небо, полиск ріки...
Клов, а чи Либідь, берег Почайни –
десь тут твої згубились стежки.

Море зелене, плеса дніпрові
начебто вперше видно здаля...
Тут посміхнулось щастя любові,
щедро розквітла юність моя...
Перше кохання – юність моя.

Радість із болем поруч прямусь,
часом від свята крок до біди...
Зустрічі й втрати – серце сумує,
але у ньому ви назавжди –
Київські гори, місто та схили,
обрій безкрайній, плескіт ріки...
Скарбом безцінним вас залишили
весни далекі – юні роки.

Плеса дніпрові, диво зелене –
наче я вперше бачу здаля
Київські гори... Знову до мене
ти повернулась, юність моя...
Київські гори – юність моя.

Андріївський узвіз

Про що шепоче день жовтневий, – не збагну,
немов би промовля щось жалісно до мене.
Сумують під дощем і облітають клени,
сивіс небосхил крізь листя жовтину...
Про що співає день осінній, – не збагну.

Груднева заметіль все вкрис навкруги –
вже на тепло тоді очікувань не треба,
в єдині кольори фарбує землю й небо
хазячка – зима... Сніги, сніги, сніги –
суцільна білина панує навкруги...

Знайомий небокрай розквітне навесні,
на весь засяє світ блакитне та зелене,
і задзвенять птахи, і зашепочуть клени,
і посміхнуться знов, та може, й не мені...
Зустрінемось тоді на провесні, чи ні?..

Рідний дім

Як в серці сум, що аж чорніє небо,
чи біль який, чи скрута у житті,
надвечір часом я іду до тебе,
з минулим щоб побуть на самоті.
Знайомий ясен віти радо тулить,
немов про щось благає ув імлі...
Це дім старий на розі рідних вулиць –
святе для мене місце на Землі.

Страшна війна і грози відгрімилі,
свинцеві хмари низько пропливли,
роки над дахом швидко полетіли –
мос життя з собою понесли...
Та раптом чую: крапле дощ на вії,
геть серце рветься пташкою з грудей,
а мама й батько начебто живі,
і сам – мала дитина між людей.

Ще крок – до тебе притулюсь щокою,
постою трохи, очі затулю,
стіни торкнусь тремтячою рукою,
щасливі сльози радісно проллю, –
і ніби знов весна й веселки сяють,
озимина рясніє на ріллі,
а мама й батько поруч розмовляють –
і можу далі жити на землі.

Яблуневий сад

У саду ростуть яблуні поволі –
святком нам були перші врожаї...
Яблуневий сад – сад моєї долі,
чую і тепер шелести твої.
Наче вчора ще і рожеві, й білі
квіти, солов'ї чатували сні,
нестарих батьків скроні посивілі
та дитячий сміх – то ж мої сини...
Отчий дім колись полишають діти,
щоб піти в життя, – так споконвіків...
Яблунь кожен рік розквітають віти,
цей весняний світ – пам'ять про батьків.
Яблуневий сад – батьківська оселя,
у душі навек той далекий час...
Промайнули дні – сонячні, веселі –
не забути вас, не вернути вас.

Осіння пісня

Жовтих кленів заграва вночі –
Місяць твій зачаровує світ.
Наче птах на мосму плечі –
листопада це ніжний привіт.
Листя з вітів повільно зліта,
наді мною кружля знов і знов...
Крізь життя я проніс, крізь літа,
осінь, вірну до тебе любов.
Жовті плями
під ногами,
вся у зорях небес глибина...
Що ж, козаче, –
схожі наче
сивина та дерев жовтина.

Промайнуло життя, як у сні,
різні обрії бачив, краї –
осінь щедро дарує рясні
нам дива різнобарвні свої.
Весно, десь посміхаєшся ти –
хвиля ніжно-зелена буя,
а зі мною – осінні світи,
і любов, і надія моя.
Тужні плями
під ногами,
загадкова небес глибина...
То ж козаче, –
рідні наче
жовтина та своя сивина.

Черешні Лос-Анджелесу

Розквітли черешні
і білістю віт
незвично тутешній
прикрасили світ,
мов сніг впав з північних
зимових країв
між цих субтропічних
барвистих гаїв.

Вже літо минає –
і серпень зустрів,
дивуюсь – немає
в черешень плодів.
Та ягідні грона,
що тут не знайду,
ряснілі червоно
в мосму саду.

З росточків маленьких
плекав вас, як міг,
бруньки молоденькі,
мов очі, беріг,
черешні дніпрові...
Та що не кажи,
в такої любові
немає межі.

І небо блакитне,
і щедра земля,
і з легкістю квітне всіяке гілля.
Чому ж тут черешні
безплідні ростуть?
Любові, сердешні,
бракує, мабуть.

Про нашу музику – з любов'ю і талантом

Роман В. Кухар

Гортаючи сторінки великої музичної студії Івана Лисенка „Музики сонячні дзвони” (статті, рецензії, спогади), Київ, „Рада”, 2004, 302 стр., годі позбутися враження, що наш видатний літературознавець і музикознавець мусить бути улюбленцем Евтерпи, Терпсіхори і Клію, коли спроможен так талановито розповідати читачам і про наших композиторів, і про мистців співу та інших музичних майстрів, взагалі про творців музики, а водночас і про історію музичного мистецтва в Україні.

І. Лисенко палко закоханий у музичне мистецтво української новіт-

ньої Еллади. Сторінки чергової книги рідного мелосу з-під пера вірного зберігача української музичної культури мережані розповіддю про українські Атини – музичну Полтаву, літературне, мистецьке й музичне життя в Харкові й Києві, де й Микола Лисенкові віддано належне місце.

Яскраво зрисовані профілі видатних крайових артистів співу та інших співаків на закордонних сценах (серед них Іван Алчевський, Юрій Кипоренко-Доманський, Марія Сокіл, Клим Чічка-Андрієнко, Орест Руснак, Євгенія Зарицька, Лев Рейнарович, Іра Маланюк, Наталія Носенко).

Інші розділи книги присвячені нашим видатним інструментали-

там (між ними Любка Колесса, Зоя Полевська, Тарас Микиша, Юрій Крих) та композиторам.

В завершенні книги – особисті спогади І. Лисенка про його зустрічі з провідними представниками української музичної культури (Станіславом Людкевичем, Миколою Колессою, Левом Ревуцьким, Георгієм Майбородою, Іваном Козловським та іншими). Нашому літописцю культурно-музичного життя в Україні й діаспорі треба завдячувати зокрема й те, що він з належною пошаною згадав і призабутих наших мистців, які передчасно замовкли, як от композитор Олесь Чижко, співак Павло Кошиць).

„В історії будь-якої культури були й будуть імена мистців, які в силу різних обставин не мали ані гучних лаврів чи почесностей, ані нагород, на які заслуговували”, – пише І. Лисенко. Згадати б лише деяких наших талановитих вокалістів: Олександра Ройка – драматичного тенора, заангажованого під кінець Другої світової війни до Віденської опери. Він відмовився від тієї почесної для українського емігранта пропозиції з уваги на советську окупацію Відня. Подібна доля зустріла Стефу Крацило, драматичне сопрано. А що й говорити про багатьох наших скитальців по світу – співаків, інструменталистів, ком-

(Закінчення на стор. 21)

ЗАУПОКІЙНІ БОЖЕСТВЕННІ ЛІТУРГІЇ І ПАНАХИДИ

ЗА СПОКІЙ ДУШ СВ. П. СПОЧИЛИХ ТВОРЦІВ УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ НАУКИ ПОЗА МЕЖАМИ БАТЬКІВЩИНИ: МЕЦЕНАТІВ, ФУНДАТОРІВ, ДОБРОДІЇВ, ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ФОНД УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ НАУКИ — ЧЛЕНІВ ФУНДАЦІЇ УВУ. БОГОСЛУЖЕННЯ ВІДБУДУТЬСЯ В БІЛЬШИХ МІСТАХ НАШОГО ПОСЕЛЕННЯ В ОСТАННЮ НЕДІЛЮ 30 СІЧНЯ 2005 р.

РЕКТОРИ УВУ ВІД 1921р. – 2005 р. ЯКІ ВІДІЙШЛИ У ВІЧНІСТЬ

Олександр Колесса

Станіслав Дністрянський

Іван Горбачавський

Теодор Щерба

Дмитро Антонович

Андрій Яковлів

Сергій Шелюхін

Олександр Мицюк

Іван Борковський

о. Августин Волошин

Вадим Щербаківський

Іван Мірчук

Юрій Панейко

Микола Василів

Олександр Кульчинський

Василь Орелецький

Володимир Янів

Богдан Т. Цюцюра

Петро Гой

Мирослав Лабунька

ФУНДАТОРИ ПОСТІЙНИХ СТИПЕНДІЙНИХ ФОНДІВ ПРИ ФУНДАЦІЇ УВУ

Теодор Витвицький

о. Ярослав Тростянецький

Пастор Іван Луцик

Евгенія і Богдан Онуферки

Інж. Софія Гаєвська

Григорій Озарків

проф. Омелян Кушнір

Ярослава Кушнір

д-р Юрій Кишакевич

пл. сен. проф. Степан Салик

мгр Володимир Романовський

Наталія Романовський

Іван Синидак

Інж. Володимир Бакалець

Роман Бакалець

Анастасія Пирська

Михайло Пирський

Анна Олійник

Федір Олійник

Іван Галавай

Мартин Новаківський

Михайло Іваськевич

Катерина Коленяк

д-р Ілля Андрусак

Мирослав Німець

д-р Юліян Політило

Мирослава Молдован

Інж. Адріян Горницький

архітект Орест Гладкий

Олександр Ярош

Інж. Іван Кравчук

д-р Семен Гик

Ксеня Лучканич

о. Григорій Лиско

Матильда Німець

Микола Попович

Роман Кушнірчук

Евдокія Кушнірчук

Евген Луцький

Марія Малащук

д-р Роман Малащук

д-р Володимир Савчак

Осип Порайко

д-р Константин Савчук

Анастасія Псуї

проф. Макар і Марія Каплісті

Юліян Монастирський

Нестор Стельмах

Федір Савечка

д-р Петро Богданський

мгр Мирон Утриско

Інж. Ярослав Когутяк

Нестор Когутяк

Любов Княгиницька

о. Ярослав Княгиницький

Микола Німець

Теодозія і Григорій Стельмахи

Тереса і Григорій Божики

проф. Пилип Гайда

д-р Володимир Душник

Антін Цапар

Ілля і Анастасія Мельник

проф. д-р ректор УВУ Іван Мірчук із дружиною проф. Марією

Іван Голово

Петро Турчин

Інж. Остап Захарків

д-р Любомира Зазуля-Коцур

Василь Івасин

Роман Кухта

Стефан і Анна Захарчуки

Катерина і Михайло Синидак

Галина Балабан

Проф. д-р Петро Гой

Ірена Моцюк

Дмитро Сарахмон

Микола Кизима

Анатолій Чорний

Ольга Веселий

Станіслава Гайда

Микола і Марія Бойчуки

МЕЦЕНАТИ, ДОБРОДІЇ І ЧЛЕНИ ФУНДАЦІЇ УВУ

Аврамченко Василь
Андрій Петро
д-р Андрусак Ілля
проф. Антонович Адам
Артимішин Юрій
інж. Балабан Остап
мгр. Базарко Іван
мгр. Баран Михайло
Барагура Марія
Баско Люба
мгр. Басюк Еміліян
Бекерський Іван
Білецький Микола
д-р Бобеляк Дмитро
д-р Борковський Роман
о. Бутринський Маркіян
Боярська Марія
д-р Варварів Константин
о. д-р Великий Атаназій
д-р Вергун Василь
Вертигох Богдан і Юлія
Вітрик Петро
Вовк Олександр
Возний Осип
Вомпель Марія і Роман
Вороняк Олександр
Герич Василь і Анна
мгр. Гик Марія
Гладкий Орест
д-р Голіят Роман
Головка Іван
Головський Леонтин
о. Грабець Володимир
д-р Гребеняк Ірена
Данилишин Григорій
Данилюк Роман
д-р Дармограй Петро і Галія
Дахнівський Дмитро
Дацків Ярослав і Іванна
д-р Дзядів Роман

д-р Домбчевський Іларіон
інж. Дубик Богдан
д-р Дудка Михайло
Душиник Марія
д-р Едвард Жарський
інж. Іванчишин Роман
мгр. Залуська Наталія
Зацухний Микола
Зубаль Стефан
Іваськевич Михайло
інж. Кмета Ігор
Камінський Олександр
Іларійон Калиневич
проф. К.і А. Кисілевські
Кий Василь
мгр. Кобаса Іван
Кобилецький Володимир
Когут Михайло і Софія
мгр. Коліно Василь
Колодій Іван
д-р Комаринський Ярослав
Комендант Іван
Костів Семен
Сельвєстер Костик
д-р Кос Роман
д-р Кравчук Роман
Кравець Юрій і Ядвіга
д-р Костюк Сергій
Крупський Корнель
д-р Кудрик Олег
інж. Кузик Дмитро
Кузик Юрій
Кузьмин Йосиф
Курчак Оля
д-р Кушнір Юрій
Кухній Михайло
Кушей Степан і Володимир
Кучкуда Василь і Пелагія
мгр. Кух Надія
Лабунька Марія
Лешко Теодор і Стефанія

проф. Лев Василь
д-р Лоза Михайло
д-р Лоза Михайло
мгр. Лозинський Євген
Макар Марія
мгр. Мартинюк Микола
Марчук Петро
Марусяк Осип
Матковська Марія
Михалевич Михайло
д-р Мичковский Мирослав
д-р Мороз Роман
д-р Моцюк Петро Роман
Натина Василь
д-р Нічка Олександр
Новак Микола
Новак Стефанія
Окруско Андрій
Оренчук Ярослав
Остроський Володимир
д-р Палідвор Василь
Палуга Володимир
мгр. Пашко Олександр
Петраш Григорій
д-р Політило Юліан
Поритко Іван
Поритко Роман
Потоцька Анеля
проф. Придакевич Роман і Лідія
Пришляк Богдан
Прокопів Володимир і Ольга
Прядка Андрій
Прядка Параскевія
інж. Пушкар Стефанія
інж. Раковський Роман
Рокіцький Стефанія
д-р Рубчак Богдан і Марія
проф. Рудакевич Іван
Рудик Ірена
Савка Микола

Савків Оксана
Салюк Григорій і Клавдія
Семущак Лев
Серабін Стефан
о. Сивенький Любомір
д-р Сидорак Олександр
Сенчишак Микола
д-р Сілецький Богдан
Сікора Стефанія
Сірка Василь
Сосняк Брегіда
Станецький Іван
проф. Старосольський Юрій
дир. Стефанович Богдан
Степанах Іван і Татіяна
о. Степаненко Микола
проф. Стецюк Василь і Марія
Сусла Софія
д-р Тарнавський Остап
інж. Ткач Ярослав
о. Ткачук Іван і Ірена
Токарчук Катерина
Токарчук Теодор
Топський Ольга
мгр. Чорний Микола-Досітчук
ген. Шандрук Павло і Ольга
Ходновська Марія
Хухра Дарія
Ценко Володимира і Микола
Фафендик Степан
д-р Филиппак Борис
Федусь Петро
д-р Фішер Рудольф
проф. Хомин Іван
мгр. Цвях Михайло
Цебрій Григорій і Дора
Шийка Василь
Шутер Ростислав
Юзенів Михайло
Мгр. Яців Петро

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ І ПАНАХИДИ БУДУТЬ ВІДПРАВЛЕНІ У СЛІДУЮЧИХ МІСТАХ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ

(остання неділя в січні, що цього року припадає на 30 січня 2005 р.)

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ – Церква Св. Архистратига Михаїла
Церква Св. Покрови

КЛІВЛЕНД-ПАРМА – Катедра Св. Володимира
Церква Св. Покрови

ЧИКАГО – Катедральна церква Св. Володимира
Собор Свв. Володимира і Ольги

НЬЮ-ЙОРК – Катедра Св. Володимира
Церква Св. Юра

СТЕМФОРД – Катедра Св. Володимира Великого

БАВНД БРУК – Церква-Пам'ятник Св. Андрія Первозваного

ВСІХ ЧЛЕНІВ ПРОФЕСОРСЬКОГО СКЛАДУ, СТУДЕНТІВ І АЛЮМНІВ УВУ, МЕЦЕНАТІВ І ЧЛЕНІВ ФУНДАЦІЇ УВУ, УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО — ПРОСИМО В ЧАСІ ВІДПРАВ (неділя, 30 січня 2005 р.), ДЕ Б ВИ НЕ БУЛИ, ПОЄДНАТИСЯ З НАМИ В ПОХОДІ МОЛИТОВ ДО ВСЕВИШНЬОГО ЗА ТИХ, ЩО ЗНАННЯ СВОЄ І ПРАЦЮ СВОЮ ВІДДАЛИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ, ВДЯЧНІСТЬ І ПОШАНА СПОЧИЛИМ ЧЛЕНАМ ВЕЛИКОЇ РОДИНИ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ!

Tel.: (212) 353-3029 Office Address:
Fax: (212) 260-5408 UFU Foundation, Inc.
43 St. Mark's Place
New York, N.Y. 10003

УПРАВА ФУНДАЦІЇ УВУ

Mailing Address:
UKRAINIAN FREE UNIVERSITY FOUNDATION, INC.
P.O. BOX 1028
NEW YORK, N.Y. 10276

НОВІ ВИДАННЯ

Подорож в Київську Русь

Віктор Потерайло. „Довгорукий Юрій“. Design-ER. Нью-Йорк. 2004

Книга В. Потерайла веде нас у своєрідну подорож в Київську Русь часів Володимира Мономаха (1113-ий і далші роки). Автор докладно знайомить з юністю княжича Юрія, його повсякденням, спілкуванням, становленням. У книзі використано багатий історичний матеріал, але написана вона в художньому ключі, а тому читається легко, з цікавістю. Вочевидь, це видання буде особливо корисним молоді, яка вивчає історію України.

В. Потерайло народився в родині українського летуна і сам згодом здобув освіту авіаційного інженера,

а незабаром опанував фах летуна цивільної авіації. Але, маючи покликання до літературної творчості, почав глибше вивчати історію України, особливо звертаючи увагу на початок творення Української держави. У США він живе від 1991 року і останні 5 років працював над книгою, яка матиме продовження. Видання здійснено за гроші, зароблені автором в Америці, ілюстрував книжку його син Андрій, який закінчив художній інститут і працює в кінематографі.

Оскільки сам Віктор Потерайло народився і провів дитячі роки на Полтавщині, то у своєму творі він зі знанням справи описує будні села. Також і мова оповіді – соковита, полтавська. Для дослідників українського побуту будуть цікавими описи сільського життя, знарядь і процесів сільської праці, звичаїв і свят. Можливо, тоді мова різнилася від сучасної, пісні теж були іншими, але сутність життя тодішніх русичів-українців була подібною до сучасної.

У книзі є чимало відступів в минуле, у яких подано історію Константинополя, хрещення Русі за часів Володимира Великого і самого князя в Корсуні (Херсонесі), князівські чвари, напади південних ворогів, загибель князя Святослава, постання Печерського монастиря, початок літописання, інші події. Важко мені погодитися з твердженням, що доленосні рішення київських князів були продиктовані тільки тогочасними обставинами. Князь Володимир Великий шукав силу, яка згуртувала б його поганський народ, придивлявся до різних християнських конфесій, чув про Візантію. У 988 році він здобув кримське місто Корсунь і дізнався про красуню-князівну Анну з Константинополя. Дівчину погодилися віддати за нього при умові хрещення князя. Один з

походів князя завершився перемогою над литовцями-ятвягами. Перемогли відзначити з людськими жертвами, на які обрали киян – юнака і дівчину. Батько юнака, варяг Тур, не захотів віддати сина на смерть і уся його сім'я була вбита. Усі ці обставини схилили князя на перехід з поганства до християнства. Далі автор розповідає, що князь мав вісім дружин і чимало наложниць. То, може, потяг до наступної жінки при поширеному тоді принесенні людей в жертву і не мали вирішального впливу на охрещення князя? Можливо, не князь вибирав Бога, а Бог вибрав Русь-Україну на

славу Свою? Не все в нашій історії пояснюється тільки людськими забаганками, навіть князівськими.

Такі роздуми, породжені книгою, теж є заслугою автора. Варто читати, щоб міркувати, сперечатися. Для такого читання варто придбати книжку за 20 дол. (вартість пересилання включено) у автора, написавши на адресу: 25-31 31 Ave, #C21, LIC NY 11106. Тел.: (718) 728-2994.

Видана книжка – тільки початок. Продовження життєпису князя Юрія автор обіцяє видати у наступні роки.

Левко Хмельковський

Малюнки Андрія Потерайла з батькової книжки

Про нашу...

(Закінчення зі стор. 19)

позиторів, яким доводилось важко змагатись проти течії чи гинути у ударі з ворожим докільям в батьківщині. Тут годиться назвати Юрія Шухевича, брата генерала Романа Шихевтча-Чупринки, прекрасного тенора, соліста симфонічних концертів, закатованого органами НКВД у Львові в 1941 році.

Втратили ми теж відомого композитора д-ра Бориса Кудрика, який передчасно згинув у сибірському концтаборі в 1940-их роках.

Нашому заслуженому енциклопедистові, достойному зберігачеві невмирущих цінностей в українській музиці й літературі належна щира подяка за його невтомну працю на полі рідної культури.

Монографію в ціні 15 дол. можна придбати за адресою: ред. Іван Лисенко, вул. Вінницька, 8, кв. 36. м. Київ, 03151 Ukraine.

Зачарована рідним краєм

Слово про поетесу Дарію Мельникович-Рихтицьку

Дарія Рихтицька

На тихій вуличці Ворену живе жінка з уважним поглядом і лагідною усмішкою. Говориш з нею – і впливає в пам'яті її поетична мініатюра: „Чисте джерело завжди тече у затінку...”

Даринка Мельникович народилася у Прикарпатті, в містечку Рожнятів. Батько був січовим стрільцем, освіченою людиною, працював нотарем. Тато і мама звертали велику увагу не те, щоб діти любили свою українську землю, її небуденну красу, її „роботящих, талановитих людей”. В хаті була велика бібліотека, і щовечора тато читав щось цікаве дітям, заохочував їх до книги. Але прийшов холодний вітер війни і порушив спокій у родині. Старший брат, 17-річний Мирон, загинув як вояк УПА, а вони мусіли покинути рідне гніздо, щоб зберегти своє життя. Здавалося, що ненадовго, але час – неблаганний.

Спочатку було навчання в Регенсбурзькій гімназії, де викладав математику поет Євген Маланюк, який мав великий вплив на своїх вихованців. Тоді і вимріялася на папері шкільного зшитка перша поетична збірка Дарії „Туга за Україною”, яка загубилася на важких шляхах еміграції. Тендітна юнка познайомилася з відомим уже тоді письменником Любомиром Рихтицьким, і спалахнуло кохання, яке не зважало на труднощі буднів. Побралися і перебралися до Ульму. Народилася донька Тамара. 1956 року переїхали до Дітройту. Тут народилося ще двоє дітей – Нестор і Ксеня. З усією пристрастю поетичного таланту Дарія взялася за виховання своїх двох донечок і сина. Головною метою ставила собі, щоб діти вирости українськими патріотами, бо мріяла, як і багато інших емігрантів, повернутися з ними додому. І їй це вдалося. Усі діти мають вищу освіту, вільно володіють не тільки мовою країни, в якій виростили і працюють, але й материнською мовою. Син Нестор захистив докторат з комп'ютерної справи. Дарія радіє, що і її внук пише бабусі листи теж українською.

А поміж тим писала поезію, прозу, публіцистичні і художні нариси. Публікувалася в газеті „Свобода” (Нью-Джерсі) в журналах „Шлях перемоги” (Мюнхен), „Визвольний шлях” (Лондон), „Українське слово” (Париж), „Гомін” (Торонто). Її творчість сповнена високого патріотизму і любови до поневоленої рідної землі, оптимізму і філософських роздумів про все, що хвилює її, а разом з нею і багатьох її читачів. „А сутністю буття є тільки Україна”, – визначає свій життєвий шлях Дарія Рихтицька і не відступається від нього ні на день. „Яка убога ти не була б, Україно, ти найгарніша, найщиріша є мені від усіх чужих країн у світі”. Це її кредо. Поетка не дивиться на життя в Україні крізь рожеві окуляри, але оптимістично вважає, що мо-

лодь, з якою вона часто зустрічається, є надією нації, і що саме в ній закладені рушійні сили розквіту нації і держави, які потрібно підсилити, даючи молодим патріотичне національне виховання.

Дарія Рихтицька досягла визнання у США і Україні за п'ять збірок її поезій „Шовкова косиця” (1992 р.), „Крижаний цвіт” (1994 р.), „Кольори вітру” (1998 р.), „Магія вогню” (2000 р.), „Жага справжнього” (2002 р.), за велику посвяту своєму народові.

1996 року Дарія Рихтицька відзначена у США Інтернаціональною Асоціацією поетів. Її вірші „Непоко́ра” (присвята Іванці Кучер), „Жінка”, „Поетці”, перекладені на англійську мову її донькою Ксенею Рихтицькою, вміщені в „Антології американської поезії”, а також до збірника „Антологія найкращих поетів дев'яностих років”. За ці твори Дарія Рихтицька була іменована на „Поета року”. Поет Іван Труш переклав її вірші на італійську мову.

Вже сім років Дарія є членом Національної спілки письменників України. У 1998 році вона нагороджена Почесною грамотою спілки за визначні досягнення в українській літературі та активну участь у відродженні культури і духовності рідного народу. Ця визначна подія відбулася в Києві, у Будинку письменників, де зібралося багато прихильників її непересічного таланту і де присутні були її діти і внуки.

Дарія буває на рідній землі часто і довго, живе там іноді більше року. „Я зачарована своїм рідним краєм, зачарована гостинною, щирою, людиною, ліричною українською душею”, – говорить письменниця.

Викладач гімназії в Калуші Галина Машталер включила вивчення творчості Дарії Рихтицької до курсу літератури в старших класах, захистила на цю ж тему кандидатську дисертацію. Її праця була поміщена в науково-методичному журналі „Українська література в загальноосвітніх школах” (березень-квітень 2000 р.). Випускниця

Прикарпатського університету імені В. Стефаника Олександра Неспляк захистила дипломну роботу на тему „Творчість Дарії Рихтицької”. Доктор філології, професор Київського університету ім. Т. Шевченка Володимир Погребенник, який вітав її на одному із творчих вечорів у Київському будинку вчителя, написав кілька рецензій на її творчість, а також передмову до її новели „Затоплена правда”, надрукованої у журналі „Визвольний шлях” у серпні 2002 р. Він назвав авторку „письменницею правди”.

В Києві вийшла в 1998 р. книжка про жінку „Ми – в історії” під редакцією Галини Дацюк та Надії Самуляк, літературний портрет Дарії Рихтицької – стаття Світлани Кононенко „Відблиск розмов”, а також вірші Ксені Рихтицької „Залишені на роздоріжжі” та „Проминання” в перекладі з англійської її мами – Дарії.

Галина Дацюк пише про Дарію: „Вона творить їх (поезії), ніби вишиває білим по білому. Її поетичне слово – то суцільний образ, в якому закована пам'ять України. Кожен її рядок народжений з любові. Передмови і рецензії до її книг надхненно і яскраво пишуть Аріадна Шум і Зореслав Самчук, Анна Кульчицька-Бойцун і Софія Мельник-Бура, Ольга Слоновська і Марта Гай, Галина Хома і Марія Чумарна, Василь Барлядяну і Світлана Короленко. Її поезії поклав на музику композитор з Івано-Франківщини Анатолій Ремезов, а також киянка Олена Дейчук, яка написала чотири пісні до поезій збірки „Кольори вітру”. В Україні друкується нова Українська сучасна енциклопедія під редакцією Івана Дзюби, куди ввійде і ім'я української поетеси з діаспори Дарії Рихтицької.

Цього року Дарія Рихтицька також була в Україні, зустрічалася зі своїми читачами. 23 квітня, наприклад, в Народному домі „Просвіта” у Івано-Франківську, на землі її дитинства, відбулася презентація її п'ятої книги „Жага справжнього”, яку з любов'ю підготували і провели для поетеси місцеві активісти „Просвіти” Василь Бойко та Ірина Обливана. Слово про творчість Дарії Рихтицької сказали письменник Ярослав Дорошенко, доцент Прикарпатського університету ім. В. Стефаника Петро Арсенич, філолог Галина Машталер. Вокальний дует Зоряни і Павлика Валіховських виконав кілька пісень на слова шановної гості. Група старшокласників місцевої школи читала її вірші. І звичайно ж, усі присутні з захопленням слухали авторку. „Я бачу нашу Україну по-справжньому величною. Я оптимістка. Я вірю в щасливе майбутнє України. Українська душа не загинула і не загине, – говорила Дарія. – Я щаслива, що є частинкою великого і прекрасного народу. Не було б України, не було б і української поетки Дарії Рихтицької”. Закінчити цю розповідь хочеться словами талановитої поетеси:

Милуюся тобою,
Україно!
Ти навіть
У терпінню
Умієш нам прощати
І ждати на краю
Долю...

Ніна Василькевич,
Дітройт, Миш.

Поезії Дарії Рихтицької

Крізь терня
Іду
До тебе
Моя Україно –
Пройдешу
Страшні
Провалля
Розлуки –
Білою
Стужею
Покриваю
Зранені
Руки –
Щоб врешті
Торкнутись
Любов'ю
Твого
Серця,
Що скрапає
Кров'ю
Батьківщино
Печальна –
Ти неповторна
Своєю красою
І болем
У світі –
Ти одинока
Радість
Моя в горю...

Її краса
Нев'януха
Вогненна
Торкнена
Вечірньою
Зорею
Ранку
І світанку,
Огорнена
Полум'ям
Століть
І лихоліттям,
А обличчя
В неї юне, юне

Молоде –
Найнеземніша
Жінка
Світла –
Це українка...

М. Крушельницький...

(Закінчення зі стор. 18)

й ширше сказати учням про добу тоталітарної системи. „Сталінізм упав, – говорив він, – повалилась ідеологія убивств і переслідувань. Але ж ті, що чинили ці злочини, нікуди не поділися. Вони що – переглянули свої погляди? Б'ють себе в груди і каються? Ні! Пробують пояснити свої злочинства „загальним порядком речей”, кивають на об'єктивні обставини. А при нагоді – намагатимуться повернути все назад? Хто ж їм протистоятиме?”

Нема мови, що на сьогоднішній день слова Крушельницького лишаються актуальними. А в часах пізніх 1950-их років протиставленням їм було виховання молодих режисерів на засадах системи Л. Курбаса.

В цьому головна заслуга М. Крушельницького після 1933 року перед українським театром. Про це і говорить щоденник Леся Танюка. Цим перекреслюються всі ті слова Крушельницького, які доводилося йому говорити про Курбаса не від своєї душі в часах існування тоталітарної системи. Врешті, лишається завжди істина, що діла важливіші за слова.

Остаточне прощання з мітом

(„Наслідки Переяславської Ради 1654 року”. Збірник статей. В-во „Смолоскип”, 2004 р.)

Це найновіше видання видавництва „Смолоскип” у Києві – справді поява нова й значима. Значима для історії наймодернішої української думки, для повного й правдивого розуміння ситуації нашого народу у цей доленосний і переломовий період.

Зміст книги: праці-есеї десяти молодих людей з сьогоднішньої України, нагороджених на конкурсі „Смолоскипу”. Вік їх – від 15 до 26 років, чотири дівчини, шість хлопців: п'ять середньошкільників, три студенти вищих навчальних закладів, дві дипломовані випускниці університетів. За місцем народження чи проживання представляють вони Харків, Київ, Миколаїв, Полтаву, Симферопіль, Краматорськ, Тернопіль і Надвірну на Івано-Франківщині. Отже, практично – це молоді люди з майже всієї України, з її Сходу, Заходу й Полудня, з частин, які сьогодні так наполегливо стараються роз'єднати наші вороги.

Праці солідні, додані списки використаної літератури просто вражають. Починаючи з писань давніших визначних українських істориків і політиків та мислителів (від М. Костомарова, М. Грушевського та М. Міхновського), до ближчих нам, в тому числі й діаспорних (В. Липинський, О. Оглоблин, Д. Чижевський, А. Яковлів, О. Субтельний). Включені широко і твори дисидентів (як М. Брайчевський, І. Дзюба), а також твори найновішої нашої історіографії в Україні – тринадцяти років державної незалежності (О. Апанович, І. Сергійчук, Я. Грицак). Молоді люди на диво добре ознайомлені і з документами з закритих досі архівів „охранки” та НКВД, з українською поезією від Т. Шевченка та І. Франка до еміграційної з часів між- і післявоєнних, як теж „заборонених” в УРСР поетів чи поодиноких їх замовчуваних творів.

А чому тема ця настільки важлива, що присвятили їй стільки уваги і видавництво „Смолоскип” з його невтомним керівником О. Зінкевичем на чолі, як і ініціатори, меценати та спонзори цього конкурсу Оксана й Ярослав Соколик з Канади? Бо це ще одна пряма відповідь на указ Президента Леоніда Кучми із 2002 року, про відзначення на державному рівні 350-ліття Переяславської ради. На тлі державних відзначень річниця Володимира Щербицького, заснування комсомолу, плекання культу „вітчизняної війни”, вшанування річниця Жовтневої революції, чи хоч би невміло закамуфльованих колишньорежимних „Дня захисника вітчизни”, це неутраляне слово відзначення стало однозначним негативним. Коли додати до цього безпорадність нашого уряду перед засиллям чужої мови, перед потягненнями північного сусіда в

напрямі відновлення його імперії аж до Ялтинської угоди про Єдиний економічний простір включно, – все це підтверджує побоювання українських патріотів, що понура тінь Переяслава висить небезпечно ще й до сьогодні над нами, і треба наполегливо, всіми засобами, старатися розвіяти її.

На цей указ посипалися численні відповіді, від емоційно-наївних (але не менше правдивих) особистих голосів, аж до об'єктивних вчених трактатів та добре обґрунтованих протестів наших наукових і громадських установ з України і з діаспори. Однак здебільшого говорило старше покоління – ті хто ще особисто бачив і переживав усі страхиття насильного „возсоединення”. А народ живе, ростуть нові покоління – і доцільно прислухатися до погляду тих, хто буде завтра провідною верствою в Україні.

Два дитячі конкурси Світової Федерації українських жіночих організацій на тему Голодомору 1932–1933 років та Чорнобильської катастрофи показали, як правдиво відчувають наші давні і недавні народні кривди сучасні українські діти. А оце маємо в обговорюваній книзі живий і незаперечний доказ, як молодше, але вже самостійне покоління нашої майбутньої еліти народу, в контексті цілої нашої історії, розуміє причини усіх тих останніх трьох з половиною наших століть.

Згідно із поставленим завданням, молоді люди проаналізували сумлінно й об'єктивно всі ділянки українського життя – від Переяслава до сьогодні. Вислід однозначний: шляхи московської політики диміли пожежами ненависти, облуди й заперечення прав та гідності нашого народу, починаючи від руїни Батурина до Чорнобиля. Ніяких слідів „братньої допомоги”, ані „культурної вишости” агресорів не знайти, бо їх і не було.

І це сьогоднішня наша молодь ствердила устами своїх найкращих представників. Яніна Давиденко, 18 років, Полтава: „Аналізуючи минуле й сьогодення, ми маємо робити висновки з власних помилок й розв'язувати ті проблеми, які виявилися не під силу нашим попередникам у XVII столітті, на переломі XX та XXI століття”.

Олександр Портнов, Миколаїв: „Відзначати річницю Переяславської ради, на мою думку, якраз варто тільки як день всеукраїнської скорботи, і не інакше”.

Нове, і дай Боже, нарешті краще майбутнє дозріває в молодих і неупереджених умах. І це переконливий знак, що переяславському мітові у його неправдивій, ворожій нам інтерпретації час відійти у забуття. Як бачимо з цієї книги – молодь сучасної України промовила за це своє рішуче слово!

Книжку можна замовляти у Видавництві „Смолоскип”: Київ, 03118, пров. Балакірєва 1, тел. і факс: (44) 265-97-5.

Леся Храплива-Щур

ПОДОРОЖІ

Монастир біля Чорної річки

Православну обитель св. архистратига Михаїла заснував князь Федір Чорторийський на Клевани, в XVI ст. Але де саме? Одні вважали, що недалеко родинного замку князя-будівничого, інші – в лісах над Горинню.

Михайло Максимович писав, що місцем знаходження цієї обители було село Чорна на Горині, але приписував цю назву неіснуючому селу. Насправді, на Горині, поруч Клевани, ніколи не було села з такою назвою, але споконвіків є річечка Чорна біля природного острова, що його творять річки Стубла, Путилівка при своєму влитті в Горинь.

Цей природний острів, на якому є нині село Круги, з західної сторони оточений ще й заглибиною, яка в народі носить назву Круговище і за формою нагадує неправильної форми круг. В давнину це місце було непрохідним – мочари, трясовини поглинали кожного, хто туди потрапляв. Саме з південно-західної частини Круговища витікає річка, яка впадає в Горинь. Витікає з джерел-баговин і своєю чорною за кольором водою, що нагадує нафту, дістала назву – Чорна річка. На південній частині острова в давнину знаходився монастир св. Михаїла. В документальних джерелах з XVII ст. є саме такий вислів: ... „Монастир на Чорній”. Дослідники цієї обители з XIX ст. на місці не уточнили, що саме означає той вираз, і назву річки перенесли на неіснуюче село, в якому, на їх думку, і знаходилась святиня.

Круговище в народних переказах є місцем, на якому стояло містечко з храмами. Чоловіки однієї весни поїхали звідси возами зі сіллю, а повернувшись, не побачили рідних домівок, які провалились під землю. Лише хрест на церкві виднівся над поверхнею. Через якийсь час зник в трясовинах і він. Відтоді певні ночі з-під землі чути дзвони і церковні піснєпи. Без сумніву, Круговище пов'язане з якоюсь місцевою бідою, найімовірніше – це несподіване і повне знищення монастирської святині та людських осель недалеко неї. Жодні історичні джерела не зберегли нам даних про долю останніх її ченців, тому можемо припускати, що саме якийсь природний катаклізм, а не підступний ворожий напад зніс з історичної карти монастир і містечко Круговище біля нього.

Під час меліоративних робіт в 1971 – 1973 рр. в півніжній частині острова навпроти кладовища виявлені хрести з чорного і темно-сірого каменя, з тесаними прямокутними раменами

Хрест з монастиря св. Михаїла (XVI ст.)

надмогильного призначення. Серед знайдених хрестів не помічено жодного з білого чи світлого каменю і, без сумніву, то були хрести-пам'ятники з монастирського кладовища, які з невідомих причин опинились в западині, можливо, через зсув ґрунту в трясовині Круговища. То були роки сумного більшовицького атеїзму, відбувалось нещадне знищення всіх слідів тисячолітньої української християнської культури, тому меліораторам наказали найглибше закопати їх в землю.

Західніше від виявлених кам'яних хрестів житель села Круги Олександр Чудовець в 1999 році знайшов ще один доказ існування тут монастирської святині – мідний хрест-енколпійон з XVI ст. В середині хреста – барельєфне зображення Божої Матері з Дитятком на руках.

Ще один вид знахідок матеріальної культури виявлено під час насипання нової греблі через р. Стублу, яка поєднує село Жобрин з Кругами. В південній частині греблі, що виходить на острів неподалік села Круги, виявлено багато керамічних виробів XVI – XVII ст. – глечики, миски, жбани для води, дитячі глиняні іграшки-свистунці, лівники, сопілочки та інші. Всі вони суто місцевого волинського походження і свідчать про високий рівень майстерності їх виробників.

Ці знахідки підтверджують версію про те, що монастир св. Михаїла на Чорній знаходився на цьому природному острові, створеному Стублою, Путилівкою, Чорною, Горинню.

(Закінчення на стор. 24)

Місце давнього Круговища.

Користуйтеся
веб-сайтами
„СВОБОДИ”
www.svoboda-news.com
„УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА”
www.ukrweekly.com
УНСОЮЗУ
www.unamember.com

НА ДОЗВІЛЛІ

Сто років тому „Свобода“ писала...

В числі від 5 січня 1905 року:

Наші співваки за границею. Панна Саломея Крушельницька по выступахъ въ медиолянськѣмъ театръ выѣхала до Генуи и спѣває въ тамошній оперѣ, а въ сѣчню ѣде на оперовый сезонъ до Риму. – Панъ Адамъ Дѣдуръ повернувъ недавно зъ полудневой Африки и выступає теперъ въ оперѣ въ Тревизо, а на сѣчень заангажований до La Scala въ Медиолянѣ.

Хочешь 100 лѣтъ жити!

Спи вісімъ годинъ на добу.
Спи на правімъ боцѣ.
Держи отворені вікна въ спальні цѣлу нічъ.
Передъ дверима хаты держи всегда щось до обтираня ногъ.
Обмивай цѣле тѣло водою кожного дня.
Не ѣджь много мяса та уважай, щобъ було добре приготоване.
Не пий и не кури, бо се нищить здоровлє.
Щоденно иди на прохидъ на одну годину.
Не пускай домашныхъ звѣрятъ до хаты, бо они розносять заразливѣ хоробы.
Сли можешь, мешкай на фармѣ, а не въ мѣстѣ.
Змѣняй своє занятє, не робы все той самой работы.
Відпочивай часто, але не довго.
Вважай, щобъ вода, яку пєшь, була чиста, та щобъ не було въ твоѣй хатѣ вохкості.
Ограничи свои забаганки.
Не горячись, будь розважний.

В числі від 12 січня 1905 р.:

Іван Нечуй-Левицький, славнозвістний український письменник, обходить сего року 30-літній ювілей своєї літературної праці. Ювілейний обхід відбудеться 31 грудня 1904 і 1 січня 1905 в Києві. В своїм часі напишемо докладно і про ювілята і про ювілейний обхід.

М. Л.

Російські Українцѣ не перестають просити правительство о дозволѣ на выдаванє українськихъ часописей. До звѣстокъ, нотованыхъ нами доси на сю тему, додаємо отсѣ нові. Д-

р Луценко зъ Одеси внісь просьбу на дозволѣ выдавати тыжневый журналъ въ украинской мовѣ н. з. „Новина“. Зъ Хотина (Бесарабской губерніи) внесли просьбу д-р Ф. Немоловскій, лѣ-каръ и В. Яблоновскій, агърономъ, на дозволѣ выдавання въ украинской мовѣ часописа для народа зъ популяризаціею агрікультуры и гігієны.

В числі від 19 січня 1905 р.:

Дня 7 сѣчня така була велика снѣговія въ околиці Бостону, Мас., що замела середъ поля чотыри особові поѣзды. Поѣзды зъ пасажирами ждали помочи цѣлу нічъ.

Перший разъ въ тѣмъ роцѣ злинчовано мурина въ Беноитѣ, Мисс. Невеличка товпа бѣлыхъ злинчовала незвѣсного близше мурина, позаякъ вінъ хотѣвъ знасилувати бѣлу дѣвчину. Цѣла справа відбула ся зовсѣмъ спокійно. Мурина лише повѣшено, и заразъ потімъ товпа розійшла ся. Богато муринськихъ родинъ зі страху опустило Беноитъ и околицю. Минувшого року злинчовано въ Миссисіпі 17 людей, самыхъ муриновъ. Початокъ зроблено въ Селмі, де муринъ зъ жѣнкою замордувавъ одного бѣлого въ цѣли рабунку. Ихъ обоє спалено на кострѣ. Іншихъ розлючена товпа вѣшала, а відтакъ стрѣляла зъ револьверівъ до висячого трупа. Въ однімъ случаю, 17-лѣтня знасилувана дѣвчина сама повѣсила злочинця.

Въ одній російській часописи помѣстивъ Гр. Л. Толстой ось такі оригінальні замѣтки про вихованє та про відносины до людей: Зводиться въ моихъ очахъ въ одно пытанє, а то въ послѣднє, якъ відносити ся до людей не лишъ на словахъ, але у въ дѣлѣ? Чи я маю право володѣти якою небудь власностію и боронити єѣ передъ своими братами? Чи я маю право дѣлѣти своихъ братівъ на такихъ, що живутъ лихо и на такихъ, що живутъ гарно? Коли ті пытаня рѣшені и батько стане жити після одного або другого рѣшеня, то въ тому житю батька буде мѣстити

ся вже и вихованє дѣтей, и коли батьківське рѣшенє буде правильне, то вінъ не введе згиршеня въ дѣточє житє, якъ нѣ, то все піде въ суперечь. Знанє, якого дѣти наберуть або й не наберуть – се дѣло другоряднє и зовсѣмъ не важнє. До чого дѣти будуть склонні, того вони навчуть ся, хоч бы жили и въ закутинѣ. А се, що звычайно называють образованємъ, має въ собѣ поверхъ половины зла и обману, тымъ то чимъ дитина дальше відъ такого образования, якого удѣлюють по нашихъ заведеняхъ, тымъ лѣпше для ней. Вся квестія въ тѣмъ, якъ порѣшити батько практичне пытанє житя для себе. Загаломъ приймає ся, що люде певного поколѣня знаютъ, якими мають бути люде взагалі, а черезъ те можуть підготовляти ихъ до такого стану. Се зовсѣмъ несправедливо: люде передовсѣмъ, не знаютъ, якими люде мають бути. Въ найлѣпшіймъ случаю можуть вони знати тільки идеаль, до якого вони стремять; подруге ті люде, що виховують другихъ, нѣколи не готові, не виховані цѣлковито, а самі якъ не смертні рухають ся, живутъ и ьховують ся. Тымто цѣлє вихованє зводиться ся до того, чтобы самому жити гарно т.е. самому піднимати ся, виховувати ся. Лишь такі люде впливають на другихъ, виховують ихъ и тымъ бѣльше впливають на дѣтей, зъ якими вони звязані. Бути правдивимъ и чеснымъ въ зносилахъ зъ дѣтьми, не заховуючи передъ ними того, що дѣє ся въ душѣ – се єдинє вихованє. Педагогіка жъ – се наука про те, якъ можна впливати гарно на дѣтей, живучи лихо. Се щось въ родѣ нашої медицины: якъ будь удержатись при здоровлю помимо того, що ломишь законы природы. Се науки хитрі и пусті, які нѣколи не зможуть допняти своихъ цѣлей.

В числі від 26 січня 1905 р.:

Законъ проти битя жѣнок. Конгресменъ Робертъ Адамсъ зъ Пенсилвеніи внісь у Вашингтонѣ проектъ закона, въ котрімъ кажеться такъ: „Если який мужчина побє, або по-калѣчить свою жѣнку, то судъ передъ котрого вінъ зістане заскаренный, буде мати право засудити єго на тѣлесну кару не перевысшаючи 30 батогивъ, які засуджений має дістати на голе тѣло. Панъ Адамсъ є нежонатый, має 56 лѣтъ житя и є дуже добрый бесѣдникъ. До сего законо-проекту додавъ поправку посоль зъ Тенесі після котрой кождый мужчина, що ударить яку небудь жѣнку, має бути засуджений на буки... Въ стейтѣ Мерілендѣ вже теперъ обовязує законъ після якого мужѣвъ, що бють свои жѣнки засуджують не на арештъ, а на буки. Въ стейтѣ Масачусетсѣ право змушує мужа, що бє жѣнку, працювати, а всѣ грошѣ віддавати жѣнцѣ. Безперечно, що мужѣ, котрі бють свои жѣнки, заслугоують на кару и погорду, але що думати про жѣнки, котрі розбивають головы своимъ мужамъ желѣзками відъ прасованя, або гачками відъ пєца? Чи они мають бути вільными відъ всякой кары? Намъ здає ся, що право въ родѣ того яке проектує п. Адамсъ, не в силѣ привернути згоды родинной, де она вже такъ сильно підкопана, що ажъ одна сторона (мужъ се або жѣнка – не робить ріжниці) підносить руки на другого або другу, кому прирѣкали любовъ та вѣрність до смерти. На днѣ такихъ родинныхъ фактівъ мусить лежати глубша причина, котрой нѣ арештъ, нѣ батоги не усунуть, а може усунути хиба взаимна вырозумѣлїсть супруговъ. Если жъ се нѣякъ не можливо, тодѣ лѣпше розойтись такимъ людамъ, якъ розбивати собѣ взаимно головы на смѣхъ людей и згиршенє своихъ дѣтей.

Монастир...

(Закінчення зі стор. 23)

Якщо уважно вивчити природний рельєф острова, то можна припустити, що весь монастирський комплекс стояв поруч теперішнього кладовища, яке стало продовженням монастирського, а як правило, ченців ховали за вівтарем храму в східній частині монастирища.

Монастирський храм та келії ченців були дерев'яні, як і більшість обителів на Поліссі. Навколишня місцевість була ще донедавна покрита дрімучими лісами.

Якщо зважити, що в XII – XVII ст. головною передумовою будівництва міст, сіл, монастирів, храмів був фактор безпеки, то природне і георгафічне положення Круговища було ідеальним, а навколишні ліси щедри на гриби, ягоди, мед, річки, наповнені рибою.

Я побував на місці монастиря недільного серпневого ранку. З вікна автобуса оглядаю прекрасні у цій порі краєвиди. Волинська щедра і багата земля досягає в серпні вершини своєї родючості: на полях достигли пшениці, картопля, овочі, фруктотві дерева обтяжені плодами. Двокілометрову віддаль до Жсбрина долаю пішки.

У храмі Успіння Божої Матері зустрічає мене о. Олександр Літвин-

цев, від якого дізнаюся про історію святині. В ході подальшої розмови з о. Олександром дізнаюся про інші знахідки на Круговищі – надмогильні кам'яні хрести, кераміку.

Від хати настоятеля церкви через поле вирушаємо на Круговище. Оглядаємо весь острів, який утворився тут при єднанні трьох річок з Горинню. З найвищої точки видно всі його межі, а весною під час розливу рік він набирає свого первісного вигляду. Північно-східня частина його забудована. Це невелике село Круги – ось і все що лишилось від славного в минулому містечка Круговище.

За кладовищем – величезна природна впадина. Тут знайшов Олександр Чудовець хрест-енколпійон, а внизу під час меліоративних робіт виявлено багато надмогильних христів з тесаного чорного і темно-сірого каменю. Йдемо до південно-східньої частини острова, з якого добре видно злиття трьох річок, від однієї з них, найкоротшої і найбільш небезпечної, залишилась писемна згадка, щоб завести в оману дослідників святині на Чорній та нарешті відкрити свою таємницю того загадкового документального запису. Саме тут, де зливаються три річки, був монастир св. Михайла на Чорній – важливий осередок православ'я в цьому краї.

Володимир Рожко

Каш я **НАДСИЛАЮ** гроші через компанію "Вестерн Юніон",
Я також одержую нагороду!

На думку компанії "Вестерн Юніон", ті, хто допомагають іншим, також заслуговують на нагороду. Отже, вступаючи до програми "Золота картка" компанії "Вестерн Юніон", ви зароблятимете нагородні бали за кожен переказ, зроблений з Золотою карткою.

✓ ЗАОЩАДЖУЙТЕ ГРОШІ

Ви можете використати свої бали в обмін на знижку при оплаті послуг за наступний грошовий переказ.

✓ ЗАОЩАДЖУЙТЕ ЧАС

Усі ваші дані вже запрограмовані на вашу картку, отже ви заощаджуєте час, завдяки використанню "швидкого формуляра".

✓ ЗАРОБЛЯЙТЕ ЦІННІ ПРИЗИ

Ви також можете використати свої бали в обмін на цінні нагороди, як, наприклад, електронну апаратуру, фотоапарати, годинники, тощо.

✓ ЗАОЩАДЖУЙТЕ НА ТЕЛЕФОННИХ ДЗВІНКАХ

Кожного разу, коли ви робите переказ по Золотій картці, ви одержуєте право безкоштовно зателефонувати до будь-якої точки земної кулі*. З якого боку не подивитися, ця програма є насправді золотою для наших лояльних клієнтів!

Отже не гайте часу - приєднуйтеся сьогодні! Просто зателефонуйте по телефону **1-877-984-0468** або відвідайте будь-яке відділення "Вестерн Юніон".

Ми розмовляємо українською мовою.

Зближуємо людей. Відкриваємо можливості.

Для вступу до програми
зателефонуйте за номером
1-877-984-0468 до
31 січня 2005 року і назвіть
рекламний код "Європа",
щоб одержати **ДОДАТКОВІ** преміальні бали! **

**WESTERN
UNION**

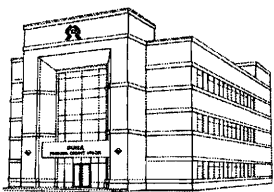

© 2004 Western Union Holdings, Inc. Усі права застережені.

Назва, логотип, товарні знаки і знаки обслуговування Western Union є відрізнюючою власністю компанії "Вестерн Юніон холдінгс "інтеркорпорейтд" і зареєстровані та (або) використовуються у Сполучених Штатах Америки і в інших територіях світу.

* В обмін на нагородні бали можуть бути одержані знижки до 50% при оплаті послуг за здійснення грошового переказу. У залежності від кількості зароблених вами балів і країни, до якої надсилаються гроші, ви одержите до 20 хвилин внутрішніх або до п'яти хвилин міжнародних телефонних переговорів. Телефонні послуги надаються компанією "Голд лівін телекомунікації інкорпорейтд", а не компанією "Вестерн Юніон", за тарифами, зареєстрованими у відповідних державних органах. Додаток пов'язаний з телефонною системою з точним набором. Компанія "Вестерн Юніон" не несе відповідальності за втрату, крадіжку та несанкціоноване використання телефонної ПІН-коду картки. Пакет нового учасника програми "Золота картка", що ви одержите, виключає участь у програмі "Золота картка" компанії "Вестерн Юніон", а також гроші в компанії "Вестерн Юніон" приваля щодо забезпечення конфіденційності інформації. Нагороди можуть змінюватися. Поширюється тільки на наступні операції відправлення грошей, грошові перекази Western Union і платіж Western Union Quick Collect. Пропозиція не поширюється на всі операції, що здійснюються по телефону 1-800-CALL-CASH, в рамках програм послуг за попередньою оплатою Western Union Prepaid Services, переказів через банківську Western Union Money Transfer @ ATM та по Інтернету на сайт www.westernunion.com. Повне пояснення у деталях міститься в Умовах програми картки компанії "Вестерн Юніон".

** Путь додаткових балів кожного нового учасника. Додаткові бали одержать тільки нові учасники, що іступили до програми, зателефонувавши за номером 1-877-984-0468. Для одержання балів чи вступу до програми надіслати переказ не потрібно. Картка та Пакет нового учасника програми будуть відправлені вам поштою.

**SUMA (Yonkers)
FEDERAL CREDIT UNION
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА СУМА**

40 Years of Service to Our Members and Ukrainian Community

40 Років на службі членству і громаді

- Додаткові години урядування
- Обслуговуємо від 8:30 ранку до 8 год. веч.
- Вікно- каса (Drive Thru) при головному бюрі
- АТМ 24 години, 7 днів (при головному бюрі)
- Зберігальні скриньки (save deposit boxes)
 - Visa кредитна картка лише 9%
 - Нові позики
- Позички на землю (Vacant Land Loans)
- Позички на будову (Construction Loans)

*Високопрофесійні працівники нашої кредитівки радо допоможуть
полагодити Ваші фінансові справи. Ставайте членами Кредитівки
СУМА і скористайте із наших найкращих умов.*

**Головне бюро
Main Office**

**125 Corporate Blvd
Yonkers, NY 10701-6841**

- Tel: (914) 220-4900 Fax: (914) 220-4090
- E-mail address: SUMAYONFCU@AOL.com
- 1-888-644-SUMA

**Філія в Йонкерсі
Yonkers Branch**

**301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900**

**Філія в Спрінг Валі
Spring Valley Branch**

**16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087**

**Філія в Стемфорді
Stamford Branch**

**39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-696-0498**

300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040

Tel.: (973) 763-8778

ROXOLANA

International Trade, LTD
e-mail: roxolanald@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ ДО УКРАЇНИ:

МОРЕМ • АВІА

Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте безкоштовно: 1-888-725-8665
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталогу.
- Медикаменти на замовлення до України.

* Додаткова оплата за доставку
Існують певні обмеження.

Додаткова оплата за доставку – \$10 – Західна Україна; \$15 – Східна Україна
Телефонуйте безкоштовно:

1-888-PAKUNOK (1-888-725-8665)

Roxolana Travel

- У нас можна замовити авіаквитки будь-яких авіакомпаній до більшості європейських країн.
- Візові послуги в Україну (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

Roxolana Money Service

В Україні:	ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ		
\$100 - \$8	\$500 - \$25	\$900 - \$45	
\$200 - \$14	\$600 - \$30	\$1000 - \$50	
\$300 - \$18	\$700 - \$35	\$1500 - \$75	
\$400 - \$20	\$800 - \$40	\$2000 - \$100	

Маємо ліцензію на пересилку доларів.
Також пересилаємо в інші країни.

- Доставка \$10 за кожне замовлення

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок
„Родинний“ з каталогу
вміст пакунку: борошно – 20 ф.,

гречка – 10 ф., олія – 1 галон, тушонка – 3 ф.,
саламі – 3 ф., родзинки – 3 ф., дріжджі – 1 ф.,
кава в зернах – 2 ф., шоколад – 2 плитки.
Ціна \$ 99 за 51 ф.

УКРАЇНСЬКА БУДІВЕЛЬНА ФІРМА

1. Більше ніж 25 років будівельної практики.
2. Говоримо по-англійськи і по-українськи.
3. Забезпечені повністю страхівкою.
4. Будуємо на нашій або на Вашій площі.
5. Високо кваліфіковані працівники.

Будуємо в North Port, Venice, South Venice, Englewood.

ІГОР ГРОНЬ,
президент
(941) 270-2413

ЛЮБОМИР ЛУЖНЯК,
заст. президента
(941) 270-2411

TRIDENT DEVELOPMENT CORPORATION

ПОЗИЧКИ! ПОЗИЧКИ! ПОЗИЧКИ!

**БАЖАЄТЕ КУПИТИ НОВИЙ ДІМ АБО
ПЕРЕФІНАНСУВАТИ ІСНУЮЧИЙ?**

МОРТЕДЖОВІ ВІДСОТКИ ТЕПЕР НАЙНИЖЧІ!

**НЕ ОПУСТІТЬ ЦЬОЇ ВИГІДНОЇ НАГОДИ!
ЗАВІТАЙТЕ ДО**

НЬЮЙОРКСЬКОЇ ФЕДЕРАЛЬНОЇ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАТИВИ

САМОПОМІЧ

І ВИ ОТРИМАЄТЕ ШВИДКУ, КОНФІДЕНЦІЙНУ ОБСЛУГУ!

ГОЛОВНЕ БЮРО:

**108 SECOND AVE
NEW YORK, NY 10003
TEL: 212 473-7310
FAX: 212 473-3251**

**ФІЛІЯ В КЕРТОНКСОНІ:
6325 ROUTE 209
KERTONKSON, NY 12446
TEL: 845-626-2938
FAX: 845 626-8636**

**ФІЛІЯ В ЮНІОНДЕЙА
226 UNIONDALE AVE,
UNIONDALE, NY 11553
TEL: 516 565-2393
FAX: 516 565-2097**

**ФІЛІЯ В АСТОРІЇ:
32-01 31ST AVE
ASTORIA NY 11106
TEL: 718 626-0506
FAX: 718 626-0458**

**ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
SRNYFCU @AOL.COM**

**ІНТЕРНЕТ:
WWW.SELFRELIANCENY.ORG**

**ПОЗА НЬЮ ЙОРКОМ ДЗВОНІТЬ БЕЗКОШТОВНО:
1-888-SELFREL**

Шер Сертифікат

Самопоміч

Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка

3.00%*
Annual Percentage Yield

**Термін
10
місяців**

**Термін
20
місяців**

4.00%*
Annual Percentage Yield

Якщо ви отримуєте
Direct Deposit на свій рахунок
у кредитівці "Самопоміч", можете
відкрити шер сертифікат.

**Банків багато - але
ТІЛЬКИ ОДНА**

Самопоміч

Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка

Selfreliance.Com

*Annual percentage yield (прибуток у річному відношенні). Час отримання сертифікату обмежений і може бути змінений без повідомлення. Мінімальний вклад \$1,000, максимальний \$100,000 на члена. Завчасний вибір підлягає обмеженням прибутку. Телефонуйте до бюро кредитівки за докладним поясненням. Тільки для наших членів.

Станьте членом
- нехай капітал працює на вашу користь!

В околиці Чикаго і Нью Джерсі
Home Office 2332 W. Chicago Ave. 773-328-7500

Your savings federally insured to
\$100,000
NCUA
National Credit Union Administration,
a U.S. Government Agency

ПАЧКИ В УКРАЇНУ DNIPRO CO.

В наших крамницях можна придбати авіаквитки в Україну та з України, зробити візи до України.
До вибору 99 візців хусток!

Телефонні картки: 100 хв. розмови із Україною за \$10.

NEWARK, NJ

688 Sanford Ave

Тел.: (973) 373-8783

(888) 336-4776

CLIFTON, NJ

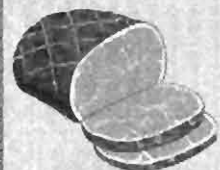
565 Clifton Ave

Тел.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA

1801 Cottman Ave

Тел.: (215) 728-6040

ЙОСИФ
КУПЧАК

власник

JOSEPH MEAT MARKET

М'ясні європейські вироби

437 Smith Street, Perth Amboy, NJ

Tel: (732) 442-4660

DNIPRO

26499 Ryan Rd.
Warren, MI 48091
(586) 759-6563

АВІАКВИТКИ
в УКРАЇНУ

туди і назад
починаючи від
\$640.00

ПАЧКИ В
УКРАЇНУ

за
фунт

79 ¢

Картки
Телефонні
до України
\$10.00

Перепишемо
відеокасети з
Європейської на
Американську
систему і навіпаки

ПРОДУКТОВІ
ПАЧКИ

Пачки в країни
Балтії, Польщу,
Росію, Білорусь,
Молдову, Чехію
і Словакію

ВІЗИ І ЗАПРОШЕННЯ
до УКРАЇНИ

**Ukrainian
Gift Shop**

11758 Mitchell
Hamtramck, MI 48212

“СВОБОДА” запрошує до праці продавців реклами

Ви можете прислужитися громаді й українській пресі, збираючи рекламні оголошення та передплатників для „Свободи“, а також продавати газету у Вашій місцевості, отримуючи при тому винагороду. За детальними інформаціями просимо звертатися до Марійки Осціславської на

тел.: (973) 292-9800, дод. 3040

LVIV EXPRESS PARCEL SERVICES

1111 East Elizabeth Ave. (908) 925-0717
Linden, New Jersey 07036

PACKAGES TO UKRAINE

BELOUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

МОРЕМ

мінімум
10 фунтів

ЛІТАКОМ

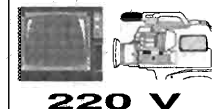
2-3 тижні
мін.
10 фунтів

ДОЛЯРИ

Пересилка
і
доставка

ЕЛЕКТРОНІКА

220 V

15 років в бізнесі чесної і добросовісної праці.

Відправляємо і полегджуємо митні справи.

У зв'язку з розширенням компанії пошукує агентів до співпраці.

Доставляємо пачки до України, Білорусі, Росії, Польщі,

Естонії, Литви, Латвії, Словачії.

Підбираємо пачки з дому безкоштовно.

Пересилка пачок через UPS для клієнтів з інших штатів.

Call Toll Free 1-800-965-7262

UKRAINE
A CONCISE
ENCYCLOPEDIA

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 75.00 дол. (було 95 дол.)

За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або грошовим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Нью-Джерсі підлягають 6%-му податку.

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Theodore M. Lytwyn, Manager

NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА І ЧЕСНА.

Our Services Are Available

Anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue

(corner Stanley Terr.)

UNION, N.J. 07083

(908) 964-4222

(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Oblast Memorials

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA

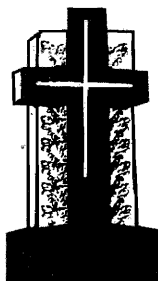
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

Відійшов великий громадянин

21 листопада 2004 року, в лікарні Конкордія в Вінніпезі, відійшов у вічність, на 90-му році життя, д-р Михайло Г. Марунчак – суспільний діяч і невтомний дослідник українського поселення в Канаді, великий громадянин.

Михайло Марунчак

Українська канадська спільнота втратила людину талановиту, мудру й надпересічно творчу. Відійшла людина, що вічно горіла долею свого народу, куди б вітри історії його не закинули. Людина, що запалювала всіх, хто знайшовся в її колі.

Моя співпраця з покійним почалася у Вінніпезі в середині 1960-их років. Спершу в Інституті Маркіяна Шашкевича, якого він був засновником, а згодом в Українській Вільній Академії Наук. Ця наша співпраця дозволила мені пізнати ближче цю неспокоїну й цікаву людину.

Цей неспокій обов'язку почався в покійного ще в гімназійних роках і був викликаний політичними обставинами на підпольських українських землях та загалом політичною ситуацією по всій Україні між двома війнами. Згодом ця енергія неспокою перейшла у спротив, що горів у кожного інтелігента. Його було придушено насильством, але сьогодні цей спротив знову загорівся оранжевим вогнем національної гідності й незламності й запалав на вулицях, бульварах і майданах свободи Києва, Львова, Харкова, Сум; на кампусах університетів та по розсіяній по всьому світу Україні.

За свій спротив покійний поневірявся в польських тюрмах. Від російсько-советських врятувався, але не від німецьких концентраційних таборів, у яких перебував аж до закінчення війни. Тоді в його життя ввійшла Наталка Косарчин („Мотря”) – медсестра з Української Повстанської Армії, двох братів якої полягло в УПА. Один з них був командиром. Тут, у Вінніпезі, покійний став почесним членом Об'єднання Колишніх Вояків УПА, а його дружина – членом Об'єднання.

Кілька тижнів тому, 4 жовтня 2004 року, ми вітали д-ра Михайла Марунчака в лікарні з його 90-літтям. Він, уже немичним голосом, закликав нас до праці...

Ми прощаємо Покійного від усієї української спільноти й від найменшої групи, яку він відкривав у своїх дослідках і документував. Був він толерантним до всіх і працював для всіх груп і фракцій. Пером і словом він переступав усі людські умовні границі й залишався власністю всіх та віддзеркаленням не лише свого покоління, але втіленням трагічного українського ХХ століття. Рани й болі цієї епохи він постійно носив у собі й історія ніколи не дозволяла йому їх загоїти.

Михайло Марунчак народився 4 жовтня 1914 р., в Далешевій в Галичині. Середню освіту завершив у місті Городенці. Студії права й суспільних наук почав у Львівському Університеті й закінчив ступенем доктора в Українському Вільному Університеті в Празі. А переїхавши до Канади, у Манітобському університеті одержав ступінь бакалавра у Школі Суспільної Роботи, що й стало його зайняттям аж до відходу на пенсію.

Він був дійсним членом і президентом Української Вільної Академії Наук у Канаді, членом Наукового Товариства ім. Шевченка, довголітнім головою Інституту-Заповідника Маркіяна Шашкевича у Вінніпезі та редактором періодичного видання Інституту – „Шашкевиччина“. В Українському Католицькому університеті в Римі був професором історії української іміграції в Канаді. Протягом довгих років д-р Марунчак очолював Лігу Українських Політичних В'язнів, Крайову Раду Українських Організацій за Рух за патріархат, був членом Президії Світового Конгресу Вільних Українців та Президії Комітету Українців Канади. За свою суспільну й наукову працю він одержав ряд призначень і відзначень, між ними Шевченківську Медаль Конгресу Українців Канади й Медалью Сторіччя Канади.

Д-р Марунчак – автор численних розвідок і монографій зі соціальної, політичної та культурної історії українців Канади та історії поселень у країнах різних континентів. Його праці, особливо його монументальна україно-англомовна історія українців Канади, донині служать найповнішим джерелом досліджень.

Хочу додати, що велика заслуга в тому чого досягнув покійний, без сумніву, належить його дружині, шановній пані Наталії, котра, перебравши на себе тягар ведення дому та виховання двох дітей, дала можливість своєму чоловікові вповні віддати себе громаді та роботі, яку він уважав ціллю свого існування. А протягом останніх трьох важких років його недуги була невідступним його опікуном.

Відхід д-ра Марунчака має ще додаткові „раціональні“ виміри, бо відійшла людина, яка позначила свою присутність на різних сторінках нашого суспільного буття. Особа, яка довго впливатиме на наше себебачення в цій країні та наше думання й розуміння ролі кожного з нас у своїй громаді. Вкінці, відійшла особистість, що була співтворцем золоті доби в історії канадських українців. А такі втрати, такі вакууми заповнюються нелегко.

Відрадним, однак, є те, що плід праці покійного, д-ра Михайла Марунчака, зерно, посіяне його руками, заповідає добрі жнива. І в цьому вічність його пам'яті.

Ярослав Розумний
(Зі слова на Панахиді у Вінніпегу
25 листопада 2004 року)

Пройдений час переконливо узагальнює все пережите, зокрема народження любови до рідної землі, ідеї патріотизму. Можу сміливо сказати, що ця ідея зродилася у М. Марунчака вже в українській класичній гімназії „Рідна школа“ ім. Т. Шевченка в Городенці.

У 1928–1935 роках, в науковому гуртку „Вперед“, він почав свою письменницьку працю, а вся його творчість стала доказом громадянської свідомості і почуття обов'язку перед українським поколінням живих і мертвих, перед історією. Він був великий українець і борець за справедливість.

У 1948 році він прибув до Канади, де, працюючи фізично, почав шукати сліди перших поселенців та досліджувати чим вони жили, як працювали, як творили нові вартості для майбутнього покоління.

Д-р М. Марунчак – був людиною скромною, шанував доробок інших, а до власного ставився скептично. Хто читав його твори і статті, той гідно оцінить його рівень професіоналізму, дбайливе ставлення до обраного слова. Своім досвідом він ділився з усіма. Він був палким оборонцем української державності, захисником рідної мови і культури. Спи спокійно, наш дорогий друже!

Василь Никифоров,
молодший друг із Городенщини

В пам'ять Ірени Букоємської

Боляче проводити в останню дорогу найдорожчу особу, якою була св. п. Ірена Букоємська для своєї рідні. І пригадуються слова поета Богдана Лепкого:

„Коли в саді листок останній зжовкне
І цвіт останній у городі зв'яне,
Коли остання пісня в полі змовкне
І осінь пізня і глуха настане, –
Тоді згадаєм все, що було миле
І від життя сховалось до могили”.

І снувалась чарівна казка давно-минулих днів, казка днів безжурної юності, днів молодечих поривів та днів дозрілого життя з усіма його принадами та турботами.

Св. п. Ірена народилася у священничій родині о. Юстина та Юлії (з дому Вжесньовецька) Гірняків у Станиславові в 1916 році. Вона відвідувала семінарію, в 1934 році одружилася з архітектором Миколою Букоємським. Подружжя жила в селі Русло радисних, сонячних днів. Опісля прийшли тяжкі часи еміграції, виїзд до Америки з донею Озео-Іреною, в 1950 році.

Св. п. Ірена працювала в банку та студіювала скульптуру в студії Архіпенка, особливо цікавилася Трипільською культурою. Дуже

любила мистецтво і музику. Цілу низку своїх творів вона передала до музею у Стемфорді.

Після смерті чоловіка у 1973 році жила ще якийсь час у Нью-Йорку, опісля переселилась в околицю Клівленду. Дочка Озя-Ірена допомагала мамі, опікувалась нею до останнього дня, стараючись полегшити терпіння.

Та прийшла неблаганна хвилина – і закам'яніло втомлене серце страждаючої людини. І нагадуються слова поета Богдана-Ігоря Антонича:

„І радісне й сумне
Минає, мов примара
Кінець усього – смерть
Таємна та незнана”.

Своєю привітною вдачею св. п. Ірена здобула собі багато приятелів. Тепер її душа полетіла до Творця Всесвіту, там, де не має ні болю, ні печалі, по заслужену нагороду. Вона там молити Всевишнього про ласкаву долю для своєї доні Озі та її рідні. Пам'ять про неї залишиться у наших серцях назавжди.

Андрій-Дар'ян Сольчаник

У СУМНУ 15-ТУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У КРАЩИЙ СВІТ
мого дорогого МУЖА

бл. п.

ВАСИЛЯ ПАПІЖА

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

у церквах:

Бразилії, Люрду;

Дітройту, св. Івана Хрестителя на заході міста,
15 січня 2005 р. о год. 10-й ранку.

Про молитви за його душу просить

дружина ОЛЕНА

Ділимося сумною вісткою,
що 27 грудня 2004 р. упокоїлась в Бозі

бл. п.

МАРІЯ ГАРАСЕВИЧ

літературний критик, громадський діяч,
засновник і довголітній Голова, а під кінець
Почесний Голова Комітету Сприяння Українській
Демократичній Пресі в Україні.

Горем опечаленій родині складаємо щирі співчуття.

Вічна їй пам'ять!

Управа і члени Комітету Сприяння
Українській Демократичній Пресі в Україні.
Дітройт – Стерлінг Гайтс, Миш.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ПЕТРО ВІТКОВСЬКИЙ член 266 Відд. УНС Т-ва ім. Івана Франка в Амстердамі, Н.Й. Помер 8 вересня 2004 р. на 87-му році життя. Нар. в 1917 р. в Амстердамі, Н.Й. Членом УНС став в 1981 р. Залишив у глибокому смутку дружину Флоренс, сина Дональда, сестру Ольгу. Похорон відбувся 11 вересня 2004 р. на цвинтарі св. Станіслава в Амстердамі, Н.Й.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО БРІЧ член 452 Відд. УНС Т-ва Українців в Іст Чикаго, Іл. Помер 4 вересня 2004 р. на 84-му році життя. Нар. в 1919 р. в Пітсбургу, Па. Членом УНС став в 1961 р. Залишив у глибокому смутку дружину Катерину, 3-ох синів Дениса, Ларі та Давида. Похорон відбувся 10 вересня 2004 р. на Elmwood Cemetery в Гаммонд Іл.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ВОЛОДИМИР ГАЛЧУК член 439 Відд. УНС Т-ва ім. Е. Коновальця в Сутбури, Онтаріо, Канада. Помер 27 серпня 2004 р. на 57-му році життя. Нар. в Німеччині. Членом УНС став в 1965 р. Залишив у глибокому смутку батька Ярослава, дружину Рут, брата Михайла. Похорон відбувся на Civic Cemetery в Сутбури, Онт. Канада.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

Рев. ПОЛ ГРИНИШИН член 247 Відд. УНС Т-ва св. Івана Хрестителя у Вілмінгтоні, Дел. Помер 5 жовтня 2004 р. на 84-му році життя. Нар. в 1920 р. у Вілмінгтоні, Дел. Членом УНС став в 1968 р. Залишив у глибокому смутку дружину Анну, сина Дональда та дочку Христину з родинами. Похорон відбувся на Veteran's Memorial Cemetery в Bear, Del.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЕМІЛІЯ ПАНАСЮК член 116 Відд. УНС Т-ва „Вільні Козаки“ в Трентоні. Померла 10 жовтня 2004 р. на 84-му році життя. Нар. в 1920 р. Членом УНС стала в 1984 р. Залишила в глибокому смутку Надію Гафткович з мужем Іваном та ближчу і дальшу родину в Америці і Україні. Похорон відбувся 20 жовтня 2004 р. на цвинтарі Св. Марії в Трентоні, Н. Дж.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ІРИНА ЩЕРБА-МАЛАНЧУК член 173 Відд. УНС Т-ва св. Володимира у Вілмінгтоні, Дел. Померла 28 жовтня 2004 р. на 79-му році життя. Нар. в 1925 р. в Перемишлянах, Україна. Членом УНС стала в 1956р. Залишила у глибокому смутку мужа Петра, сина Євгена, внуків, ближчу і дальшу родину в Америці і Україні. Похорон відбувся 1 листопада 2004 р. на катедральному цвинтарі у Вілмінгтоні, Дел.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

РАЙМОНД СУСЛА член 241 Відд. УНС Т-ва ім. Івана Франка у Вунсакет, Р.Ай. Помер 3 листопада 2004 р. на 86-му році життя. Нар. в 1918 р. у Вунсакет, Р. Ай. Членом УНС став в 1995 р. Залишив у глибокому смутку дружину Стеллу, синів Дональда і Андрія, п'ять внуків і сім правнуків. Похорон відбувся 8 жовтня 2004 р. на цвинтарі св. Павла у Blackstone, Ра.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

НЕСТОР С. КОРЧЕВСЬКИЙ член 288 Відд. УНС Т-ва св. Дмитрія у Бетлегем, Па. Помер 5 вересня 2004 р. на 82-му році життя. Нар. в 1922 р. в Україні. Членом УНС став в 1995 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марію. Похорон відбувся 10 вересня 2004 р. на цвинтарі св. Йосафата в Бетлегем, Па.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ВАСИЛЬ ПИЛИЧУК член 484 Відд. УНС в Ютиці, Н.Й. Помер 11 жовтня 2004 р. на 77-му році життя. Нар. в 1927 р. в Україні. Членом УНС став в 1960 р. Залишив у глибокому смутку дружину Розалію, синів Василя і Стефана. Похорон відбувся 14 жовтня 2004 р. на Parish Cemetery у Whitestown, NY.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ELEANOR SCHUMACHER member of the UNA Branch 165, Society Taras Shevchenko in Toledo, OH. Died on October 19, 2004 at the age of 80. She was born on April 30, 1924 in Rossford, OH and became a member of the UNA in 1941. She is survived by husband Robert Schumacher, son Mark with family, sister Mary Lamp. The funeral was on October 21, 2004 with interment was in Fort Meigs Cemetery in Perrysburg.

Вічна їй пам'ять

Секретар

ІВАН РОК член 102 Відд. УНС Т-ва свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо. Помер 15 листопада 2004 р. на 84-му році життя. Нар. в 1920 р. в Клівленді, Огайо. Членом УНС став в 1938 р. Залишив у глибокому смутку сина Кеннетаз родиною, сестер Джулію і Анну, брата Франка. Похорон відбувся 20 листопада 2004 р. на цвинтарі All Souls в Chardon, OH.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

МАРІЯ СТАНГЛ член 369 Відд. УНС в Palmetton, PA. Померла 24 листопада 2004 р. на 87-му році життя. Нар. в 1917 р. в Palmetton, PA. Членом УНС стала в 1968 р. Залишила у глибокому смутку дочку Марію і сестру Стелу, була головою 369 Відд. УНС. Похорон відбувся 29 листопада 2004 р. на цвинтарі Sacret Heart в Palmetton, PA.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

МЕРІ ГУСТАВ членка 282 Відд. УНСоюзу у Вілкс-Беррі, Па. Померла в листопаді 2004 р. на 75-му році життя. Нар. в 1929 р. в Пенсильвенії. Членом УНС стала в 1946 р. Залишила в глибокому смутку чоловіка Майка, синів Майка з родиною Чарлі, дочку Мері, брата Франка і сестру Маргарет. Похорон відбувся 8 листопада 2004 р. на цвинтарі St. Joan of Arc, Harford Memorial Garden in Aberdeen.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ПОПОВИЧ членка 288 Відд. УНСоюзу Т-ва св. Дмитрія у Бетлагем, Па. Померла 3 листопада 2004 р. на 82-му році життя. Нар. у 1922 р. в Україні. Залишила в глибокому смутку 4-ох дітей: Анну, Ірену, Йосипа і Михайла. Похорон відбувся 6 листопада 2004 р. на цвинтарі св. Йосафата у Бетлагем, Па.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ІВАН ПОПОВИЧ член 288 Відд. УНСоюзу Т-ва св. Дмитра у Бетлагем, Па. Помер 6 листопада 2004 р. на 81-му році життя. Нар. в 1923 р. в Україні. Членом УНС став в 1952 р. Залишив у глибокому смутку чотирьох дітей: Анну, Ірену, Джозефа і Михайла. Похорон відбувся 10 листопада 2004 р. на цвинтарі св. Йосафата у Бетлагем, Па.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЕРКОЛІ ДІНІННО член 161 Відд. УНСоюзу. Помер 22 жовтня 2004 р. на 79-му році життя. Нар. в 1925 р. в Ембрідж, Па. Похорон відбувся в Ембрідж, Па.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
моєї найдорожчої ДРУЖИНИ

бл. п.

КАТЕРИНИ ГАВРИЛЮК

буде відправлена **СЛУЖБА БОЖА**
12 січня 2005 р. о год. 8:30 ранку в парафіяльній каплиці
Пресвятої Богородиці у Філядельфії.

Горем прибиті:

муж	– МИКОЛА
дочка	– ОКСАНА ПАСТОР
сестра	– АНАСТАЗІЯ ГОБРИЄНКО у Франції
швагерки	– СТЕФАНІЯ і МАРТА в Україні
племінниці	– ЛЮБА ІЛЬКІВ з чоловіком ЯРОСЛАВОМ у Чикаго
	– ЛЮБА КОКОРУДЗ з чоловіком ІВАНОМ в Україні.

Ділимося сумною вісткою, що 16 грудня 2004 р. по
короткій і тяжкій недугі з волі Всевишнього відійшла
у вічність на 84-му році життя

бл. п.

МАТРИНА (МОТРІЯ) ПОСТОЛОВСЬКА

з дому ГРИШКО

Нар. 2 липня 1921 р. у містечку Тисьмениця, Івано-Франківська обл.

ПОХОРОН відбувся 20 грудня 2004 р. з церкви св. Йосафата у Воррен,
Миш., а відтак на цвинтарі Resurrection.

У глибокому смутку залишила:

мужа	– ЙОСИФА
дочку	– АННУ з мужем ВЕЙН
внучку	– ЛЕСЮ з мужем ТЕРРІ
правнучку	– АШЛЕН
та ближчу і дальшу родину в США і Україні.	

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 23 грудня 2004 р., в Рочестері, Н. Й. по
довгій та тяжкій недугі відійшов від нас

бл. п.

АНДРІЙ ЯРІШ

нар. 15 вересня 1923 року в Щирці біля Львова.

ПАНАХИДА була відправлена в понеділок, 27 грудня 2004 р. в похоронному заведенні Павла Гаріса.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 28 грудня 2004 р. в церкві
Св. Богоявлення, а відтак на цвинтарі Божого Гробу. Похоронено
бл. п. Андрія біля його батьків Марії і Петра та брата Стефана.

Залишені в глибокому смутку:

кузини	– НАТАЛКА ОЛЕКСИН з чоловіком ІВАНОМ
	– ХРИСТЯ ОЛЕКСИН
	– ІГОР ОЛЕКСИН

Вічна йому пам'ять!

*За мову і зміст
посмертних оголошень подяк
редакція не відповідає*

Ділимося сумною вісткою, що в неділю,
2 січня 2005 року відійшов у вічність
наш найдорожчий МУЖ і ТАТО

СВ. П.

ГЮ РЕЙНІ

Залишені в смутку:

дружина – РОМА
сини – ГЮ та ІЯН

У великому смутку повідомляємо, що 13 грудня 2004 р.,
помер на 94-му р. життя в Норт Порті, Фла.,
наш дорогий ТАТО, ДІДО і ВУЙКО

бл. п.

МИРОСЛАВ ПАСТУШЕНКО

Там була відправлена СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА.

Друга ПАНАХИДА була відправлена 19 грудня 2004 р. в похоронному
заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 20 грудня 2004 р. в українській като-
лицькій церкві Св. Юра, а відтак на цвинтарі св. Андрія Первозваного в
С. Бавнд Бруку Н. Дж.

У великому смутку:

донька – АДРІЯНА ГЕЙТ з мужем ФАДЕЛЕМ
син – БОРИС з дружиною ЛІНДОЮ
внучки – ЛЯЙЛЯ і НАТАЛІ ГЕЙТ
сестрінка – НІНА ВЕРЕСЮК-ШУСТ з мужем НЕСТОРМ

Вічна Йому пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо, що
дня 11 грудня 2004 р. відійшов у вічність
на 79-му році життя наш нагороджений
ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДУСЬ

бл. п.

РОМАН ПЕТРО ГЛУШКО

На рідних землях учасник УПА.

В Америці-Йонкерс, Н. Й., один із засновників СУМА,
Федеральної Кредитової Кооперативи СУМА, спортової ланки „Крилаті” та
активний член української громади.

У глибокому смутку залишені:

дружина – МАРІЯ
сини – МИХАЙЛО
– ПЕТРО з дружиною ГАЛЕЮ і синами МАРКОМ і МАТЕЙКОМ
донька – ХРИСТЯ ДАНИЛЮК з чоловіком АНДРІЄМ і дітьми ЛЕСЕЮ,
РОМАНОМ і ЮРІЄМ
братова – АННА ДАШКО з родиною
кузин – ДМИТРО ГЛУШКО з родиною
та ближча і дальша родина в Америці і Україні

Вічна Йому пам'ять!

Родина просить про молитви за душу Покійного.

Ділимося сумною вісткою, що в середу
29 грудня 2004 р. по довгій недозі упокоївся в Бозі
наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

БОГДАН ГНІДЬ

ПАРАСТАС за спокій душі відбувся в неділю, 2 січня 2005 р. о год. 7:30
веч. в похоронному заведенні Fucillo & Warren, 205 S. Main St, Menville,
NJ.

ПОХОРОН відбувся у понеділок, 3 січня 2005 р. з того ж похоронного
заведення до церкви св. Архистратига Михаїла, 1700 Brooks Blvd,
Menville, NJ.

Тлінні останки були зложені на цвинтарі св. Андрія Первозваного в
С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина – МАРІЯ
син – ЮРКО з дружиною ПАТРИЦІЄЮ
дочки – ІРИНА і МАРІЯННА
брати – НИКОЛАЙ з дружиною СИГРІД
– РОМАН з дружиною ХРИСТИНОЮ
внучки – КЕЛІ і ДЖЕНИФЕР з чоловіком МИХАЙЛОМ
кузини – СЕМЕНТА і МАРК

та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною, друзями й
українською громадою, що в понеділок, 3 січня 2005 р.,
відійшла від нас у Божу вічність на 91-му році життя
найдорожча і незабутня МАМА, БАБА й ПРАБАБА

бл. п.

**мгр. ЯРОСЛАВА
ДАРІЯ КІНАЛЬ
з дому ОСТРОВСЬКА**

Вдова по д-рові Василеві Кіналеві.

ПАНАХИДА відбудеться в неділю, 9 січня 2005 р. о год. 7:30 веч. у
Yonkers Funeral Home при 107 Yonkers Avenue, Yonkers, N.Y.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в понеділок, 10 січня 2005 р. о год.
10-ій ранку в Українській Католицькій Церкві св. Архистратига Михаїла
при 21 Shonnard Place, Yonkers, N.Y.

У глибокому смутку залишені:

сини – ЮРІЙ з дружиною ХРИСТИНОЮ
– ІГОР з дружиною ОКСАНОЮ
доня – МАРУСЯ з мужем ГАМИЛТОНОМ ГЕЛМЕРОМ
внуки – ЮЛІЯННА з мужем ДЖАНОМ БАЛЛАРД
– ЮЛІАН КІНАЛЬ
– МАРГАРЕТА ГЕЛМЕР
– ЕДМУНД ГЕЛМЕР
– ІВАН КІНАЛЬ
– АНДРІЙ ГЕЛМЕР
правнучка – ЮСТИНА БАЛЛАРД
братаниця – МОТРІЯ БЕНСОН
та ближча й дальша родина

Вічна їй пам'ять!

Бажаючих вшанувати пам'ять покійної Ярослави
родина просить складати пожертви на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля
(Children of Chernobyl Relief Fund) або Патріарший Собор Воскресіння
Христового в Києві. Пожертви просимо пересилати на адресу:
George Kinal, 944 Kimball Avenue, Bronxville, NY 10708.

Ділимося сумною вісткою, що 30 серпня 2004 р.,
відійшла у вічність

бл. п.

**МИХАЙЛИНА (ЛІНА)
САВЯК-КРИШТАЛЬСЬКА**

нар. 13 квітня 1917 р. у Львові.

Вдова по Володимирові Савякові.

У смутку залишила:

доньку – д-р ОКСАНУ САВЯК з мужем ОЛЕКСОЮ БЛЕК
внуків – ОЛЕСЮ з чоловіком НОЕЛОМ
– ЛІДУ з чоловіком МАРКОМ
та численних приятелів і знайомих.

Вічна їй пам'ять!

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

ЮРІЙ ЛАЗІРКО
Професійний продавець
забезпечення УНС
IOURI LAZIRKO
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.

5 Brannon Ct., Clifton, NJ 07013
tel.: 973 881-1291
E-mail: iouri_uke@hotmail.com

L. Kulynych Cinematic Experience
Specializing in Filming
Ukrainian Weddings and
Special Events

Web.: www.UkrainianWeddings.com
Tel.: 1 (917) 848-8437

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International

ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ

Оформлення Заяв на Лотерію
Зеленої Картки за Новими Вимогами
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • (212) 228-3029

ФУНДАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО
ВІЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ
ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

Ukrainian Free University
Foundation, Inc.
P.O. Box 1028, New York, NY 10276

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:

1-866-422-4255

www.ukrainianbookstore.com

LAW OFFICES OF

ZENON B. MASNYJ, ESQ.

Від 1983

- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей
(Real Estate and coop-closings)
- Репрезентування комерційної
діяльності
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіційні завірення

157 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003

(212) 477-3002

(Тільки за попереднім домовленням)

ОРКЕСТРА „ЛУНА“

Музика на весілля, забава, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН

Тел./Факс: (732) 636-5406

e-mail: dumamuse@aol.com

АДВОКАТ
**ЯРОСЛАВ
КУЗЕМЧАК**

КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ
В НАСЛІДОК АВАРІЙ

- ✓ на роботі
- ✓ автомобільних
- ✓ в публічних місцях
- ✓ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграти процесу
про відшкодування

А ТАКОЖ:

- ВОДИННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні.
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID

1373 Broad St., Clifton, NJ 07013

(973) 773-9800

Fregata TRAVEL SERVICE, INC.

250 West 57th St. #1211 Phone: (212) 541-5707
New York, NY 10107 Fax: (212) 262-3220

ECONOMY AIRFARES

Львів/Одеса

450 дол. + tax (round trip)

320 дол. + tax (one way)

Київ

549 дол. + tax (round trip)

375 дол. + tax (one way)

Restrictions Apply

16.9¢/min
CALL УКРАЇНА
Great domestic rates.
Great rates to the rest of the world
- any day, any time, direct dial.
We also offer prepaid Phone Cards:
calls to Ukraine from 7.9¢/min.

LDPOST
1-800-449-0445
WWW.LDPOST.COM

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER

Serving Ukrainian singles of all ages
throughout the United States and Canada.
For information send a self-addressed
stamped envelope to: Single Ukrainians
P.O. Box 24733 Phila., Pa. 19111
TEL.: (267) 784-5019

ARKA COMPANY

Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.

26 First Avenue, New York, NY 10003

Tel.: (212) 473-3550

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК

РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ –
ВИБЕРІТЬ „СВОБОДУ“
НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ
ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ
Передплата на рік лише 55 дол.

KARPATY

Export

Import Ltd.

KARPATY TRAVEL

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario Canada M6S 2Y4

1-800-265-7189

в Торонто (416) 761-9105

e-mail: nsemczys@aol.com

**ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
ПРОДУКТОВІ НАБОРИ
ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ**

**НАДІЙНО І ШВИДКО до рук адресата
в Україну, Польщу та інші держави**

**ПОДОРОЖНІ
ПОСЛУГИ**

ВІЗИ • АВІАКВИТКИ

**ЗАПРОШЕННЯ до Канади і США
СТРАХУВАННЯ ПОДОРОЖУЮЧИХ**

**НАЙДЕШЕВШІ МІЖНАРОДНІ
ТЕЛЕФОННІ РОЗМОВИ**

Пам'ятайте – як посилати, літати, чи телефонувати – то тільки через КАРПАТИ!